

Biblioteka Jagiellonska.

N° 6170

folia continens 35

compactura munitus in. aprili 1904

Kopia
Józefa Zajacka
Samostrička
w przekładzie E. H. H. H.

wyprzed następnie drukiem w r. 1862, jako tom 4^{ty}
„Samostričko z XVIII w.” a hispańskiego w Poznaniu.
Rękopis mniejszy starszy jest od druku i zawiera
pominięty przez wydawcę „Doradek pism nowszych”

to
ab
Fr
oo
D
pa
ex
da
ll
be
fr
b
ve
h
y
w
h
Co
M
O
M
O
ia
O
f

126170

art. 35

Ostrzeżenie.

Bytem świadkiem opowiadanych tu wypadków. W tymże krótkim ich
zbiorze nie umyślnie czytelnie wziętych zdarzeń Przymotuję i Greckię
Historji, ale wżesz się, bez wątpienia zgonem nieuzupełnionego Narodu
od Sądów podzielnego.

Revolucya r. 1794 jest nadzwyczajnym zjawiskiem. Trzeba to niepus-
politej ośmiatności ręki przy kabi. niżi, czemnych wstach odwarzyć się, na wal-
czeniach i pokonaniu Polki, starożycami Mocarstwami, i kusić się, o wy-
darze im z rąk oręzia, w mocy obrotu nięgo przeciw nim wamy ni.

Wrazem sobie za powinność uszytko wzrosze i prawdziwie opowiadanie
bo przelionany jestem, że pochlebstwo równie narodom i abli i ludzom
sprywatnem użiodzi. Może rbył wzięty od Polaków wymaganiem
bohaterstwa, ale zwyczajne użiodzi dostateczne w innych okoliczno-
ściach, w tych rbył niedostatecznymi byty, wamby kyllio powożeszne bo-
haterstwo mogło Polki zbawić. Wyrzuty Polakom ademni cynione,
władzą, wzrogołnicy na użiodziących urzędy publiczne w ciągu pan-
wania Stanisława. Inam aż nadto na iabli użiodzi, nastęguie młodzień-
ktora dawasz dowody wysokięgo światła w użiodzi użiodzi, użiodzi
odwagi w Revolucji r. 1794, i najczystego patriotyzmu w trądzi ożio-
liżności, światne adrodzenie się Polki obicowata.

Niemasz Polki. Zniszczono aż do imienia Narodu osim milionów mierz-
kianców liczący. Głębokie w tem zdarzeniu milczenie Europy jest praw-
dziwie goryczem w użiodzi nawet sławnych negocjach radna z umawia-
jących się stron nie umiata Polki w rachubie wynagrodzeń.

Opuszczona od użiodzi Polki musiata zginąć. Walery użiodzi
spraynymnie oddać użiodzi użiodzi, który na użiodzi

Kyllio

tylko pamiętni obowiązali, byt swoicy opozymy ile kyllis moina byto
przebudzali. Unieśli one w obrane sobie racisza, chlubne i świadectwo
wolnego od wszelkich wyrzutów sumnienia, a ozywiające ich chęci, kara,
tyby im zapomnieć, o wszelkich niesprawiedliwych gdyby strata Opozymy
ktorey uratowaci nie mogli, nie byta ~~nie~~ w trzodey chwili u,
mytom ich przytomna;

Wydając te pamiętniki nie myślitem o przytoczeniu zbioru piśm lit,
ruchomych, lecz na przytoczenie przyjaciół, że stronnię wszelkich pas,
tygi wprostwanymi rewolucya Polskia, i że świadectwo prywatney osoby nie
byłoby może dostarczało do zatarcia opacznych wrażeń, ktore pot,
waro, na niektórych amputach zrobić mogła, osadziłem za rzecz potrzebną,
dla obiarania prawdy umieszcic na końcu tych pamiętników alninyre piś,
ma Urzędowe z powodu Rewolucyi ogłoszone.

Dzielo więc niniejsze iust na dwie części podzielonem: Pierwsza pod
tytułem Pamiętników historycznych. obejmie opowieszenie zasz,
tych zdarzeń, druga pod tytułem zbioru piśm Urzędowych. zawiera
24. piśm ogłoszonych przez wojujące Mocarstwa.

Niektóre z nich wydane są, przed rokiem 1794. lecz ialso Rewolucya w
roku tym nasza ma wisty związek z poprzednimi zdarzeniami wypadło
dla obiarowania pamiętników, dai poznać piśma sturzące na sworci do po,
nię wykonanego na ziemi Polskiej gwałtu.

Porządek i treść Prozdziatow Części pierwszej.

Proz. I Wyobrazenie dawnego Przegdu i wst wyptiowych Polski. — Upadek tego Nar,
du. — Podziat Polski. — Obraz panowania Stanisława Augusta. —

Proz. II. Przyjanie Polsce otolirnowici — Seym roku 1788. — Czymosc iego —
Pomnozenia wity zbrojney — Alians Polakow z Prusami. — Konstytucya

3^{go} Maja. —

2
Proz: III. Wojna Polaków z Moskalami - Kampania 1792. Związek
Sargowicki. Zawieszenie broni - Trójtacy się z Sargowicza,
nami - Czynności ich w Grodnie.

Proz: IV. Moskale przedstawia Polaków patriotów - Pierwszy związek Re,
woliński w Warszawie - Charakter Woszcicki, Ignacego
Potockiego, i Liotaia.

Proz: V. Podejrzania Moskali - Przedstawienia Polaków - Powstanie
Madalińskiego, a po nim powstanie w Wiatrowie pod przy,
wództwem Woszcicki rasze. - Bitwa pod Practawicami.

Proz: VI. Powstanie w Warszawie; Wilnie wstąpię Litwy - Porosta,
te wrożeń wojści. Przylki wiążą się i przechodzą na stronę
Woszcicki. - Trzy Regimenty z kłębki przymuszonych do
stwierby Mostkowskiej przechodzą na stronę powstania.

Proz: VII. Woszcicki praca nad pomnożeniem wojska - Domanie
w tej mierze trudności - Potrzeba jego pod Polanem -
Stacjonowanie z Grodzińskim. - Bitwa pod Szeretocina,
mi. - Wzięcie Wiatrowa przez Pruski.

Proz: VIII. Bitwa pod Chetmem - Intrygi króla w Warszawie -
Utrata pod Gottowem.

Proz: IX. Oblężenie Warszawy - Podstępne czynności stronnictwa
króla - Czynności wojenne w Litwie. - Odstąpienie od
oblężenia - Przegrana Sierakowskiego. - Bitwa
pod Maciejowicami.

Proz: X. Stan powstających po przegranych pod Maciejowica,
mi - Obrona nowego narzeczeńia - Wzięcie Pragi
przedmieścia Warszawskiego - Przywołanie wojska.

Porządki pism Urzędowych

I. Deklaracja króla Pruskiego Stanom Sejmickim względem proi,
iektowanego od Moskwy pomiędzy nią; i Polską Aliansu podana.

- II. Nota posła Moskiewskiego Sejmowi podana, w której żali się na mające nastąpić odmiary konstytucyj przez Moskwę zagwarantowanych.
- III. Nota Ministra Pruskiego w której Tomasz urucia króla swojego, względem Gwarancji Moskiewskiej.
- IV. Odpowiedź Sejmujących na poprzedzającą notę.
- V. Traktat Aliansu zawarty pomiędzy Prusami i Polską w Warszawie 29 Mar. 1790 roku.
- VI. Ustawa dla miast napisana 13 kwietnia 1791 roku.
- VII. Wyprzedzenia wojny Polca przez Moskwę 18 Maja 1792.
- IX. Odezwę Sejmu do Narodu z powodu poprzedniego wojny wypowiedzenia.
- X. Przystąpienie Stanisława Króla do spisku Vargowickiego.
- XI. Deklaracja Króla Pruskiego 16 Sierpnia 1793 r. przy wstroczeniu wojska jego do Polski ogłoszona.
- XII. Deklaracja Moskiewska zrobiona w Godnie 9 kwietnia 1793 roku w której oświadcza to Mocarstwo wcielnie do państwa swoich zagarnionej części Polski.
- XIII. Akt powstania, ogłoszony w Krasnowie 24 Marca 1794 roku.
- XIV. Przepięga Króciuski Narodowi wytkonana.
- XV. Odezwę Króciuski do wojska.
- XVI. Odezwę Króciuski do narodu.
- XVII. Odezwę Króciuski do Narodu z powodu ustanowienia Rady Narodowej.
- XVIII. Urządzenie Najwyższej Rady Narodowej.
- XIX. Wyrost Króciuski w którym umadza powinności Młociar, ku władci cielom dobr ziemskich i zaręca ludowi wieybliemu Opiekę Prądy, wstawi i sprawa dliwa.
- XX. Próżnia względem rekrutów, ubroienia wojskowych mieszkanców, i powozach, nego powstania.
- XXI. Odpowiedź Rady Najwyższej na manifest w którym król Pruski zachęca obywateli Wielkopolski do zostania mu wiernymi.
- XXII. Odpowiedź Rady Najwyższej na deklarację Generała Moskiewskich.
- XXIII. Odezwę Setulego Potłowicki wojska Pruskich przeciw powstającym Wielkopolanom.
- XXIV. Oświadczenie Najwyższej Rady z powodu poprzedzającej odezwę.

2.

Pamiętniki Historyczne

tyczące się

Revolucyi Polskiej

Prodział I.

Wyobrazenie dawnego Prądu i wst Narodowych Polski. - Upadek tego
Narodu - Podział Polski - Obrzą panowania Stanisława Augusta.

Polska która z niepodległością, stawa i wolność utraciła, była anatomitem na-
caństwem, kół przez obszerność granic i ludność, iako też przez bujność,
ce w niej nauki i sztuki. Narod któryemu nigdy w Prusach nie stawiano przez
podstawa wieściu Pruscy ustawy przysięgował. Wadzi oswobodnił
i Turków po kilkilkrotnie zgromił. Szczęśliwość i poważanie, te to
owoce wtarań mądrego radu Polski były udziałem, dopóki dwóch fa-
milię królowie prawem następnstwa posobie na tronie zasiadali. Lecz
po wygasnieniu familij Jagiellow Szlachta Korywsta i z obywateli,
uszerzupiała prerogatywy tronu.

Nadana udnali od niej Polowie Korońska korońska na mając innej nasady
proza wytargowanych swobod od kładego z wstępujących na tron królowi,
była tylko tyranizacja, z niewłaściwych bryt, swego ułtadu, porządku, aże i to,
wanku na mających ułtadach. Prerogatywa obierania królowi wamcy
Szlachcie stwarzca przwarzyła na ich stronę wcale radu: i cała, równowagę z,
psuła. Od tego wlos cianin, zostal niewolnictwem, Mieszczanin uciśnionym,
Szlachcie zaś wolność w swawole zamienil. - Ale chociaż wosy wstępnym
ryny kładu potirwane zostaly, Polska utrzymywata się, polsi uszere
miata kwiendae, obrociowni miasta (1.) i sekwięcego Narod ten, ducha ryar,
uścięgo. Skoro zaś niwazd wosy wstępnym przwarzyła cięgtych niwazd
czyż doznawata. Krol Gustaw, Krol Szwedzki chociaż nie miał kyle wst ile

(1) Polska nie miała nigdy kwiendae z kół warowanych iaki widrimy u postronnych Narodów
w tym wosy wstępnym, ale wosy wstępnym do dwóch familij głozone mięysce kład,
dego powiatu było obronnem. -

ite ich Polska na obronę swoją wystawić mogła, przeciw Królowi zaś
wojował. Ten udonali stan podległości nie trwał długo, a Polska z rzu-
ciła z siebie i sama pomogła w pełni swoich, które już Dom
Austriacki nadesłał; nie wspomniamy tu o w Danii już straconej potęgę
Olivera i Stanczy Królowej.

Z tem wzruszeniem zasłepienia Polaków do tego stopnia dochodziło, iż
ani z przemocą ani z wzruszających wypadków nie korzystała. Karol
XII Król Szwedzki nagłocią, wojaczką nad Przelką, odniesionych
dowiodł iż Królowi poprzednika jego nie były skutkiem trasy, ale atego
Przed w Narodzie w którym Karol Gustaw miał o zwyciężenie.

Suprunkowa Szwedów dobiegaty wzruszenia w uszere było w natarciu bez-
radzowi towarzyszącem ocalato. Miasta Polska tak, za czasów Króla,
władztwa i witalności, zamienity już, w kupy gruzów, a same sobą zosta-
wione, już więcej nie powstały. Cywilizacja zaczęła również ten upadek.
Sztuki i umiejętności zamiast wzrostu co raz bardziej ginęły, tak Dalece
że w roku 1772. Key to Epocę pierwszego podziału Polski, zaledwo pasu-
rze ich prozaiści całej sprytu i ananemi były. Prąd który był był
niegratna, mieszczarima, wad Prepublikanickich i lennych, przywiodł
Key cały, do tego stanu osłabłości i omoltenia, który skutki zgonu Narodu
dużo wiodła. Sztuka Polska tak i tak. Lud dół nieograniczenia woli,
na i zsta w powrót i Włoszami, którym w nieobyczajności wyrównywata.
Tyran i niewolnik wzruszła to kłótno grubianstwem. Prąd to bardzo
zgrupowata już, na obrady publiczne, a Królowie mający prawo zwoty-
wania Sejmów strzegli ich już, wszelkimi sposobami, bo Naroden z tych
ziaradów nie był już, wylite na dół i istny tronowi prerogatywy.

Taki więc gdy wiktwa czy Key uprzywilejowanej klasy przyotaczony
sobie władzy i władzy, bawita już, polowaniem i Gospodarstwem
władztwem, intrygami i maczetnicami pierwszych rodziny, kierowali
sprawami narodu. Nieoswieceni i bez najmniejszych zasad, nie mogli
mieć żadnego w zarządzaniu swoim wyrozumianego planu, ale tylko dro-
bnemi i momentalnymi radami, w czynnościach. Wydrzec Królowi
i ich, czyżby dobi Narodowych i przyotaczony, sobie, by to arcydru-
tem ich polityki.

Życie wamotne musi korzystać nie przesładzać ostrych już, wstawa moralnych.
Polacy więc był tylko niedotadnie wyobrażenia dobra publicznego mieć mo-
gli, a i tak w wnioskach swoich tylko widzieli ogólnie, tak ich polityki i
cnoty obywatelskie nie przechodziły granic posiadłości królewskiego obywatela.

4

ta to niewiadomość była przyczyną, upornego ich, przy wytażeniu się
o szańca podatków obciążania, zmniejszenie liczby wojska i upa-
dli twierdza były skutkami tego zaślepienia. Wiąże obciążenie króla było E-
polska mordem ku karzącym Królka, a te przygodowe zaburzenia, nauwały
wzajemnie i mogły, w czynnici Polaków mścić; i albowi w krótko sa,
mowadnymi być przestali.

Dopiero na prośbę w roku 14 Polakowi zawieszono wojsko regularne,
dawniej zaś wama Służba zbrojna, silę narodu szlachecka. Gdy woj-
na bronić granic lub walczyć wojnę wypowiedzianą, wsiadła na koni,
i wiodła z sobą zbrojnych włościan albo wotkysów. W królestwie Moja,
wodać się odbywały się corocznie zbrojne popisy. Wprawy wileńskie
szkapa, gromadziła się zbrojno, na umowione miejsca, i tam cwoicy,
ta się w obrotach wojennych. Zwyczaj ten którego najmniejszą nie,
przyzwyczajoną było zmniejszenie żołnierska i szlachy przez które zbroj-
ne kraj przychodziły, a które musiały im bezpłatnie przywrócić
dostarczać, utrzymywali w Narodzie Pruskiego Ducha. Przewat
on ciągle aż do roku 1410. Pod ową czas Władysław Jagiełło zwolaw,
wysłany przetrzymać im potrzebę uzbrojenia się, przeciw Kawałom
Deutoniem; lecz, bądź z powodu wzięcia przez przysiężak oswiecon,
wyci narodził na umyślach Polaków probiernego, bądź w przyczyn
osadności i polityki, Senat odrzucił wzięcia Włocian, uchw-
lając natomiast zaciąg wojsk posittrowych z wami ch cudzoziem-
ców rtożony. Jego szkodliwa chwytano się przy wybuchnięciu Krowey
prawa wojny, po rawnym i jednaki próbie zaraż wojska roz-
puszczano.

Z wojsk w tych prowincji Polakii, Litwa ma pierwszaw r. 1557.
Domagata się, i otrzymata porowolenia wystawienia Arwatego zaciągu
wojska szlacheckich. Wystawiona na ustawienne Moskale nagrody,
czuła potrzebę utrzymywania gotowego zawię Do boju wojska.
W krótko inne prowincje powstały na ich przysiężakem a riaro Narodu,
w r. 1562 r. czwarta część dochodów z dóbr narodowych na opłacenie
Arwatego wojska przeznaczony. Urządzono problem zaciągu Miliyi w sto-
wanku wólców i tanio siemi podzielnicy pomiędzy lud Krowey szlachy.
Miliya ta szlachecka wzięła się i iardy. Sturiba i Karmosć p-
woczy była castiam zaniedbana. Służba uwazata szturba p-
rwa nieważna, i upma, rozstrzytom ich przynosząca, wami więc było
włocian i cudzoziemcy byli do niej wyci. Stefan Batory zaciągnął

zawagał do siłoty Węgrów i ci w wojnie z Mostialami znalio,
młke Chyrtki powynili zastugi. Co wż ras tyce i ardy, key urbrodnie
i rymstuneli az do zbytku posunionym kchmat przerychem. Wylisza
rzec' s'laduły krownita uwoa dochody na ordobieni wuadronow, w
ktorych wż mius' cili. Kromniata w p'urworych p'ozagkach drielita s'z
na choragwie kuzarstwie w ktorych zotniera i kionia zelarzemi abroia,
mi opatrzeni byli, i na choragwie pancerne ktorych kawaryze pan,
czami zelarzemi przyodradawali s'z; Poiniy utworono p'otki k'ozadnie,
k'ozy pomiedzy brugami rzek Dniapru i Dniestru dostarozat 40000
ludzi, ktorych w ow czas k'ozabami k'ozarawstwiemi awano. M'iraina
Polsha na k'aride zawolanie dostarozata ich do 20000, Litwa ras'jos,
policie dostawiała k'ulha p'utliow k'atarstich. Owada tego wojownica,
go k'arodu od czasow Witolda w wspomnioniy prowincyi woiada,
utrzymia s'z p'od r'is' drien'. P'otki te k'atarow zwylide nazywano
Manami od imienia jednego z pomiedzy nich wojownika, ktory s'z
za panowania Batorego wstawil. Dniepissowa Polsha nieozmarza,
i, dobitnie k'irby tych woysk, ze udnali w k'aridey wojnie po ustano,
wienie woysk regularnych raszty, w d'iano s'laduły p'owadzaca
wlasnym k'ozatem 2000 lub 3000 wystawionego zotniera, Poiniy
s'ci s'z potrzeba, ze woysko k'arodowe nie bylo dostarozata c'iem do
bronienia tego rozleglego k'iraju. Po wygasnieniu s'lamii Jagiellio
berzrac wadnaly s'z, i w Polszce panowac' raszty, dochody naopta,
enia woysk p'rozmarzone, obr'ocami rozlaty na zasycanie k'icior,
s'ci intrygantow, woysko w'z po k'ulha k'rotnie z bronia, w r'elhu p'ra,
cis rozdawil p'owstawato. K'romadzone stany w p'otkaiaty raszrac ze roz,
sichy w'p'aczeniem zotnierzom raleglego zotolu, k'ez gely s'z, r'ep'ucie ras,
p'owsacznito, r'uchwalstwo zotnierzey przyk'irzye s'z, nat'ownie p'odk'zto.
Piotr Car k'ozupstat z wszerep'ych w Polszce pomiedzy stanem cywil,
nym a woyskiowym niesmasek, w r. 1716 wzniesil rozcznie bunt w
woysku pod k'arnogrod zabranem, a w k'ronnicy jego dotad r'eli amnity,
s'unia k'irby woyska iakto najlepszy do post'rozenia iako go s'p'owol. Polacy
kalk byli raslepiionymi i z w'z, dali w radnie k'ezstawione w'zta uto,
wie, i w'z k'arodu do 18000 zmniejszyl. O'zad woysko w'zto coraz
gorzej, a P'oswa wuwata berzstanie r'iby najmniejsza odmiana moga,
ca stan Polski ulepszye' nie raszta.

Taki to byl r'az i w'zta zbrojna tego k'arodu przy w'zstapieniu na
tron Stanislaw Augusta. W'zwywzenie jego na k'z dostojnosci, bylo
drietem p'romocy Mostiawstwiu i uroenia k'atarzyny II. Janieszki

z tego
~~_____~~

Lamierstwi z tego powodu zasade sciagnety do Polski wojny ktora sie pro-
 dialem iey prowincyi rakiowicyta. Od tego kiez roku 1772 Moskwa nie prze-
 stala iuz tego nieszczelnego krawiu Drocyc. Proszaszpanie prowincyi, ustawia-
 ne rozpuszczono iat nielka wydzierstwa, pycha i uwawala postow Moskiew,
 wlich, moga, sie, iaszere narwac najmnieprzemie klysthami na Polski spadekmi.
 I w rzecy samey niezreczicia te ai abyt wielkie moglyby sie byty i krodka
 ktonicy, gdyby rzad ko ledyze szczytia i niezreczicia Narodow, rzodo, nabyl,
 to reputnie dla nas ratunek. Lohadniekha politykha Moskuoy od Dacona
 myslacy, nad uprosobami obalenia rapory do dniecia cy i, od rewoty Europy
 potrasita prziionaci Mocarstwa wspolna z nia, do podniatu Polski nalizce,
 ie prziobhadzanie w tym naradzie raprowadzenia dobrego rzadu, iut wspol-
 nym ich interesem. Trupom systema ko zdato sie bydz korupctnem. Co
 sie zaci domu Austriackiego kycze chawosc Jozefa II w moment podniatu pro-
 wawroszy w dusaj iego krady adrowey polityki, zniwolita go prwabem o-
 ktrymania udzielanych mu za obozne patrzene prowincyi, do podpisania
 pilana rownie wrzledem Polski niesprawiedliwego iati nieberpietnego w istat,
 kach swoich dla Austrii. Tali ko iden blap kyciace nieberpietnieprzych iaszere
 za soba, ciagnie. Zapuionona Prusoya o powolnosci kych dwoch dworow,
 cuita ai kradko od uwierzenia w Polke nieladu, nalezato nawemni ustawami
 repnie reputnie dawna, krawiu tego Konstytucy, iuz samey z wicie tali pet,
 na wod. Zbiot albo rorzey natleki ustaw, ani zasad niemajacych, ktore Mos-
 kwa Polce w r. 1776. narucita, byt drutem osruskostwa Dworowi kemu
 wlas ciwego, i wili umiescil w nich nielkie stady milych Polakom prziogdoi,
 to nie imym celami kyllio aby ich zradniekio fodeyuc i obrywosy sie
 maska, tem tatwicy osrubiac. Wardo iuzli mozna tali narwac kylliady,
 wicy niewiowosy i pawalwosy czyci reputey Ustachy, byt ai nadto prup-
 reworcionym do nieladu, druwostworonym rzadem uwierzionego, iaby byt
 mogt promytle o nieberpietniektwach z narucionych mu od Moskuoy
 nowosci wysptywaiacych. Ale gdyby byt w stania nawet pormania cithiaiy,
 cych go obropnosci, co mogt powrac w tali kryptycanijch obokirnosciach
 w iatichoi, w r. 1776 znowdawot. Wierogt u, nuzego rewna str spodriwac
 Turczyu byt agambionym, dom Austriacki uwierzionym, Trupoy idno z
 Moskuoy, myslacy, odlegtyvze mocarstwa reputnie na los iego obozne.
 Utan uwu ruzny kryptey rzadnego ma ne obicywat zasitlu, bez woystka
 miupc obronnych, zbroiowni, a co gorzad ogoto cony z duchia publicznego,
 kuy ko polziny uprzyony nad uszyktwie Inaydzienney, ktoria czwta,
 knoc wosyktwie stabosc nadgradza, todai szczyliwa, rozpaw, szczytosc
 kury nadgradza, pomnaria wity i wosyktwie uwytara zawady, musiat wic
 oddai st, losawi i patrze upotrozne na kuzierstwa Szajadow.
 Mimo idnaki obraty najpialnieprzych prowincyi Polski byta iaszere douye
 rucarnym Narodem miata wicy niz 8,000,000 mieszkancow, a rozleglosc
 iey nemi mogtaby byta iaszere rorz tali wialka, ludnosci obic i uwytwia.

Przywaranych tylko obywateli potrzebował być ten Arystokracja do wyjeżdżania,
nie widać, ale należało umieć nadarzać się, zwracać uwagę, a nad wyjątko
umieć potrzebne do tego zamieszanie wrodzić przygotować. Było to wyprawę
Dzień trudny, ale do wykonania podobny. Widać ten naród winien był
ocenić roztropności małżeństwa swego powołanym kapłanem Obey,
wskazywać w parę. Polacy potrzyli sobie na moment nadziei w swoim
ale obawimy zaraz czy spodziewania to gruntownie było.

Utrzymanie Katarzyny II w Sankt Petersburgu, dalszymi miroski posadziło Stanisława
w Augusta na tronie. Jego cnoty lub wady przyjmowały lub nie, ale
nowe były nas tylko zastanawiać będą, że to historia nieoznaczona i Polak
nieznanymi umiemy. Wstępu jego musiał być tym rządzić, a
nie ludowi takim i tak, Polacy zostali rządzić nie może nadziei,
zaś w narodowego, a zatem wyjątki prawie wypadki od Małże
niekto powie. Nostalgiczny więc w Sankt Petersburgu Stanisława Augu
sta, nie podległ dawanych mu aż nadto walczyć prokurat, ale podległ
jego sposobu postępowania i czynów, a w ten czas będziemy mogli
wagać o jego racjonalności patriotyzmie, i rzetelnym stopniu osłabienia.

Zagrożeni od Przymala przebraliśmy nie widać, nieodwaryt racjonal
niekto Ktorony, nie na podstawie podziata kraju swojego: 2. / 7 w
rzeczy samej gdyby ktoś ten mógł być do obcy na potrzebę od
wage i chwycił się, przywołanych wrodzić do rąk, nie byłby
można był mu ganie zatrzymanie na Dworku czas Ktorony. Lastancu
myz się, czyli Stanisław niepodległości, walczyć, tym może prze
nieumniej na imię biegnące polski, nastawie.

Nowy kształt rządu do Moskwy narzucony gwarantowany i bawie
pilotowany nie pozwalał Ktorony chwycić, widać, racjonalnych i iawnych
wrodzić do oswożenia kraju swojego. Leczność, tylko i, siam,
nem rzecy wrodzić można było niepodległość naradawa, od rządu,
sam lud Polak był najracjonalnym i najracjonalnym naradawem,
którego rozropny Ktorony byłby racjonalne w tym przedsięwzięciu więc
niekto. Widać, że ludzi i gorata od wielkiego podziarnem Ktorony
Arystokracji. Leczność, przez niewolę, ale można przez charakter by
taby ludów waleczności dostrzegata, gdyby ją przez obietnice osiągnie
nia wolności starano się, było nalehnie uciekiem patriotyzmu.
Powstanie ludów rozropnie przygotowane na Ktorony było Polak
zbowito, ale nadto byłoby uszere Moskwa i ministerstwo nadate cioty,
ościsne albowiem Stanisława tego prowincje, byłyby się, proto, czyli
z ludem Polakim i moment ten mógł być być analizem i powołanym
w całej Rosji Rewolucji.

1. 2. / Pewna, jest że Stanisław, przebraliśmy w dworku Przymala artystów
w którym mu wypracował i nie miał być dowagi i byłby Ktorony i rąk, rozgniewał się,
i ciężko jego siłozofa w ogień w rzucił.

Podstaw między nami postanowić usposabialiby umyśle ludu Polskiego król
 mógłby być umowa o sobie wziętych. Uważaliśmy że Polska niemożna poniesie,
 tych strat, była uszła doryć rozległa; oddamy uszła i kurya walebardy
 bogatych obywateli. Familie Radziwiłłowa, Casatoryjskich, Potockich, Sapieży
 i innych, posiadają narmierne dochody. Szlachta mogła w czasie utrzymywane
 mitecy, w dobrach swoich budować kucerie, raktadać broiownię, i wzmocnić
 kucie prawie czynny namowiadactwa odlegać. Przywileje te i abolicie wiosk
 nie, i najwzrostszego niestaw w rządzu dawodrac, mogłyby się być wkać naradzaw
 wykuczremi, gdyby była temi uprzywilejami uczona w kadata zglia. Bawnowo
 Mostawostwa nie kadata by była wyprzedzić czynności bytu prywatnego, a
 ratem związeki króla z celnictwa Szlachty, w parady powstaniem włościan
 mógłby być Cyryjan wiatować. Wszak kto zna móci że w Szawie nie była bro,
 ni i mogących się dostarczyć fabryki i moimy zapewnić że kroniekie wame
 potrafiły by były cały narad ubroic, i że Wasrowiłowemu Naradzaw
 kentu, abywato byllio na ostawieku umiać czyni rozroznie w Szawie pro,
 wadzić.

Dobrze rozumiemianą oszczędność powinna była być jedyną sposobem
 uratowania Rzeczy. Sposób ten opierał się do wamych byllio wydatków król,
 kuczukich mógł być przytwarzającym do że w Szawie naradzaw przez Mostaw
 urządony byllio miał pukać, i do na zapłatę nie wywstia i listy cyrot,
 ny wydatczato. Ale Stanisław August miał w swoim wydatku roczny
 dochód przeto 7000000 wynoszący. Gdyby był byllio potów, wroznie oszcz,
 Oni byłby racemnie ograniczył wydatki.

Zaprowadzona "wiarosc" w rozpuszczeniu wywstia Rzeczy byllio była niemoż
 wykuczremi. Sposób ten łatwiej uszła od innych mógł być byllio utrzymać
 przed Bawnowo posttragać wiosk. Polska miała 13000 dobre
 ptatnego pottraga, a bezpoczernstwo Mostawy ora ptem urządzeniem
 wywstia tego pottraga. Wardy Regiment miał 200 ludzi a byllio offi,
 erow, i byllio mogli być, am dawodrac. Gdyby był król chwał się za kadawie
 uszlat emieru ludzi wywstiem tem dowodzących, kad' przez wiczynie nie
 do a stuzby kadawych kadawem, kad' przez wywstanie Virawowców, do
 obeych moearu na nadle wleku woiannoy, kad' nabronie zapłatę,
 niem mierz miazurama awioną, w kurpusu Podstaw, który uprawiać,
 kiwa był miany rad wyborną wstot; byllio z najwzrostszego kadawowia, catemu
 wywstiem dat najwzrostszych officerów, i iaki niuzy robawymy byllio islotna,
 naradzawie wrynie przytuzge. § 3.

Prostopne unowuni są robami Mocarskimi, riednato byllio była
 na mate dla Polski pomore. Porta, Francya, Szwecya, byllio są róznie

§ 3. Wywstio to paktow woli Mostawy racemnie i rozroznione pro Szawie byllio
 toby wcale się dosttragać wiosk nie kadawo. Procy wiczyn lub mierz utrzymywane
 nigo w nim porządkiem przytuzge byllio ofom regimentów których mianowa,
 kadaw króla kadawo.

Na ocena tego Narodu, i ich do ponizienia Moskwy a szerca przytomny.
Stowem dwać sie, i wiaż puzna, ze gdyby wymianione dopiero zarodki, wistę,
mi były. Stanisław wspanyły adyrnacyjny, i ich odradzi w Polu i Duchem
publicznym, mogły być Syonyz abawic. Ale król ten zamieszta umawiania
wobec ludu obodnie na uciemnienie jego i proglat, a miostliancy Etonomii
Krolowstwiey i rozy usure niz inni Polscy wstojanie, uciemnieni byli.
Prawna, niedbatosc wyrywawanie do siebie wlashty okharat, a panowanie
jego było tylko ciągłym uciemnionych wadni i procdnari i piflowo semi kraiu
Hamiliami.
Hamilowit wrbisania Szapitototo, poracigat niezmaru i tugi. Narodopta,
cat u po dwa kroc, a i dnie usure ucy niz 20,000000 zostat winieni
Prorprosuje nielizonu summy, nie na zaburzenie potrzebnych do lania
armat metalow, lub broni, nie na rozkosze i krodnie i elarnych, nie
na pensye zastawionym i adatnym wojownikom, ktorych prowinciu
był obym narodowic, i ich nagusitniey do siebie wiazac, ale na nie,
dorzucne przedwiazecia nielozagone hognosci i starenstwie fraszki.
Pactuanishi, Ladaiakie malara, i beruetyne kobiety wrypsho porantę.
Waleczy tej i w woyshowosci wobie postajut, i kopie officierow rozbe
byly do osob cattiem nieladnych. Młodziez z walisty Kradetow woy
shozaca wita wstawie zagranicna, albo gnusniata w obrzydleniu prozi
nielawie. Warta narodosc Stanislawu Krw Caszoryjskiamu wto
walthowi swiattemu; dobiemu pakryocie, Korpusem Kradetow Kromeni,
duricemul powiezta; byta przyczynę, ze król miodziwy z tamtych woy
shozacy niewywal. Lehazę sie, albo wam Stanislaw aby przywiazac,
nie uwnioio by wsholy do Caszoryjskiego nielobito mu do woyshwa
walthiego woyshow, nie wachat sie, a proszawaniem interesu ayeryny
urodomnym uwoim widobom dogadzac. Taki wiec nielozemny król za
miazat ulepszenia woyshowosci ponizyt i usure. Parwore godnosci
woyshowoe oddane były ludziom bez edulicacy i cnoty. Młodziez
i alitrolawic, wychowana choytata sie, Szadow nielawa i patronizacyi,
bo stan ten widziata byd i tawoznym, woyshowoznym; woycy swara,
zany mied woyshowosc. Waltha larka officierow, miazata sie z larki
procdruwie Dribik, a co gorra republiki i ostabionych przez gnusnosci
i alitrolawic, nie miazcych ani wogosci; ostoiakowi nie kowarney i emie wstaci,
wcy, ani ten oswiconey walewnosci ktora, wtaranna nadai moze woyshowanie.
Ale i w atrymaniu swiazaloi a postroonymi mocarstwami nie woy
cy kigtoeci Stanislaw starat, postowei jego przyrbinych dworach
miazaloiacy byli tylko przywiazkami rinych starozystnych fraszek,
albo podtemi wtrzyucielami. Negocjacye króla w Petersburgu były tylko
rbiorem rozalen; wstara przedw robnym Polakom ranoszonym. Eron
Stanislaw był ochronianiem oszustow; a dwoi jego walthiem tego woyshwa
Prigo

4

tego wspaniałego, co tylko Europa najobrotliwszego mieć mogła. Monarcha ten podobat sobie w literaturze, posiadał niektóre kühnawse umiejętności, ale mu służyło na wiadomościach niedbicie nadzającym potrzebnych. Był doskonałym budowniczym i ogrodnikiem, amatyżem, nauki, brzości, mowa z niego słychać, ale król wgarowy godny.

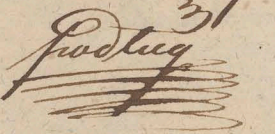
Przyopatrując się bliższemu sąsiedztwu czuło bardzo potrzebę morza, nie i samo nawet nie rozumieli na ist bez wyobrażenia. Polacy dawadają nam ten przykład. Zamieszanie przed pierwszym podziatem Pruskiej, te przesłuszytę wielką kłębę Szlachty do wzięcia u obywateli, nie i gatunki ten wygnania może być uwarżanym i jako głośno na przykład do rodzenia się, swiatta w Polsce. Ci albowiem ze ich kłęb naraz Autorze w ciągu parobry swoich powzięli wyobrażenia i rządu.

Powróciwszy do Oryginy, zwolnieni zostali na Sejm roku 1792. Kłęb kłębów potłuczcia rożni, postąpił do rozprawu i kłębami ich wyobrażeń. Codziennie na Sejmie rozprawu, owoity umyły z malarzami politycznymi. Może z razu wiadomości Polaków niedostatkiem i kłębami były, ale też wane pierwsze wiadomości nied wazniamy. Kłębami; natomiast daramy rozgadeli okazyt się, jako owo rozumowanie.

Do wzięcia w podziale większa część szlachty na przestawie kłęb obywatelami Polakami, zostali kłębami podziemnymi kłębami innych Monarchów to jest: Austrii, Prus, i Rosji.

Potrzeba porania Ustaw od nowych panów przepisanych, przy czymta się, do rozszerzenia granic ich wyobrażeń względem różności rządu. Czuło zaś sposobności porównywania kłęb rządu pomiaru ich wiadomości. Król Austrii i Pruski chociaż wamowolne ale nieco umiarłowawane przez pewien gatunek uszanowania dla publicznej opinii rnos nieprzymi Polakom były od prawdziwie Analitycznego w Moskwie despotyzmu. Licząc idnalki sawse owoity kłęb wotności, którey pramie w ten czas ist najmitoż, kłęb cyzar niewoli uischa, niepodobna, byto mowa, żeby wielu zpo między nich nie rano anowito się, nad sposobami ulepszenia kłęb Szlachty w czasie królu Dawona, i Oryginy wyobrażający.

Pierwszym kłębami do kłęb porządane celu było ustanowienie Komisji Edukacyjnej, a ustanowienie to, przyczyniło się, niekłęb, orenie do rozszerzenia ducha publicznego w Narodzie. Ci do momentu 17 podziatu krajów Pruskiej, Król wcale się, szlachotami publicznymi nie kłębami, a udająca się, do nich młodzieńcy wychowana była

Podług

Produkt urojenia Naudyciel. Nowa Tommisyja rtoriona
 z Swiatlych; gosliwych Obywateli urzadzona big Edukacji pod
 tegu ukladu którego wzrogo tow tu nieopierujemy, ale ktorzy pup,
 Wrat powozuchny, pochwalę. Młodziez z Sztet w wychodząca, zara
 ta rozszerzaci przesady rozumnego pabryotyzmu, który był swo
 niernym skutkiem o'wiecienia. Taki więc nowe wyobrażenia niernau,
 nie wż w umyślach kuzawity; ale wyradato uszre walozyc z przedoi
 ni Starych Sarmatów, którzy nie mając kadnych w odpadłych
 sprawiuyach posiadłości, ogoto coruni tem samem byli z Edukacji
 polityczny. Słepo przywotazani do dawnych natogois, nie mogli sa
 bi wybie p'gotowy sieby mogto być co dostionakrego nad ich dzi
 Na wolność. Paset Mostkowosci Despotyzanie Polskia, radzacy
 starat się, rozumaitemi sposobami nowe coraz do doradzania uż, kraj
 tego, stawiaci dawady. Urzedy publiczne rozdawano ludziam kyllio
 nieoswieconym lub nieprosciwym (alicyi Mostkowosci i tronnikom.
 Odpychano ludzi swiatlych, albo i weli ich nieludzy przywotazano
 to dla tego sieby choi na wprost postarzieli filanom nieprzyjaciel,
 stacyi polityki, ktora wosallish szuk. przworotnego mechiawelizmu
 wykwalic wywyzdzata nieludzy i aliego umanego z prosciwości ostawia,
 kta, nie celem wynagrodzenia cnot'igo, ale celem umalcznienia z jego
 strony tyle oporu, ile uż go, do rozdwanienia narada, przydzania
 niegod i tworzenia partyi potrzebaly byto. Lez gdy i wiatlo woz,
 Dnie uż, co raz kardziej wmagaci poweto, postreziore iasno, i pad,
 stępy wiarotomny Mostkow. Nuchęc wosyktie verca ogarnęta i raiy
 przyta. Młodziez prunthniona ndrowszeni zasadami i anatury
 nego iasno rećspie narobie nie mogaca, uwuta obropny stan
 sponizenia Cyryny swoicy. Utworzyla uż, więc dwoyc kurna par
 tyja pragnęca rywo widniei konie tego nadwoyraznego uproble
 mia, i kyllio do przyiarzonych wedychano obiolienosci. —

Kordziat II

Przyjazne Polca Nuliznosci. — Serpn roku 1788 — Krymosci ugo.
Pomnozenie wily zbroynnej — Alians Polakow z Prusami — Konstytu
tucya 27 Maja.

Ambicya rozszerzania granic zdobyczami, byla ogniwem austriya z
 Prusya

z Prusya, i dnożacem. Obszerny zamysł zwiększenia protegi rozwałino-
 mi państwa Oskomanińskiego, zajmował reputację między tych dwóch mo-
 carstw. Prusy zaś widząc się być wyścignionymi od tych ułtawów roz-
 drosnieniem obum' patrzyły na kraki dwóch Cesarzskich dworów. Anglia
 niekontenta z zawartego między Prusya; i Francya barudowego traktatu
 p'utowsy raz dopiero dostąpiła, że potrośnie Mocarstwo zamysłato
 o uchwycenie w Sypiony wosyp'kich Sypionów swoich. Ministrowie
 więc w Brytanii zaczęli intrygować u Party; zaczęli być czynni
 ni w Berlinie, nabronie były uwitowaniami swemi dalszali się ucho-
 rowarke zostate przymierze z Anglią; Prusy z obowiązaty
 się do osuwania nad utrzymaniem równowagi w Europie. To niepo-
 rozumienie się, przewagę Maicych Mocarstw, zdawało się, rzuciłszy
 Pokrzewie uwitawac' praprotosc'!

Ale nieumieszanie Porządku i rozbicia. Stanisław August
 zamiast pospieszania się z rewolucyjną zmianą w moment wyda-
 nia wojny z Moskwą przez Turkiów, zwolniał się dopiero w marcu
 ca Wrośniu w 1788 r. Jany Naród byłby ten roczny czas prze-
 ciąg obrócił na utokienie i uwadżonalenie trwatego planu oym-
 nosci' politycznych, którego stale trzymali się, materiate. Lecz Pol-
 cy rozrzućni pro różnych obrzeżego króci uwitroniach nie me-
 gli się z sobą tak ostro znośić, iakby tego, trobilirne wolności i pas-
 powanie i inne wielkiej wagi interesa wymagaty. Leczdzali się więc
 na Sejmie i ni najlepszych chęci, ale bez pewnego planu odchywania
 czynności swoich. Wzajemnie udonalirne uwitawac' im przedmioty
 na które bawność i uwagę swoją powróci byli powinni. Pomnożenie
 wazp'ka, skruszenie i d'ramat od Moskwą narzuconego, uchwalenie
 Dobry Konstytucyi; rnieżenia wosyp'kich uwitawac' napisanych w latach
 1768, 1775 i 1776 a od Moskwą dyktowanych, powinno było
 być i spokojnym celem unyptow' rewolucyjnego Sejmu. Moskwa, zausze
 krosyp'ci swoje na obum' maicyca, dostąpiła od r'oznacy Prusy zardro-
 wci, anata dobrze, że obrotnie to Mocarstwo mogło Polski z jad
 przemocy Katarzyny II uwadobyć, wozellnich więc wyta sposobów
 do odwrócenia tego ci'mustelnego ciowu dla siebie. Tym Kwićcem
 rozbiarano postawo' Prusya i niemu w Warszawie mieszalirne
 aby miał jutne oko na wybó' postaw' na Sejm następujący z
 Wawodetw' prap'być maicych, i wozellnich d'obdadat uwitnosci', aby
 wybó' ten padł na osoby Moskwi sprzyjające, mimo udonalirnych
 otaran' uwitwosć była pracois niy, czego dawadca, p'utowsce Sejmowe
 prouidencja

prouidencja

posiedzenia, na którym stany potępiły się, niezgodnie Konfederacji, systematem nadzwyczajnym, prawda ale z tego obliczenia nieuchronnym. Perzadnia albowiem Konfederacya następczemu keni narodowi od Moskwy narzucała wymagając jednomyślności do zamienienia w ustawę królewską warunków uchwały, niezliczone stawiata radowy tak Dalece, iż jeden raptacyjny od Moskwy narząca mógł wszystkie czynności Sejmu zatamować, Sejm więc i tak narzucono przed Konfederacyą, w którym wszystkie wierności głoźów przechodzi, to był jedynym zarządzeniem ~~którego~~ którego nie chcę w bezczynności zatamować Polacy chwycić się musieli.

Nie wątpię iż szare i tu Moskwa o sposobach utrzymania Polaki w swojej mocy bo miała po sobie Stanisława Augusta, który chociaż nie był głębokim politykiem, w końcu jednak intrugowaniem w rękę wywarzył stopnie posiadat. Wszystkie pisma i moce jego, kłopoty straszenia Moskwy. Ludność Polaków zawarł się przy mierze z tem Mocarstwem, wysadzano się na obchranie mogących i tej nastajcie korupcji, nareszcie wystawiano nieograniczone szare i potęgi których przepa przez ten niezgodnie nabyci mogła, Czyniła się data się, wieść tym acz niezgrabnym przymuszeniem, Sejm Polaki otowiał w ów czas walcie poważany i moźny, do tego stopnia dat się omamie obietnicami straszenia Moskwy, iż widocznie porzywał niezgodnie z uszytkami, inaczej od niego w tej obliczności myślać umi wspomociami.

Król Pruski miał prawdziwą wartość, albo raczej cność czynionych Dobrze od Moskwy propozycji, ale kontent a nadzwyczajny się u sposobności poniecia Katarzyny II, a bardziej iż szare troskliwości o potarcanie Turcie Otomanistwiej swojej w czynnościach Europy ogólnościach przewagi rozbiarot Ministrówi swojemu w Petersburgu mieszkać zaczęli, widocznie dworowi tamtejszemu iż nie mogłyby obaźniem obium spoglądać na uiszczenie proabstowarago przymiaru i nie tylko na pańcarce swaego oświeceni: rozbiarot ruszyć 30000 wojska ku granicom Polaki, ale iż szare zalecił swojemu w Warszawie mieszkać zaczęli Ministrówi, proponowanie Polakom zawarcia związku z Prusami traktatu

Gdy tak Gabinet Berliński same Petersburgiego upokarzot, Sejm Polaki czynności swoje zaczęł od uchwalenia 100000 wojska. Wkrótce

protem

5.

W krótce potem bezładna Konstytucya do Moskwy Polsce narzucona,
 za nietylak, ogłoszona została. Taki wstęp bez wątpienia byłby arcyli-
 nym, gdyby było niewłaściwie przystąpienie do wystawienia uchwały,
 nay ścisley wyrok, i utworzenia nowej Konstytucyi. Ale Polacy dali się
 przedziwianym i niezrozumianym legościami dwóch nowo przybyłych uchwał, a ob-
 rana w dalszych okolicznościach opieszalosci dowiedzieli, że stronni-
 cy byli do unieważnienia jej, najpierw, niż do wystawienia gwałtownych uchwał,
 nie dla tego i tak było Sejmowi na wiatrych okolicznościach zbywano, lecz
 że te mimo opieszalosci i intrygi Moskiewskiej, musiły zapewne walczyć
 z niewiadomością, wystraszonymi swymi, abiać przewidy, i potężnymi
 namachy niechętnych. Właśnie ta strasząca i nieosławianiem i chy-
 trymi podstępami, była prawdziwie zasmucającym widokiem. Polacy
 zamiast unieważnienia jej, w celu wyprzedzenia oznaczonej ścisley uchwały,
 trawili czas na próżnych wysiadach. Przez trzy miesiące w ciągłym rozpra-
 wianiu, kto ma dowodzić tem zapewne nie stojącym na nogach wy-
 stępnym; a więcej zapewne naradzić trudności powstato, gdy przystę-
 do uchwalenia na zapłatę go potrzebnych przedmiotów. Właściwie te
 obywateli majątkości, duchowieństwo i posiadacze dóbr Narodowych,
 dostradali wszelkich widności aby i tak najmniej stracić im wypadato,
 i wreszcie natronie Pruski, osuniali.

Taki sposób postępowania Polaków, tem był naganniejszy że widzieli
 oczywiście groźną dobru publicznemu niebezpieczeństwo. Na dniu 5
 Listopada poseł Pruski oznajmił Sejmowi, że Monarchini jego uważa,
 ta obalenie gwarantowanej przez nią Konstytucyi, i albo zgwałcenie trakt-
 tatu r. 1773. Polacy więc powinnosi być, byli i takwo Chęć i zradkows-
 ścią i niebezpieczeństwami przez rządy przysiężnych obywateli i odrzuc-
 kianey, lecz gdy na dniu 19 tegoż miesiąca minister Pruski w Warszawie,
 nay nowie narodził Pruski Dział, Monarchy swego pomoc i w i-
 wadzi do wszelkay naprasci bezwzględny, a nawetże wstąpił w ten
 sam czas z Monarchem tem zwyciężone przyniesze tem więcej ich i-
 wie uspokoiło. Stronniy Moskwy naganiłi patriotom ufności i-
 na dawali więc w pomocy króla Pruskiego protedacii, lecz sposób
 postępowania patriotów w tej okoliczności nie zastęgiwał na szkod-
 ła i tak im opiniono wyrzuci. Mogli i albowiem wystawić sobie i takwo
 denybi Wilhelm był taki daleko przodem, i takwo sam chciał charak-
 w o czach Europy i potężności, uchyłaniem arcyście, i w dobrym wierze
 przyniesionych obywateli.

Sejm

Sejm unosząc następnie w sprawie Ustawy prowynione urządzenia,
czyli natychmiast inne zgodniejsza z Duchem w tem zgromadzeniu panu-
jącym. Po cetero roznym tu nabrał prawy, prostrugli naboruie patryoci,
nie nowe ich uchwały wyrażnie żadnego pomiedzy sobą, nie miały zwiazku.
Ustanowiono więc wydział Ustawodawczy z ułożeniem zatrudnienia
wz, utworzeniem planu nowej Konstytucyi, mającej być Narodowi Dariusz,
z pomiedzy członków tego uznanego wydziału naborzonych Polacy
Potaeli; Augo Kottatay byli zapewne wstanie obiarani najwzajemny
ciągłości w wielkich Ustawodawstwo materjach, ale museli pamiętać
nie zgromadzenie przed którego Sąd Dnieta ich iść miało, z wamię Słachy
niebronem było. Taki więc przymuszeni stowad wz do wyobrazen' swoj
ich prawiaracyeli, padali praeit wprowadzić i był daleki iwoza od Dostoma-
tosci, ale też i wcale wielkich nasad nieobrazajacy. Czw'ka prae Sejm,
wych z natury swojej arcywarina stata wz, niealio nieszczęściem Polaki.
Nowos' tych wielkich kwadrant; koniecznie ich rozstrawania, były
nieuzywanem aradtem ewazy; Kwieca naimaiacych sporow. Cato un-
waga postaw w tej stronie praw'cony, była rozstata, a zapomniany sa,
fietnie o urządzeniu wity abroyney choiaz protorenie owowone Polaki
nawozymistoz. Trudnienia wz, niez, wotarywato potrabę.
Dwa lata uplynęły, a iwoze nie stowownego do nowych uchwał nieukon-
czono. Pomnożenie wyzstia wato tak, apieszale iabi i pisanie ustaw. Mapa
wybranych przedkio obiarawozuz, mniyszaz nieszczęcie niez wobie ober,
cywano rniwolita Sejmicych do rniuszzenia uchwaloney kiorby waz,
wta na 65000 ludzi. Opatrnie obroiconio'w esto iwoze nieszczę-
nie leniwicy, o kwadrantach rad' najmniyszaz niht nieszczęcie wzmiara,
ki tak dalece, że moina przeważnie w Polacy maybat dany o tem
zapomnieli; co do uberpierzenia ich najistotniuszazem było.
Na próżno ludnie chwiali; przeważnie, których nieszczęciem abyt mata
kierba była wotali z rozparaz, na te apieszatosc, i wili wz, na probona,
nie w wielkich radow. Na było dnia w którychby nowa iabia tamia,
ca Krolu ich niepowstata przeszedo.
Podług ustaw zaden Sejm na dwa lata Sturey Krawac' nie mógł.
Ten więc o którychm kerax moiwiny ucynt derye do Naradu w
którey dawozey sprawy z radowych prac wotarat potrabę bycia do dal-
szych czynności umocowanym. Wzuz wie wotawozstosa puzystaty na
to, zgodzili wz, na przeduzenie wotawoy postaw swoich, ale kiorby ich po-
dwoity. Naue wybory padły po wotawoy czyci na ludni mtozych
którey

Który przez prawdziwą nadzieję godną obiarali się, i światły, wrymi i gorliwymi patriotami do tych, pro których szczęściu i doświadczeniu należało się, koniecznie wielkiej roztropności i przedziwnej. Potężenie nowego i stada postaw dawny wyraża węższosc na stronie patriotów ustanowilo. Od tej też chwili wrymności Sejmowe inna wcale przybrały postać. Nowego i stada postawie przypisawali pracę, iżeli fabryka Mostwiecka kamowata usowa wrymności Sejmowe to byłło pomocą, przyjętych formalności których postać się, de raris nudiariis. A tem worymliwym przy najwładniejszej nowych postaw otero miewiernej pracy dwa byłło prawdziwie wazne zapędy ustawy, to jest przyznanie mieszkancom prawa Obywatelstwa, i przypisanie porządku i regromadzeń państwa worych czyli Sejmików.

Ciągle w najgorliwzych uświetnieniach dornawany opieranie wolę matko, niebezpiecznych patriotyzmem postaw, do utworzenia prywatnego i państwa, nego rozważnie mającego za cel nadanie dobrej Narodowi Konstytucji. Cnot, kwi ci Polacy z tem większą usilnością prawnac postanowili, że wstanie w ow czas przyiarne Ojczyznę ich oświetlenia, nieozysty się przez umiark, w interesach politycznych odmiary. Austria zawarta polioy z Szwajcari, Prusya kwi zawarta goz Turcyą, i Katarzymi bliską była zrobienia przy iaczkliwych zlotu ulitadaw. Patrioci Polscy znali az nadto co ich w Arabim ranie czeliaty, postanowili więc iah najmocniej ile moim z porostatych im momenta.

Wiel w państwowych dwóch latach Sejmowania ciągle na czole fabryki Mostwieckiej Aoiacy postępkoway oczywista, patriotów w Sejmie przewage wruliat i prosoboi do tej uir w ow czas panującej partji. Patrioci omaniani blasłiem tworzy, ci z potężenia się tego wyńdług mogacych z najwyższą radością tu nia, mu rze wydzignali. Wrymliwa beryprawia Stanistawa proarty w niepa, miec, usprawiedliwiano brywe igo postępkoi, i sciste z Mostwieq zwiaz, ki a co wistoz, w ustanowym procielcu Konstytucji obszerniezza mu nadano wstawa, i dziwiono się niestronienie bohaterstwa igo. Wstap prawoano z nim wspólnie nalicione w dniu 3 Maja 1791 r. Kon, stytucya z obrzytami uchwalona, zostata.

Konstytucya ta jest dziełem bardzo miednim i dalekim od stopnia dostionatorci ceshuiego podobne uchwały w Ameryce i Francji za, piate. Ustawodawcy Polscy zachowali dawny podmiot Narodowi na trzy klasy, to jest Miorzan, Ustachy i Wtosian. Polonica ta ustanow robota uradzenia w dacz niernietnie pomiaranem.

Urudna

Przedno jest albowiem i prawie niepodobna racjonalniejsza prawa król,
Odego z tych stanów kłóć się z arcybiskupem i biskupami obracając się do
kwasnymi za prawdziwe ogłoszenia woli powszechnej, a nie tej lub owej
sprawiającej klasę. W Konstytucji 3^{go} Maja, formacie można wyrazić,
nie ducha ułtadającego, Salachty, przywołanie tej klasy i szeregowej
piarwszeństwo bądź w życiu prywatnym bądź w publicznym urzędowa,
nie jest jej zabezpieczone. Konstytucya ta zmieszka była do ablitowania
klasy Miarzan ku Salachcie. Mieszkańcy miały są, przyzwyczajony,
mi do reprezentacji Narodowej, pozwolono im wybierać swoich pro-
tów i ogólnie. Co się zaś tyczy Młodzieńców klasy tej, swobodę są, byłoby or-
nowane w wyrazach ogólnych więcej przez bożymi nie ułożenia za bar-
karyńców wieku XVIII niż przez sprawiedliwość, ludzkość i rozum
podjętawanych. Ciąto ustawodawcze jest w niej podjętawane na dwie
i bę to jest na i bę postów smaz dwa lata urzędujących, i na i bę
Venatorów mających, na całej swoim króla i potwierdzających, lub adru-
cają, uchwały i bę Poselskiej. Ułtada Ułtadawstwa nie należy ani do
ułtady ustawodawczej, ani do wykonawczej która, stozono w rękach króla
i Rady dorozowej stozoney z siedmiu członków, albo ministrów odpo-
wiedzialnych. Następstwo tronu przyznane jest familii Elektora Saskaiego,
który po zejściu Stanisława Augusta miał być na tron wstąpiłym.
Mimo mnożstwa niedostatków ta była Konstytucya mogła być
w owym czasie od Polaków przyjęta; ale się, abityż pozwolono do napisania jej
wzrost, apadawozystko nie było potrzebny do utrzymania jej trwałości.
Sposób postępowania patriotów aż do tego momentu obierany zastu-
gwał na podziwianie. Stanisław Matuszewski, Ignacy Potocki z 40
może kolegami swemi obierawcy się, dobieżeli Polakami walczyli walczyli,
których pochwał; przez całe dwa lata mężnie walcząc i intrygę Moskiewską,
wiarotomstwem Stanisława Augusta; nieosiwła ceniem wspomnianego
swobit. Ale od dnia 3^{go} Maja już na równy sprawunki publiczności zas-
tęgiwać przestali. Dobry ci synowie Ojczyzny powinni byli uważać
Akt Konstytucyjny i obwo wywołanie wojny Moskiewskiej, a zatem czynić przygo-
woite do prowadzenia dzielnej wojny przygotowania; i to albo jeszcze
przed napisaniem Konstytucyjny, a przynajmniej zaraz po jej o-
głoszeniu. Ale niezwyciężeni przeciwni sobie postąpiono. Patriotci
dojawscy rampstów swoich w nadaniu Polsce rzadki i przeciwnie ma-
na swą stronę najwiarotomniejszego i najniebezpieczniejszego a króla,
zamiast skrywania się, przywołanych narodów zasłużyli do kłóć się powiem.

Stępa

6

Stepaich w Stanisławu Augustu ufność iść niemażana, stawy były
 pracami nabytej plama, jakże mogli się przelionai ię cztoweli w brod,
 niach a wiwiaty moze się, w kionci niheremnego rycia bohatrem okazac?
 Ona powinna być przegladoci ię równie traktne ięgo zbrodnie iab, i
 prozorne cnoty wystęwały z iędnegiz vromotnely gnusności zbrodca,
 i ię chęć utrzymania się, na z dhanbionym przez nięgo tronie będie
 rownie prawidtem ięgo sposobu postępowania.

Od czasu ustanowienia Konstytucji Sejm zatrudniał się mniejszy
 wagi ustawami, a wcale o wagnie nie myślał, i dopiero na dwa mia,
 kręce przed rozporządzeniem nieprzyjacielskich z strony Moskwy kro,
 ków, zwręto oholo sposobow odparcia nacierających pracowac.

Lea nie sama, tylko wytknięta, swięto opaszkosc mozna Sejmowi wyra,
 cai. Negodniwy wybór osób Kommissyji wyprawa, stitadaięcych był
 taliz ię mnięszym i zęba, grozącym tędem. Nullus inquit orbis
 utrymywali, korespondencya z Moskwą, a ięden się, na wtkuc waiem,
 ny nie anat. W ięcy zatswożeni wtkukami wtoroney na nich odpowia,
 dzialności na powierzone iab w rozporządzeniu Kapitulaty, niż bawni

na interes Cyaryny, zaprawadziłi niedowozayna, i w takim razie
 bardzo nie arozumiana, oszczędnosc, która w thardcy oholo kiazności mo,
 we czynięc trudności w ięcy srodek, wa, niż wykazana była. Dochody
 wkarbu przychodzily bardzo leniwo, a tem leniwoy ię wata ubrania, wa,
 brożenie i opatrzenie wojska. Przejęte systema rozdzialecia korpusow

na Kantony nie było ani w polityki, ani z wyprawa, ię zgodnem.
 Wrozżenie kiaznae przychodzilo poizic cztowelius Kommissyji woj,
 stoway. Cato bawnosć w tym rozdzialecie zwracano na kiony ię wlad,
 ci ieli gruntowaych. Porum doradzal wazylkwa wity Kapitulay

niegranicom Moskwa wtkim gromadzie, Kommissyja zaś wciane Prus
 wtkylkwa, iab napmożenie obradzala. Regimenta przychodzily z iędnego
 kionca Polski na drugi, dla tego tylko aby dogodnie widokom przyja,
 ciot lub krewnych Wtkorego Kommissarza.

Ale to było najsmutniejsza rzecz, dla Polski ię z pomocy o iab
 do rangi generalow wywyższonych bardzo malo było kiazek wtko,
 rzyby w iabney byli Kampanii, a ani iędnego kionyby kiazny woj,
 stwem iabnem dawadził.

Moznalsmy ię ię godności wyprawa na pianażac naprawanemi
 byty. Niechay ię sobie kiaz thardcy wyprawi cato korpus officerow

riadnego

żadnego wyobrażenia sturby wojennej niemających i nagłe postaw
 wionych na czele Kompanii i Regimentów z swierzo kaciagnionymi
 go ludu rżonionych. Jakiż ludnie Arey nie będąc wami w srtua wo
 imney wiozonemi mogli dobrze zotniera wposobie? Kmano dobre
 kę nieprzywoitosc, ubolewano nad ubrodniarskiem Stanisławem
 nieobalstwem, ale iwi nie było wposobie zapobieżenia atemu. Ni
 tyllio rbywato na osobach mogacych nastajie ludni ktorychby bog
 nieznani oddalci wypadato, ale iestare nalerato wu, khae' icby ten
 krolu nie zmiechzał kirewnych i prujiaist oddalonych officerow,
 ile ze kuyioru rangi uwarano za rzezywista, i szanowne wlas nosi.
 Musiano wiec cieszyc ludni niedatnych, a co gorzej musiano ich
 podleg utopnioto starzeinstwa na wyzore macyca posuwac'a
 tab. Kommissarze wojstawi, Generatowse, officerowie i zotniera
 wszycy byli sobie podobnymi przez nieznanosc sturby, porzedku
 i braku dozwiczenia. Niedatnosc krola potiarata wu, naywi doz
 nicy, ale przestano nad sturym ubolewaniem nad losem Narodu
 tego, ktorogo nadzieie zawiodt.

Prodzial III.

Wojna Polakow z Moskalami. Kampania 1792 - Zwiazek Targow,
wielki - Lawienzenie broni - Wrot taony wu z Targowiczanami
Crzynnosci ich w Grodnie.

Kiedy tak patryoci pomniali swoa niewczesne do uratowania
 Polski usutowanie, a niedoliny Stanislaw gotowal wu do obchodze
 nia podleg obrzodkow Prelegii usowystosci roczny pamiekkie
 ustanowienia Konstytucji 3^{go} Maja. Moskwa wydadz Polakom
 wojne. Sejm r. 1788 zawazy krowat uszore w moment zdarzenia
 tego. Wypowiedzenie wojny wspaniatomylnie przyjem zostato.
 Juba w ciagu orytania tego obszernego Manifestu, zachowata nay
 gtebsze milozenie, i nayprawiniuszna postac, i z spobojnych
 swary

twary obywateli osób tataro wyrytać można było, że naród
 przemieniony sprawiedliwoscia sprawy swojej był gotow sile sile
 odprzeć. Gdyby w ów czas maizce się przedewzięć bratki były
 do samego Stanisława zabieraty, waffie nie można że nich czemna
 Duszego była byvia, była najpodstępnych chycita uradziow. Ale
 wlaakhetny raport mitoscia, cneky, cyryny, i stawy, ozywiony zaigt
 wosyptlich Seymiazcyh, i nagle do całego przeszed naradu. Turo,
 hi najmagnięprzey obrony uchwalone zostaty jednomyślnoscia
 Stakarano aby cate wyptlio było gotawem Dobois, aby werawno
 Odostawly najpodstępnych Generatow ziadnego Holweli Gdz' lirain,
 uchwalono zaciag Dwóch putthaw Tatarulich, dwóch Kozackich, i
 czterech putthaw ochotnikaw, zalecono urzadzenie milicyi Woi
 wódskich i przednie wydanie rozkazow do prospolitego ruszenia.
 Zgodzono się bez oporu na poryczenie 30,000000 złotych Pol
 skich. Stowem Seymiazce utany uiepty wosallich syngryn, iabie
 byli w mocy ich bydz' mogly. Lecz se wosyptliche usitawania douw,
 Ority, że Polska bratawato otowielia w polityce kiedzego, i że sta
 nistaw w cale na to imie nie zastugiwat. Czynnosci tej Seym
 zastugiwaty prawdziwie na wielka prochwate, ale za póżno przednie,
 wize nie mogly pomyslnego obicypwac stracili. Gdyby się byli
 Polacy tych uradziow roltam wczesniej. Chycili, byli by pewnie
 Cyryny swois uradawali, ale w ostatnim razie uiepte samey
 byli chyba nadzwyczajney dzielnosci narzelnikow pomoc,
 mogly by były i alior'holweli pomocz.

W krótce pierwszy ten raport ostygł, a iab' to ruytyle bywa
 promierzanie między jego zastajute. Minister Pruski werwa,
 ny od Stanisława do stawianiu umiowionych moc, ostatniego
 traktatu posittaw, odpowiadziat w wyrazach nader obol'nych,
 co tem bardziej uszore umypty wuplito. Polacy poznali Dyrino
 najniebezpieczniejey stan swaich interesow, ale iur ani idnego
 momentu trawie nie można było naprózno. Mostale oblizali
 się, wypadato więc waloryc.

Stowem do Wosyptkacyi 27 Maja Krot był ogloszony
 najwyzywym woдем wyptli Papulki, i wrescie jego storona
 była

była reputacja władzy kierowania wojskami „sami” wojskami,
nemi. Na mocy więc tej ustawy mianował swoim wybrany
tem Józef Poniatowski synowca swego. Młodzieńcze
sen bez doświadczenia i znajomości sztuki wojennej, która
i obywateli brała pierwszego zastąpić może, mógłby być najdalej
odniesć „korzyści”, gdyby się był wcześniej o nieśmiałość swego czucia
niepamiętał. Dobry wódz osobiście w Pruskiej bardzo mało
trafić się może, bo w samowładnie swych roznych naradach może być
kiercą, aby tylko umiał dane rozbiary sobie, wybiorywać;
w wolnym zaś świecie trzeba mu wiele zręczności posiadać
do takiego usposobienia rozbiarających mu osób, iżby mu to był
nie wzbudzić nienawiści, co sobie on sam wprzód utwierdził. Gdyby
Poniatowski umiał się być zastanowić nad związkami politycznymi
nemi świata swego z innymi naradami, nie mógłby być wcale
zanim Polak; i nad geniuszem miastianców, nieprzejawiał byłby
wielkiego doznat oporu. Przetworzył nad wszystkim w tej części
i w stałym, która powinna stać się z tym samym, lecz w tym
niej formaty byłby w tym „korzyści”; nieogodności; i w tym
niej byłby utwierdził i podał plan obrony świata, a Patrycja byłby
przyjęła z wdzięcznością rozważne wojska rady, ale pitochy Ponia-
towski że tylko anachronizm w Nitowych postawach i otworze-
niami były, a zamiast narodu wamych tylko anachronizm.
Po mianowaniu wódza utwierdził Pragę wojskiem. Niewierny i tak na-
niej plan uchwalono, ale zdaje się, że w tym celu poturono roztrząsano,
ści Generata. Poniatowski udat się natychmiast na Włocławek do woj-
ska 20,000 ludzi wynoszącego, które w obliczu Pulawy;
Practawia sciagnęto. Michał Lubomirski na czele innego od-
działu z 10,000 ludzi utwierdził miast w Lubawie i w tym
nami dżiatan pierwszego. Książę Wiskemberki postane do Litwy
Na dowodzenie Książę w tym, a Generat Bystrzewski na
czele 6,000 miał go wspierać.

Z tej więc rachuby postaranie się, że Polska wystawiła 50,000 ludzi
przeciw

[4] Na lat dwa przed wybuchnięciem wojny Poniatowski obieg raz nad wojskami
na Włocławek i stał się.

przeciw napadającym, nie przypuszczając. Głaz to naradów z innymi, z temi nieświadnie wstąpiłszy się, obronić? Ale do podobnie niedopodriewanych zwycięzko, pomagaty im albo roztropnie obra, nie potowienia miysce, albo nadpoyczayne wodniów talenta. Ciasrima Veropolaw zastajuta zwrucystosc" wyysli pod rozkazami Leonida, wa Boacych, odjót z Kapitolium dany, byt prozawitum ocelenia Prymy przez Vanilla wrystnowego. Polstra wame Hylio ma, iac roisniny nie znalarta w potrubie Sobieskiego.

Wielkimu iuz iahi nógodnym byt Witad Kommiszy Woytko, woy, nadto cztonty iey nie ber fundamentu o redadnictwo posadza, ne, nie mogty iadna niczra bez' wstanie powierzonych czynow. Dojuznania. Stemiaczki i nierozrojni iah, wyysli pro braciu rozpruszyl, ze walwra ozyc armij inaydawata siy, o 100 lub 120 mil do granicy ktorey bronie wypradate, takwo wy hardy wyptawu sobie iah, krudno ie byto zgrupowadzie. Regimenta niszczaty nagtemi mar, wzemi wprzod niz do polycalw przyszto. Subomirski zamiat 10,000, wzic Hylio pod rozbiary swoa dotat, a 20,000 Ponia, twoskiego do 14,000 zmniejszone zostaty. Z tych wzyskaniem do ortat ten z naywiekszym pospiechem zgrupowadza przeronosc Generata Nosciuszki w nieobecności Poniatawskiego Kommende maiacego, a ktorego obraz pozniej wyptawimy.

Nalicy katy wiedziac iahi wielkie sity Propya w tych zdarzeniu wy, Awarta. Od r. 1787 az do 1791 prowadzita ona woyne z Turkami, a przez caty ten przeciag czasu duma, nie uwolontowanie Katarzyny kinowato przebita permsky przeciu Polzore, do wskutecznienia Wto, rych nie dojyc byto zawrzie polbiay z Porta, ale uszone wypradate od, wzic Wrota Pruskiego od zawarkego swazro z Pruske Aliansu w La, proporowano wiece nauy podziat tego krainu, a Trycery Wilhelm nie umiat sa oprzec prawobom key pony. Zniszczenie Palatki do, gadrate ambicay Moskiewskiej, a wiecey uszone podchebiato osobisty remisic Katarzyny. Dla dogodzenia wiece oklydowom, wyysli prze, cio Turkom wzyc odebraty rozbiar w skrozenia do Polatki. Sity ke po, Oruelonemi byty nadawa Propyay, i saty w Wielkim Kolumncach, i iahi

wyysli

woytki idąc do Bessarabii w broocytę w granicę Ryplki i cią-
gnęty się nad brzegiem rzeki Buga, korpusy z Woloznyjny po-
wracając przebyły Dniestr pod Mochyłowem i weszły do Polabii
bez najmniejszego oporu. Armia ta od 30,000 ludzi dosyć zdania
Katarzynę mogła do uskutecznienia ambitnych jej względem
Prus zamiarów nie wystarczała na zasycenie jej zapalczewości
przeciw Polakom. Innym więc oddział 30,000 ludzi pod Białą,
Prus do Litwy w broocytę, a znowu w Województwie Wiśniczkiem
wystano 10,000 Moskali. Tym więc sposobem Polacy z 120,000
woytki Moskiewskiego walczyć musieli.

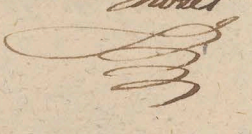
Jaki rywo Katarzyna pragnęła zguby Polaków, okazała się z tego, iż
mimo tak znacznych sił, do umiędzynienia Ryplki wziętych, podjęta
uszczerkowaną w piśmku. Grasny Potocki uwidziony niedziela, w
darca Korony Stanisławowi który mu się zdał być noszenia jej
godnym, potoczył się z Przewuskiem otowielkiem fetnym dumy i obli-
w. Odwoy ruchwały quili, nęli się, przeciw Ocyrynie, podnieśli chorągiew
bunku i ogłosiłi w Sargawicy abt zwycięzku staracy do umiędzynienia
Monastykui 3° Maja. Pułnasku ich staraców abt ten podpisali,
reszta zaś mieszkaniców Polabii została wierna, Ocyrynie.

Sam byłto hetman Branicki dat się ich widokami omanie. Polak
ten, obdarzony od natury talentami niezwykłą, Ocyrynie z najgor-
szey toni wyprawy mogącami, smiały, odważny, biegły w sztuce wo-
jannej, inaiący gwałtownie wtan swojego narodu, charakteru
fetynego wstaietności, i prawabney postaci ciata, iżeli inuy ci-
się, partyi Moskiewskiej, to nie z pobudki ambicyi, iabł szerszy
Potocki i Przewuski, ale z przekonania o niebezpieczeństwie a bardziej u-
cie dwaistosci Stanisława przewidując albowiem, że na najmniejszym
niebezpieczeństwie dedobnem fetwajacy ten i bityny otowielk, pewnie opusci
i zdradzi swoy narod.

(*) Pochwała ta i usprawiedliwienie Branickiego wstaje: i weli się, nie myśleć autora,
który szeregiem rzecz jego domniągę względów w obec Pracy i odlegle czuci swia-
ta, godnie Herata za nową, swoy Ocyrynie, walory umiost z woby, należne dobroczy-
cy swojemu wdzięczność. Nie można bey enakly naganiać autorowi ile że w ci-
gu Heyma Monastykuijnego, iabł poset Branickiego za oddaniem Hetmanom
nieograniczoney wladzy obdarz najoczywiej cey ile dobro Pracy nad przy-
watny

Dyllu co Poniatowski na Ukrainie przylet wyprawit natychmiast
 Generata Kosciuszki i Michala Wiechorskiego na uwaranie obro-
 tow nieprzyjacielich, dawosy hardemu z nich oddzial 2,000 ludzi.
 Postępowali obydwa Kosciuszka ku Piotrowi a Wiechorski ku Cies-
nihowi. Potlow niel Grochow stledit ponowienia Moskali z bli-
 zaięch waz do Mochylowa. Ale wrzym tuc ke oddzialy Polakow widrac
na proporcjonalna wielkosc sit nieprzyjacielich cofnyty się ku
glownemu korpusowi Poniatowskiego, ktory katre abyt stabe city
pod swoami rotkami maie, nie mogt ani rusyc przeci nieprzy-
jacielowi, ani ke zestac go w stanowisku Turkowa bez wystawienia
się, na niebezpieczenstwo, roztania odcety ni probitym. Co frak ie
wie na Wolyni i miat się za warzeliwego, ze potrafit uratowac
czesc Magaryna na armii iego prowadzonych. W ciagu tego co,
fania się przez Ukrainę wale oddzialy konnicy od 300 do 400
gtow luzacych wpstat do prawca iatlich o nieprzyjacielu wiada-
mosci, ale ke male oddzialy stali zle prawca z oni byty ze wrzym,
ktu do Moskali probitemi rotaty. Poiz nie moima iatlich spodobem
w armii 14 do 15000 ludzi wynowacy na uparzone 10 do 12 rot,
danych officerow, ktory by ke oddzialy do boiu achooze Dobrze pro-
wadnie mogli. Publicznosc obozniata z awaznikow Poniatowskiego,
ktory pod ni ptochowci a do tego abyt ograniczone poradzajacymi,
domowci, prawy z wrzym wolnie sobie prawo szacenia o zdatnosci offi-
erow, wpychali i zalecali swoich fachlebcow, a starali się zresnie
tych, ktory się im eratgac na dzieli.
Miade cofanie się ostacia merstwo napstajacych woytkow, bo w oczach
roztwierka naturalna stetomnego do wpstawiania sobie zresny ina,
rey ni wa wistocia, i nie wiele się nad wrzym zastanawiaczy

prywatny interes granosci. Pamietna jest Kochanowskiemu enote Polakom iego od-
prawca Pranickiemu Dana, gdy mu ten nawozic czosc w talowym postepku
wyprawat, a o ktorey z ust witany godny stypendium. „Mosci stanie Stelmanie
szelit on, dam gorzety wzto o osobista braywde twoie zastawie cię prawni ami
moie mi iatko dobroczynie gotow wstern, ke w zanie kracy się do bra Ocyerany
dawasz ze na moment do dobroczynstwa z z prom ne, ktuch mi idnati wolno ke
dacie zrobic ktay uwage ia nie ke prawdy iatku Autokratia Pranickiego
do partey Moskiewskiej prawy wiazaty. Zwiazet iego z siostra Potemkina
faworyta Carawey, upatrywam korupci w ukrzymaniu się, naprzecy Polakow
intrzygi Moskiewskiej, ktu doprac cia napowyznych i napowizey znacze doskay

nowi

zastanawiającego, iść nie kłóty m Dawdem rbystrny sít mnięv rozci.
Woytia Palstie po wálszej cześci z nowo rozciąganych i niedoświadczonych
tużi rtorione, z raz wachai wá, a wórótku trwożę soba pócze ty. Wia,
Domosci o pnie sénéu wystanych oddziato Konstancij, pomnożyty uas,
ore kypowzechna, trwożę, a pomierzaná; petná niespotogności kwarz
wodaa do reszty małto ub rnicowytá. -

Poniatawstie w swooywstaj na Wotyn' stanat pod Lubarem. Obor
iego roztorony w niezmierny rtoroninie, opusat wá, lewem stryptem
o miasto, prawem bagnistá datykat, w przodu rai miat rękę strypt.

Można wá, kysto i alis czas w kim stanaowistá utrzymac, gdy by biorpus
Lubomirskiego stanaowry pomiedzy Lubarem i Konstanty no wem
zastaniał lewe stryptá Poniatawstiego. Ale Lubomirski i w cze
był swoiego kypusá nie zgromadził, a maizę wstadał go Regimen,
też w marszu dopusobly, że z ad Nitore z najwálszym nadciągaly
pospólkem, stanyty oborem w alioleach kastaowia. Poniatawstie
wóge postanowit usuwac wá, w miare postępowania Moskali. Lez
gely woda Polski o kábium cofanie wá, myślit, niepryiaciel potka
rat wá, i kú wácrorowi kęgo samego dnia przybył rękę stryptá
nięj Lubaru z lewej strony. Poniatawstie na czel dwóch Regi
mentów iardy poszedł go uwarac, i ká utarozbia ar do nowy krawata.
Powróciwszy do oboru podzielił wáysko swoje na 3 kolumny,
sam dawadził lewą kolicuszká wrodnowá, a Michal Wilchowski
prawa, przy Nitorej wáty bagare owastá kolumny wstadaizę. Wryptá
kowiá dobre duiato potki noc krawata, ale Nitore dnici owastá, bagare
kábium urzadzaniem kuz przed niepryiacielem będa naprzod nappae,
nionemi i po wálszej cześci wáyskiem zostaly. Reszta rai prier pota
wálszaję wpadta na kolumny Wilchowskiego i ztamata iá. Nisz,
czyści to zaszo wtaisná w moment kiedy ten adria przybywat ciaz,

Dostojności, narowacé pawab ukwycenia inkrat nieprzych w Polca Starostka
oto sa przedwruwe ugo do kálowego krotku pokudli. Gelyby radorony przelionaj,
niem o nitrozernności; adradzielim charakterze Wroka otawieb ká kwiakty
i ká kwiakty otan Oycyryny, i ká kwiakty Autor wáytawia, kysty wá, nie do kysty ká
kargawieckiego ale do chiacych kálowac Oycyryny ká kwiakty przypisat, a kysty ká
kystami i charakterem, i wá kysty ma w istocie, moztly kyst duiatni w kysty ká
wie pomoda. Ale zamiasit ká kwiakty wá, z ká kwiakty widziáno go ká kwiakty kyst ká kwiakty
na czel ká kwiakty, a w czasie wojny na czel ká kwiakty Moskiewskich. -

8.

ciasną groblę Poruwłowskią. Mostyale upodraige na wielkaiacemi pos,
kragli ten nieta; i storzeptali z niego, Polacy wozrad otropnego niyo,
stadliu przerwani niepodrianyim widolkiem niyruji aiela, tem bar,
Dniy uszere miszaci uiz, powzeli. Wale ich pogiorzto a Kolumna Wilhos,
shiego bytaly do sazeku rnieviona, gdyby byt Kos' ciu allia z uwaiu ni
nadiagnat.

Po nader Stugin i przybywym manzaw armia iuz w nocystaruta
pod Polonnyan a itanzoway nitit niewidzial godu uiz, obiccie, gdye
razpomniano obowet wykolnag, macano ze tabi powiem przyruwoitlych
fatorien; Kolumny uiz, wotrzymywaty, riot nieszre nathonice niermier,
ne ztrudzeni, uprzybywosy sobie uprozinem i aliegos' uradzienia
oczestwianiu, ruciti uiz, z nieispliwoscia do miasta bez naymnicy,
uzego wrytku, i tam reszte nocy wremranie przepudnili; zamie,
zranie to trwato az do dnia, a z rana tem wigcy uiz, uszere fatwy,
wa uderzonym alarmem pomnoryto. Regimenta itadaiage
Kolumny Poniatowskiego i Wilchowskiego rozsypany uiz;
na wozu Wue strony uicitaly, a na doputnieni w dniu awym
zwarzonych niesaczec, uszere porat w miescie wysluchnal. Czupny
zawoze i przytomny Kos' ciu rtho ugawit wozg' lioie szerozy z
ogien, i dal oras Poniatowskiemu do przywrocenia porazki
potrzebny.

W planie tej niezroztliwej kampanii Potonne bylo na miejsce ita,
dow prawnacronem, znaydawaty uiz, w niem wozelliego rodzaiu zapasy
Szachowski polthionit. Inzynierow Debrauowy rothar naprawiania po,
psutych miasta tego fosyftitacyi, od miesiaca zatriednial uiz, ta, pracz,
gdy Poniatowski zblizyt uiz, z catem wojskiem. Obeyrat zrobione oia,
py, a osadzrowy to miejsce za niedosyc obronne do wstrzymania nie,
sprawiacela, postanowid cofnac uiz, daly zapalicosy magazyny ktorzych
uprawadnie z soba nie mogli.

Wychadzac z Polonnygo Poniatowski postal rothar Kommandantow
dywiruji pod Laszawiem obowuiczy, aby z nia ruszyl; i pod Szepstow
kiz, stazyl uiz, zgłotonym korpusem. Troliu uiden z Officerow wyiwego
ztabed nadiagnawosy do owey dywiruji, Dowodzil niaz, i alio naystarwy
z Officerow. Tuszyl wigc natychmiast, ale mimo naywielkzych usitnosci noc
go w drodze zapadla. Poniatowski przybywosy do wstepniego
pod

pod

pod Suprawicą obozu, znalazł to stanowisko niedogodne i postanowił odmieścić go w dniu następnym. Uwiadomiony o ułtwarzeniu się Trobin wysłał do niego z rozkazem dania się pod Lielencę wioskę na awierc' mili odległą na prawem skrzyż. Celem obozu jego położony. Puszczono tam zaraz około północy posoz. Awariano na domy przednią stronę, dywizya stala całą noc pod bronią, a Komendant nieznając położenia stanowiska swego nac. wyższej Dornawał niepotłogności. Gdy dzień porało, Generałowie Trobin i Laiaczek obiegli i przyruli obłocie. Wykro co do obozu prowa. ró cili zeale im się, postarad Moskali w znaczej bardzo odległa. Laiaczek uszedł na porównanie ich i przelonał się o prawdziwość ich naciąganie.

Pod dywizya Palatowa stozona była z 2200 piechoty i 300 konnych postawiona była na wzgórkach kształt amfiteatru. mającym w pól, obieg iątkowały utozonym, który z lewej strony do bagnisk, a z prawa do wioski Lielencę zwanej przystykat. Z frontu była obszerne pitaszczogana, w kyle nas' nięzły las trysięcy droge do obozu Poniatowskiego prowadząca. Piechota Polska w lasie postawiona rozmocowała wzrodkowe punkta wzgórków, konnica zaś na dwie części podzielona stala po skrzyżtach. Poniatowski uwiadomiony o wszystkim co się działo przysięgł natychmiast z Regimentem Konniczy Motronowolskiego którym prawie skrzyżto Palatowa wzmocnit. Przeprowadził także z sobą 4 dwunasto funtowe i osm' sześćfuntowych aronat które po różnych baterjach rozsta. wiono. Reszta zaś armii Poniatowskiego usytkawana była także korpusy drugą linią formowały, gdyż pierwszą dla wzroptosci między nie można było rozwinąć. Chwila przed przybyciem Poniatowa Wiego Trobin i Laiaczek myśleli o wystaniu szluchet zot nierz. Celem osadzenia wsi Lielencę ale roztaqnia ni przybyciem wadza, i kuz nadciągającym naprzyjcaiem zapomnieli o wiosce, a w tem czasie wu armatny ogien.

Dywizya Moskali pod rozkazami Generala Marlow idaca, postę. powata w czterech malych kolumnach, i przed samemi baterjami Poniatowa mimo wypanego ziaat ognia rozwinęta się. Stozona była z 8,000 wojska i w adru się linia usytkawata. Z obydwóch stron wncz. ta

wzrostła się straszna kanonada od 6 godzin z rana aż do południa
 trwająca. Komenda Polska tak wiele na prawem skrzydle uciepiała,
 iż się mieszać zaczęła, Mostkiewski zaś z blizką się miał, nie mógł przez wios,
 którą o której oparowaniu Polacy zapomnieli, uderzyła na nią właśnie
 w moment tego zamieszania. Północna linia prawego skrzydła
 Poniatońskiego zamana, została ale uderzył drugą ustrzymał
 nieprzyjaciela od ucieczki, iż za wielkimi. Mostkiewski
 korzystając z chwili, przystąpił do nich w swoim piętka
 uderzał na nie nieprzyjaciela, komnie tamie i w pień wycina. Gdy
 tak z obu stron iarda polycha się z sobą, batalion piechoty
 Polskiej najbliżej miejsca bitwy stojący powrócił uciekać, natych
 miast piechota nieprzyjaciela ruszyła się do atakowania wroga,
 ruszył stojących Polaków, ale Poniatoński ruszył naprzód dwa
 bataliony z drugą linią razem od przeszerone od uciekających
 miejsca i odpart piechotę Mostkiewską, która tak od rżemy broni
 i strzeż. Drużyna armat wypanego na nie przez kilka minut karta
 czołowego ognia bardzo wiele uciepiała. Komendant Mostkiewski
 uderzył swoją piechotę odpartą, a komnie lewego skrzydła swoją ruszył
 nie zamana, wyskakiwał swoje dywizję w uworogran i cofać się powrócił.
 Polacy mając zwycięstwo w rękach a do tego też zwycięstwo wyszło, mogli by
 byli napaso" na cofających się nieprzyjaciela, który już nie miał czasu
 uciekać. Ale Poniatoński nie umiał z okoliczności skorzystać, i upo
 hażnię na cofających się Mostkiewski patrzył.

Ta bezczynność wadza z tak dorywczywej chwili bytaby dos
 talużna, do przykrońcia się o jego niedostawienie, ale reszta
 następnich niezdolności tego młodeńca dowodzi. Wznie stanowić,
 No Dzierżyców byto zapomnianem: 5. Prawe skrzydło drugą
 linią Polaków tak byto od przetrzeźego od Polonem i Mostkiewski
 wprzód półki swojej wyskakiwał, a tamat nieprzyjaciela nim druga

5. Generał Czapłowski odebrał być rozkaz aby na czele dwóch bata
 lionów piechoty wtargnął się do rzyński wioś Lillince; ale ten nie chciał
 wysłuchać Czapłowskiego zlecenia. Stądż się wzięło iż odebrałszy rozk
 kaz nie nażył się ale tylko z ust uderzonego z zausznikami Poniato
 ńskiego który wyszli byli ostateczni z łaci i takie rzeczy o których Poniato
 ński nie myślał, nie mógł wiedzieć, czyli to byto istotnie wola wadza.

linia do ataku nadciągająca. Wszakże obroty Polaków w ciągu tej
bitwy tak ze utonię i tak niepowodne były, że w nich Marszałek mógł mi-
odnie rozporządzenia porządkowego dopiero, ale ani talentu ani wypra-
wy w dowodzeniu wojskiem nie mającego młodego. Mowia i na us-
prawdliwienie swąy niecierpliwej przesłomosci przywodzą wiadomo-
mosć o obrótach Kościuszkii. General ten miał sobie słusne
uważanie Korpusu Moskiewskiego do Lewandawca prowadzonego,
który dniem uprzed tak się był ku Polakom zbliżył że Kościuszkii
co moment się bitwy spodziewał. Ten wieczorowi oddział ten zmi-
nął reputację o ową tak, iż niewiedziawsz gdzie się znajdował. Kościuszkii
wice pilnował obrótów Lewandawca w ten czas śledy się Moskiale
cofali, ale że Poniatowski o swoim Generale najmniejszy nie miał
wiadomości, mitorem to Kościuszkii które powiniem był sobie
i tak najlepszy Stomacze tak go mocno zmierzata że żadney ruy-
cyzatura swóego nie odniósł Korony.

Polacy stali na placu bitwy aż do Chygodziny w wieczór; ale
tylko co zechodnie z niego zaczęli, dwa bataliony Strzelców Moskiew-
skich zastanawiają cofania się Korpusu swóego wódcy się z obrony
kami zwycięstwa, w czynności tej Polacy 300 ludzi stracili,
a Moskiale dwa razy więcej. Artylerya Polacka najwaleczniej
się wyprawowała, ale braki zaprzęgu przyniesit i aż do Demotowa
nia i rozspania idney armaty, Koracy wybiopali tę armatę, a
Moskiew kontent był niezmiernie z materienią zdobytych, mo-
gący mu sturyc za celi zwycięstwa zaswiadczenia strymane przez
niego.

Polacki strony bitwy Poniatowski ruszył przed Lastow gdzie się
zstał z Michałem Lubomirskim ^{odpowiedz 24 godzin, Jany i Operatowa} i udał się na Łachowce do Kun-
wa, Poniatowski zaś poszedł do Ostroga. Zamierzam rozstrzeżenia
się tych dwóch Generalów niewolenia nieprzyjaciela do oddzielenia
części wojski przeciw Lubomirskiemu a tym sposobem wzycia ich
w dwa ognie, ale Moskiale nie dali się w te siła stać.

Stanowisko Ostroga jest bardzo dobrem choć go idmali bronie
skutecznie przeciw nieśaconie wyższym siłom Aruba byto miał

znacznicy
wielki
Korony
i abie
prospe
wory
120 a
nie by
Choc
jed m
wiel
swoi
na r
ney
port
Aruc
i por
mzin
kaciz
wym
Poni
mowi
Agna
wiel
Bron
sawry
Galie
na
a pro
ypos
16/99
napra
choro
Poni

2
 znowu nieprzydalek partii Artyleryi nie go Polacy mieli, artylerya ich
 120 armat, z czterech dwunastofuntowych i dwadzieścia osmich szesnastofun-
 towych armat. Poniatowski mógł by być mieć więcej do 50 dwunastofun-
 towych armat, lecz bądź to z powodu nieważnego uciążenia, bądź z powodu
 i takich is' szeregowych i skutków kombinacji aż narzuć do przetrwania
 pospolitym umyślam krudnych, więcej ich z sobą wzięć nie chciał. Z tem
 worytkiem należało ich mieć więcej niż nieprzyjaciel prowadzącego z sobą
 120 armat wielkiego kalibru oprócz dział polowych przy każdym batalionie
 nie będących.

Chociaż wycożstwo pod Kiełcami otrzymane, błąd wodza Polskiego ra-
 jąd nie prawa udaremnił, w paucym id neltre względnie było mu iabior'kol.
 wieli porzeczne. Moskale stracili wiele z nadwojowego wyposażenia i
 swoich rozparcia. Cate 10 dni nie mieli abliżyć się do Ostroga. Ale między
 nią równie Moskale tak miała wptyw na umyśły Polaków z szeregowi-
 niey na umyśły ich wodza. W twaterze ugo parawato pomieszczenie, a rap-
 portu królowi przesłane wama, byłto krwoga skrzyty, gończy jego
 stracali wszędzie postrach Moskale byłto przebiegli. Przynajmniej
 i potórnie Poniatowskiego nie było bardzo Moskale nie, ale ostawili-
 myny wśród najwęższych niebezpieczeństw, umi uwolnić umiałe pos-
 tawiz; mowami uspokoić; i wzmocnić umyśły, wcale ich fatury-
 wym stanem rzery malowaniem nie rucodrac. Przemowy zausanithów
Poniatowskiego skrzyty podstarcia; niebywale słowem. „Wojna Ad
 mówili oni iest wojna Polaków Swobodny walery z Jagnacym a my”
Jagnacego bronimy; 6. / Opietoi się, kati przemagaczey wile iest nay”
 wiktorem gtepułwem, i nayrozgodniey bytaty prowie o zawiązanie
 broni Katarzyna przemaga ustapmy iey prowadze. Nuch się, nathonie
 rzery podleg iey mowu utoria;
 Daltu to bywaty po prawdziu skhorrowskie rozmowy woborie. Moskale
 na Poniatowskiego nie byłto ich nie tharcit, ale iestore upowar'niał,
 a przynajmniej mitorem swoim radawat się i upowar'niac. Ten
 ypsos' b' postępowania i uciążę podcyżenie na ugo chęci potężony z nie,
 powodzeniem

16 / Jagnacy Polaki był ieden z Polaków najwięcej przybitadających się do
 doprowadzenia Konstytucji 3^{go} Maja. Swobodny zwi Polaki podniost
 chorągiew buntku w celu obalenia abikw tego; i z tego to zausanithowie
Poniatowskiego wojny te obitoicy mowu wojna, Polaków narzywali.

z niepowodzeniem jego obrotów wojennych, odbywanych zawsze w Araco,
Odra i z zadziwieniem niespodziewanych napaści, obruszył się dobrze
myślących Officerów.

Z tym wresztem powożąc się było w obornie mniemaniu że stanowią,
to Ostroga nie będzie opuszczaniem bez stworzenia bitwy. Prędy się
Lubomirskiego bitwy a pod Tuniowa nadszedł, tym bardziej wzięty
kuch w tym mniemaniu utwierdził. Silesy Polskie wynoszą w ten
czas 23,000 ludzi. Jedynastego dnia polowali w Moskale. Lechia kła,
nonda Arwata 24 godzin, po której wódz Polki ujął ręką
do cofania się, nagłe. Wrażliwość przywodziło na spryżęg talia,
wogo Krosów. Prawda że na nią ujęto, ale obojętność ta zamiast
usprawiedliwienia woda dowodzi owszem jego nieprawość i bezpry,
ności. Wyprawiono do Warszawy gońca z żądaniem nadestania amu,
niyi; i chciano aby postawemi Woźmi dowiezioną, była goży armia
o 60 mil od utalicy była. Nim nadzwiedt upragniony prosił. Polacy
ciągle się cofali utwierdnie do prawdziwej strazy naprzyjacieliicy na
pastowani i codziennie z nią utawiając potyrtki.

Praczo się trafia zgodą pomiędzy Generatami wojsła polskiego
albo mniej liczniejszą wstawa gdy go naprzyjacieli ablika przydara,
a to podobno spryżęgny, że trudno jest dobre utrzymać poro,
rumienie, skoro nieszerzycie raz umyły rozstrzy. Stronna nie,
jednosć niewiadomo zialicy przyoryny parawata pomiędzy Lubo,
mistrim i Poniatowskim. Do tego nieszerzycie oddać iszore po,
Araba, że wódz ten nie unat uszore straci w którym walcował.
Około przyoryna dla której Polacy nie umali korzystać z tego ad
naprzyjaciela posetnionych. Poniatowski obozował pod Wtozi,
mistrim Lubomirski zaś pod Werbe, wiootki, a pół mile od niego
strzyda armii Poniatowskiego 6 tysięcy. Worsus od 15000 Moskali
atakował tylną straz Poniatowskiego wstańcie w ten czas kiedy
Wtozimierz opuszczata, i scigat ją, o pół mile na pomienione miast
kocio. Lubomirski niewiedząc co się z obozem Poniatowskiego sta,
to, nie mogąc nawet pomyśleć żeby ten ruszył się, a miyca de re
Dzien ten był za wspólną umową przymaczonej na spoczynek zmuszonej

w Arce,
 dobrze
 Stanowis,
 by cie
 Dnia waga
 ty w ten
 Peliha Ma,
 rordhar
 ng talia,
 amias
 ; bezczyn,
 and' amu,
 i armia
 t. Palacy
 llicy na,
 pobitego
 i ucy dera,
 ce' poro,
 ana nie,
 dy Lubo,
 iszore po,
 oicowat.
 the dow ad
 ltoari,
 do lewego
 Moskali
 s kiedy
 mione mian
 aliego dta
 ca de ie
 alk' unisrona

unurzonego wojska, cety poranku przepodret na zastaniu swoichrot
 nieru rywnoscia, na ktorey mu w dniu poprzedzajacych rly wato.
 O Dnie siey godnie a rana wyprawit bagare kospusw swoiago dla
 atalwaria; praxpasczenia maiego w naraietrz odbywac marzu,
 gdy obito potuonia przybajt do niego Officis iardy, od Mosciewski dny
 waiego cofani se caley armii wystany a wiadomieniem o naciata,
 nie nieprzyjacila. Officis ten wyprawiony byt o godnie i rana, lez
 nie naciag poterenia miejca raktadrit, i zlyt po i no przybyt. Lubo
mirski ruszyl natychmiast, ale gdy bylto zaborow wyszedl, gdy danu
 murzaci se nieprzyjaciel na wyprawione bagare napada. Protharat
 wiec Langerhau biagnac a Sillia swadronami Kronney na ich
 obron. Nieprzyjaciel restat odpartym wory usatawani; iarda Mos,
 siuwstia scigana. Bagare te napadnionemi byly od iednego podiardu
 nieprzyjacielkiego, ktory wracajac po bersthatemym Kiosciuszki
 sciganiu natrafid na te Kolumne dywizyi Lubomirskiego zlyt staba,
 esthonta opatronogo, a przyrzyny, i z sie zadnego nie kthano nieberpiwan,
 stow, i chial Korystac z otoliernowsci. Atali ten z strony nieprzyja,
 ciela pod Murami Mlodzimierza wrypniony byt prowadziwa niroz,
Padnym, poniewaz go miedzy dwiema ogniami wstawiat. Gdyby wo,
Drowie Palcy roztropnayszemi; w wiekszej zgodzie z soba byli,
 mogliby byli z tego bledu Korystac, ale niedbalstwo w abeyreniu
 xajiego przez nich stanowiska, a bardziej iedore wzajemna nienawisc,
 mosic im w z soba, nieporowalajaca, arcy Dobrze nieprzyjacielowi por,
 twista. Mored wrogolow z owola, zagarnionych sprzeczow wojennych.
Pawidrie nawet mozna, ze dywizya Lubomirskiego losem bylto,
 od niepetnego miszrenia uratowana, restata; bo gdyby Moskale z
 bersthatemym swoicy wyprawy proiracajacy zamiast udania w do Mlodri
miara bylity w, na atalrowaniu Kospusw tego od waiyli, z daci
 w, i 15000 ludzi bylity tatwo 6000 Polakow pobowali. Naxa,
 iakra armia Palakow ruly Rug przybyta i zabraknuta w obito
 bronienia nieprzyjacielowi przez nie przyprawy. Pierwsze iey stano,
 wislio na lewym brzegu bylo przed Dubienka, po dwoch dniowym
 odspowynbaw, podniekita w, na brzy Kospusw. Kiosciuszki dawodrit
 iednym i pitnowat ralki od granicy Galicy az do Dorochuska.
Poniatowski na orle Drugicy roztolyl w po nad brzegiem od Dorochuska
 az do Swierowa

ar do Swarowa a Michal Walschowski rozciągnął Armię ku Kholmom
i Włodawie. Ze zaś Lubomirskiego do Warszawy wzywano Dywizya
igo pomiędzy te Armię Moskowską podzieloną została.
W czasie odroczenia armii pod Dubienką, Poniatowski starał
się wyprowadzić Kutha na brzeg ralski baterji, i że odwrócić dozorowi
Kosciuszki polecił. Ale ten rozważający gruntownie potrojenia mieży
sca, przelonał się, że trudno było utrzymać się w stanowiskach baterji,
mi temi rzekami, ponieważ w przypadku cofania się na Kutha do przyci-
sca porostawata, grobla, która nieprzyjaciół z wyspanych na drugiem
brzegu baterji mógł strychować. Uwaga ta przerwala go do odmiennych
nie planu obrony. Widząc iż nieprzyjaciółowi nie mógł zaden, miara przyci-
krozić, do postawienia mostku, i że takim oporem, więcetyl sam sobie
nie nieprzyjaciółowi uzbudził, postanowił obracić stanowisko na dwa
armatne i ostrzały od pierwszego oddalone. Prawe strzygło nastawiało
lasem będącym na granicy Galicji która razwa na nie mogąca być
agwatona, uważał; lewe przyparty do wioski nad samym Bugiem
leżący, którego prawy brzeg był wcale nieprzystępnym w tym mieży
sca. Przed obocem baterjami obwarował, zabezpieczył cofanie sobie albo
warodkiem na Dorohuski albo w prawa stronę na Turnowie, ile że drogi
obydwoch tych mieży prowadząca las obrywał, w takim potrojeniu na
okale 5,000 Polaków uzbudził na nieprzyjaciół. W osm dni po zajęciu
nowego stanowiska Generał Sułkowski polecał się, na drugiem brzegu
ralski Bugu z 20,000 Moskali. Przepięci ralski warodkiem adbyłże ma,
tego byłko dormaty odpioru w powięciu wymienioney przycięny. Karawier
obito potrojenia uzbudził się z oddziałem jazdy dla rozpoznania stanowis-
nia Polaków, a w dwie godziny potem rozporządzał ataki z równą dzielnie
dawaniem odpioru natroskowsca. W kilka pięć godzin Arwata, Moskale
le wiele ludzi utracili, i byli być uszere wzięta, na potrojenie poniewli strachy
gdyby byli nie ruszali porwołenia przycięcia granicy Galicji sibi, i z tem,
by przypuszczenia ataku. To nadpodziwne odwrojenie przypuszcito
Kosciuszki o myślenie cofania się. Uzbudził go iaki najzimniejszy
strach, i w największym porządku, ale nie mógł uniknąć strachy armat
nie mogących być uprawadownemi, dla braku koni których mnostwo
w ciągu byłoby najwięcej. Polacy byli być uszere więcej strachli, gdyby nie
gostliwosc i przetrnosć Włodawskiego. Generał ten potem doszedł do
naprowadzić w Konnicy pod ralski brandi jego będący ruszora przycięny
wanica do siedet przycię postrojenia, i był to prawomosci pomoc konie
udanych iedniemy poraprzegane wielka, turbe armat usatowaty. Gdyby

10
Gdy
Wła
Kali
plau
Oden
rzi
nie
res
i 10.
kaw
Dybl
roz
pod
wiel
był
w po
do u
hor
woy
mogł
a tym
Mchy
ale ro
roz
prost
Na
ber
Krom
obow
Kali
[?]
a str
na i
wiel
Kull
[?]
w t:
nie
gdy u

Gdy się to druzo napadająca nie pomogła Kosciuszka do cofnięcia się, ale
 była zbyt grubą ciemnością wzrosła się nieśmiało w postępujących Kosciuszek,
 kable dalece nie Kosciuszkę przybywszy do Humowa wioski o 8 mi le od
 placu bitwy oddległy, wyzwał tylko przy sobie dwa bataliony piechoty i 4
 Odw regiment jazdy. Nagle z rana iż reszta powierzonego mu wojska
 zginęła, i natychmiast wyprawił gońca do Poniatowskiego a uwiadomił
 nie o tem niebezpieczeństwie, ale w godzinie Wielowiejski przyprawadził mu
 resztkę Dywizji. Strata Polaków w tej bitwie wynosiła 98 rot niemy
 i 10. Oficerów, nieprzyjaciel zaś więcej niż 2,000 ludzi na placu roz-
 kawał.

Byłby i wresze nieśmiało więcej utracił gdyby się był Poniatowski i tak
 rozgadali natychmiast, atakując Kosciuszkę. Dnia poprzedzającego bitwę
 pod Dubienką, rozstaj Moskale postawili most, i przeszli także w stano-
 wisk Kosciuszkę, i asno więc było że ich atak od Dorohuska; Opalina
 był tylko w celu rozstrągnięcia uwagi Polaków; przeszkodzenia im
 w potężaniu się zrobionym. Poniatowski mając 18 godzin czasu
 do urządzenia obrótów swoich mógłby był zebrać zbliżyć się Wiel-
koziemski który nie miał przed sobą nieprzyjaciela. Z taki potężnego
 wojska zostawiwszy 3000 ludzi w otoczeniu Opalina; Dorohuska
 mógłby był zastanie manewr swojego wojska; i Kosciuszkę posilować
 a tym sposobem Moskale pułki były w rozrypkę posili.

Uchylenie to przypisywali zardrości Poniatowskiego przeciw Kosciuszkę
 ale raczej było skutkiem niedoświadczania atych wniosków i braku
 roztropnej odwagi, którzy we wszystkich okolicach tego młodzieńca
 postępowali było morda.

Na króć się w Litwie powadziło. Już tam był się udat Wiertem,
berski Generał w służbie Polubiej następujący dla obywateli nad wojskiem
Monasterdy; ale obojętne uwagi przemogły w umyśle jego nad Wiertem
 obowiązków swego Oyorganie, która sobie sam wybrał; która go
 tak Dobrośliwie na tego uwaga przyjęła.

[7] Zadał uwolnienia do służby; otrzymał go a ten nieśmiało
 z strony jego postępków wyzwał ciemności spojrzeć. Tróć narnacyst
 na jego miejsce Indygenat otowilka walecznego uprawdnie ale niedo-
 wstanie wojennej biętego. Ten przegrat bitwę pod Mirem utracił
Killhuset rot niemy; Caromat i cofnął się do Gródna. Od tego ma

[8] Wierze Wiertembencki młodszemu brat panuicy rodziny osiadł w Polubie
 w r: 1784 Przytła nadata mu Indygenat, a później range Generata Porucznik,
 nibud, ta ordobiony służbę w wojsku aż do czasu wojny o litewy mowa,
 gdy uwiadomiony przetoreniami dworu Berlińskiego uwolnienia zadal.

mu natychmiast komendę; Adano iż w ręce Michała Labiello Gene-
rat ten zastat wojsko w najwzrostłym mieście; nie będąc w stanie walcz-
nia z nieprzyjacielem. Najpierwszym jego staraniem było przywrócenie har-
nosci, ale wojsko nabekitane od trudem wystanych przez Króla instr-
gantu nie chciało ić się poddać. Od Dawna iż monarcha ten Labiello
nienawidził, a zardrosko tem bardziej iż wcale by oświadczył, nienawisć pom-
nięła. Stanisław kochał ić, ić Labiello więcej od synawca ićgo sta-
wy nie rypiał; tak więc bryły zamach nisowył Christiana potnionoy
armii. Labiello ić nabi opierał ić, nieprzyjaciełowi przez Witka ma-
sicy i w czasie Króla Poniakowski bronit praprawy Wuga z strony
Watyria Labiello otrzywał breg Key rzebi w Litwie. Unikiał powozich,
ney bitwy, kłaiąc ić, ićby nie zgubił reput nie wojska. Tak baro-
intrygami zardrosnego Króla Estabionego. Wawatek ićda ić bydź
do wiary niepodobnym, tak przeciz ićst zgodny z charakterem Króla
Polakiego, ić o nim wątpić nie można. Monarcha ten tak ićst
szciorym w szelbego rodzaju stawy, ićby ić gotów nawet uniesć
zardrosć ićst ićst nemi synawcowi gotyby mogł ićli mieć do
tego prawo.

Króla celom wayny i stawy ićst dogodzenie ambicyi Dobry ićli
w ten czas wypadł ićy niłogo nieobchodzi. Prownie reycigatwa
i li i li ozimble Donoszone, i ozimble oytam bywaic. Ale wayna
Polakow wcale w innym względnie uwazana bydź powinna. Wzięli
ić oni do ozra nie celom poparcia pretensyi krpana niestusanych
ale celom bronienia i utrzymania swoicy politycney niepodległosci.
Sprawa ich i niezrzecia poduzraia biarda, wieciwa duze do zasta,
nowiania ić, nad urodzkami ktore dla uratawania tego narodu
chwyć ić, nalezato; a se roztrawnowy, nie możnani Królowi,
oni maizym wptyw do rozgu osobom darowac uchybienia promyblney
szwiti do odrythania wolności, w ten czas Króla Trawdzi i Pury
Moskwo radzudniali. Sity Polakow nie byty isare w awraz wysta,
wionemi, powie ktu; ale w takim razie 10000 wojska byty by
więcy dobiaraty nie pozińcy 50000 dobiarac mogty.
Skoro zas by uchybiono porę pienowcy, nie powinienie być Króla
w raz z trzymajami inety razu osobami wzruszłie wzrastajac ce m

rodaw
3

narodowe sily tu Ukrainie i Litwie prostać, aby za najmniej,
 wy nieprzyjacznych krolow porozem wtargnac zaraz do Kraiu Prupy?
 Ze wszystkie wojska Rozetkie Moskiewskie na rami Sureckiej
 byly Polacy nie doznaliby zadnego w czynnosciach swoich odrosu,
 a ratem byliby przeszkodzili napadnieniu granic Prupety.
 Za co? Kiedy juz rzeczy do ostatecznosci Prupety, Polacy przed
 opuszczeniem Ukrainy całego Kraiu tego w przyszlym nie obroci?
 Przedstawic wiecej diltosci ale wiecej szczerosci w bronienu
 Ocyprny posiadaczy, kiltkatratnie sie tego zarodka chwykali,
 i ten ich ratowal, odcygniac nieprzyjacielowi wszelkie sposoby ryw-
 nosci dostania byliby go do wtwarzania wewnatru Kraiu
 wstrzymali. Szrodek ten jest jednolity nader wrogim i ludzlosci
 przeciwnym, ale dilti nieprzyjaciel Polakow, zadnego urucia
 wspanialosci i litosci niemajacy oyliz ich talire do stania sie
 wrogami niewymusza, oyliz dostania sie w iaramo niewolniczego
 ludu niepacimni byli wobec Polacy, i abt napyrozire, i ncyzna,
 nosniysze niezrzecie wytawic?

Gdy tak cofato sie wojsko Polskie, a dumny Moskwiacz coraz sie
 ku wstokiej posuwal, Krol zadziwiony nagloscia marszu, Arwoyc
 sie porat, przedronemi doniewieniami, ktore mu synowice
 ugo o nitnieniu odwagi wojsk Polskich oyliz, a iabto patrygo,
 tym monarchy tego byt tylko wypadkiem obloter nosci, a za-
 tem poroznem tylko i momentalnym tak zdomiany rzeczy
 stynac nagle porat. Stanislaw przywybity do wyznienia ofias
 zobowiazkow swoich nie mogt stwicy nosic nos wobec rnitromey
 i przybrey masli, arucitca, wic i widowanie do naturalnego
 uwego charakteru powroci.

Przyroczty sie, miedzy nim a Moskwa, tajemne negocyaje.
 Obie strony sa z nim i wgarda, i surowosc, i stasowa rozgniewa,
 nemul panu w moment chwiania zbuntowanego przeciwnemu niewol-
 nitad.

nie wolnili. Wadnymy oracyon w narzeczeniu mu waronkhuw zuchwa-
tosc, a sama, tylko chyba jego w przeciagu ich podtoscia, porow na
wiez moze. Wymagano po Stanislawie aby bunt Szwecyjskiego
Polackiego prawnym urnat, aby wiez, wszelkimi sposobami
przytadac do uwolnienia dnia Wonskytuy; Dyz Maja, i ad
cia patriotom wszelkich urzadaw publicznych, a on to wszystko
przyjet i podpisat.

Pady ten; niwamny kroki zmanas orzec ministrów pashwatita
Na orze nas tych pashwatcow byli srowni Stanislaw zausze tros,
Niliwi o osobisty interes nie o dobro i honor narodu.

W ten czas to dopiero poznano i dawnie ze nagytow nietyl Polaki nie,
przyjaciele byli w dytonie; dwot Stanislaw stitadali,

Patrioci Polscy lubo zasmuceni ztem prowadzeniem wojny,
nie rozpaczali idnaki o zbawienie Rzeczypospolitej, widzieli wyman

O dni nocy przelincysze sprawineje w rebus nieprzyjaciel, ale isz,
ze znawny stawat kiracim im porostawat, mudi iszere i woytko
ktore na tylko niydzionem nie bylo ale awsem dato porac i
niydzijcy potraci. Ceta armia wynosita w ten czas wrednie,
siaz kullha kwyicy ludzi w to Korpus Loniatarski 6000
wynoszacgo. Liwane adwady potacone z nowo nacyzonym li,

Odem przenosito 20,000 ludzi, Korpus ochotnikow do rozpro,
ozca kiracim nieprzyjacielstkich formowany stitadat w 2 300

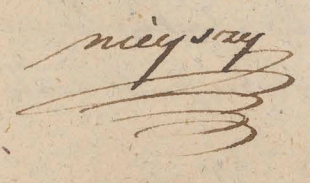
ludzi. Amunicyi bylo podostabliem tak dalec ze iij poz,
niy insurgenci przez ciaz osmiemnie sie orney Kampanii
wystrelci nie mogli. Bywato prawda na zapasach

rykonosci, ale ze nacytawny mogly byc zatornemi, stowem
trochy statorci; swiezca maigc mozna bylo wszystko nacytaw

11.

Matachowski cały ciąg Sejmu 1788 kaszy Marzatkowskiego, przeciwca, którego czynności na nieszczęście Polaków w tej chwili: przewidywa, wronemi były. Matachowski mówi idnie do Króla, i temi do niego odrywa się słowy, Najjasniejszemu Panie nieprajaciel przedokreśli, bez wojny, która nasze nie byłby nie są, postanowieni ale autorami po Kullakrot nie uwieczniły, wity nasze są, drzewy słupionemi, nieprajaciel zaś odda, kłósy są od granic swoich nie łatwo powitkowanym bydy może. Kamienie Podolski w tyle jego będący iuswa iest w rektu naszym, może nam bydy pomocnym sturac za punkt udnowienia się oby, watała na obronę Cyryny powstac chcących; wory, Miego po ich gośtliwosci spadrutować się możemy, wieli im byłby Dany czas wyjscia z tego pierswego i momentalnego odurzenia. Woyska nasze stojac nad Wisła, mogą przez czas niasci wstrzymac nieprzyja, ciela w znacznym od stolicy odleglosci. Aby byłby nieort, anicy Podola; Ukrainy zagranem i rostali; orynnemi bydy razyle, w krótce nieprajaciel maigc waelha urosoby wprowadzenia rypa, nosci adcieke gladu dorzac masi. Ale nakonie szocirby woryt, kiu nasze nadricie kawiorionemi rostaly, możemy się, alla tego uwolnie ad obawiatu bronienia Cyryny? wieli ruy cizryc nie dotamy, niepowinnis my z chwata, przynajmniej ginac? Woho, drie' teraz w iatle z Moskwa, utitacy bytaly to upadac się; iam, mu iuy kiasci poddawac. Sa droga, wiazany byłby hanby Doyse' mo, iemy. Kablinam wice Wasze Królestwa, Mosc abeyi nierwtoz, nie do oboru iehat; niejadam abeyi tam tego bawid, ale byłby probaz się, woytku Najjasniejszemu Panie ralei krademu sciate futnie na obawiatkow, a potem uday się do Krasowa Makara, wania kam czynnosciami Bractwami ...

Sali iest krochany Matachowski odpowiedzial Król, tazy się z swoim Pedaniem, ale nam pünadry bralwie czynnie dricatai? a czego ryc' bede? cum rae kępihosata moicy pöröray? Us probaz się, się, Najjas'

nieszy

"Maj i as niy wy Panie, i ulekt daley szanowny starze, wyplio ist na
"Arzy miesiace opatrzone. Co sie razi potrzeb W Ki Mosci tyzce ofiaruy
"ci 100000 # ale nuch mi ie będzie wolno w reze swoie w tem czas
"dojuro storze, kudy iuz do porawed celem udania wż do oboru wia
"dai będziemy. Krot przyrzekt uchac i iwi dzien i godzin, odiaru narnawo
"Ale Stanislaw uciag na poroi szc usliutekowania kati abawie mney
"rady chciat byllio utworie spatorytow. Inat on dobre iati Matachowski
"w caley Polsce a wzrogołney w Warszawie wate byt powazany
"i znaczym praw woy niesliaritelny charakter i wozuplita cnoty praw
"Druwego obywatela, khat wż wże rawnesnego przed nim mastli zmus,
"enta, lez wolat go osultac!

Odlat Stanislaw i rubat byllio sposobiu ubarwienia kaciemni pupet,
"niomy abroeni porozami spatorytymu. W tym celu rowat wate
"kiaz, radz, i wozuplita ministrow podawaz w kaley mieszkacizy
"cyh. Pocteg nowoy Kromytkucy, i krai przy bolu iego będa
"z byllio w bitawie wż byta powinnia, ale Stanislaw niespawozawo
"iag iu pomozdy nemi znalesc wyliszowc kreset na swoim kaciem
"nie atozonym i przyklym upiunatem wubiat iey wznawny
"zgrupadzenia zwanyh stronnicow iego atozonym /: 8/

Dopiat nathoniae zamysla swoiego. I kiry ministrow na k radz
"wotanyh Ignacy byllio Potocki, Stanislaw Matachowski
"Ostrowski, Mattalay i Sattan dobrej sprawy bronili, reszta
"raz na agube Cyoryny kresliowata. Krot naturalna kwozliwa,
"scia, prawodawany, i juten wozuplita radości; udawet id neli iu z
"zatem i byllio wyliszowcia zdan przymuszony przychyla wż do Decy
"ryi Rady. I natych miast podpizat podana solia do Moskwy wa
"runtli kitorie reputnie Polske qubie uchanibity wacne imie iu krola
"Dylio w wiesc o kati podtey i kradniebicy wynnosci ju miasce iu r
"reszta, wozuplita niezmiernie ogarnyto pomieranie. Ograwania nadu
"ludu, wyptawie nie mu klesibicy wolnosci i szozwicia, wyprawadzenie go
"z qnuszney aspatosci, byty to parwoze kusti. Kromytkucy i
"Maia kati moeno spryziaicy zaprowadzenie Dobrego porzadku
"i enot radzay ludkili re obiazcyh. Ale radośc iego spocobna promie,
"niowi wposzrod czarnych chmur na moment ktypliaizama i znowa

(8) Wzrzadna Polski Kromytkucy wiczy Narodowi kemia nadawata ministrow nizi ma
"u potrzebalyte. Szozno w nim albowiem kati Marzalkow, to iest ministrow wewozuplita
"d. Hetmanow to iest ministrow woznyh kati kancery, i kaly podliarbach. Kromytkucy
"D. Maria, i krai przy bolu krola będa w wiedzim cionliach ograniocizy reszta kaly
"Urzednikow bezupnna zrobita. Krot wże wozuplita radz, postapit solia wbrew Kromy
"kucy, ale wozuplita tego katiu byto kionieczna potrzebny do iego widobawo.

mowu na Stugi oraz w grubych ciemnościach niemałemu zbyst krótko
 trwato: iwi kardynałowie poruczał nieregularnie; opisaci niepodobna iabra
 prawoga i rozpaż w całym tym nieregularnym daly się wai narodnie.
 Półm z strony króla rozbawio Katarzyny przyjąciu, nastajito ra,
 wiażenie bronie. Gonie z tą wiadomością do wujbka Potolskiego wy,
 sprawiony, zastat obóz Poniatońskiego pod Kurawem o 6 mile
 od Lublina. Ogłozenie tej haniebnej czynności przyjątem byto, z wi,
 dozwemi oznakami niezadowolnienia, iaku a nawet rozpaży. Do
rozpaży ta przebież Witaby wiażyt się wam nawet wy,
 nowe królestwi nie mógł się od naganiecia ię wstrzymać, cho,
 ciał wiażycie nie mwiną, ię ię usłatekowanie on wam albo przyjąy,
 mnię Doniewienia ięgo przypużyty. Pominawczy to przebież,
 stwo wiażycie. Poniatońskiego pewna ięst się ię, wiażycie postępy,
 kiu stryja swego; pisat w tej marze do Stanisława, opisat mu
 iabim umyśtem wiażycie, postępy ięgo przyjąto; i radit królowi aby
 w celu umazania kryptamy porwolit się, posuwac od Oriatowi wiażycie
 stia na to przeważo nemi; dla obiarania się ięst się, do Dalszego
przeważenia wiażycie przyjąy. Gedyby mtoy Poniatoński poia,
 dat byt bohaterwie męstwo; i byt wyjąyym nad prospolite umyśty,
 tedy zamiast uprzedzenia króla byt byt ten i miaty król usłatek,
 nit. W kabi krystyżanej chwili byt byt przyjątem w sobie niestwo,
 nie powzięt, niawie król Ignacemu Potolskiemu również iab,
 i Stanisławowi Matachowskiemu, która nie mogta z innymi,
 chodzie przyjąy; kyllio zę ci dwaj patryoci, odbiurati codziennie
 nowe i oczywiste dowody pauszechnego uszanowania i szacunku.
 Na królowi ale tym dwom znalobim tym męzom powinien byt
myśli swoię pacużyc. Parowry wzglę na ratunek Oczyżny
Drugi dofięro na króla nie nalazto; i czyliby Poniatoński potra,
fit byt tym wsobem zbowic Oriaty czy her usitawania ięgo byty mu
się nie powiadty, imie ięgo bytoby zchwata, do potomności przeszo? (:O)
 Lick wmianhawany postany zostat królowi przez Michala

/: Q: / Narbył uillic praci wim two potuży czynności Poniatońskiego w ciągu
caley kampanii a prohibitem porwania króla, biawie, domyślat zē myśli ta nie as igogto,
wa pozaszeli wzięta. Dzielny ten prohibit środata mu iab. Kwędza, juwna dama jedn
patryotyzmu, w bliskości oboru mieszkańca, a króli w celu usłatekowania pru się wzięte
nie gawodniey okazac zē nie on był ięgo autorem. -

Michał Wilkorski Stanisław obruszył się na króla i partyę aby
starano się wycisnąć usmierzyc; rozdział się, ułochad, ale projektu nie przyjęł.
Storo odprawiać jego przywiązano do obywateli pod królewianami i toż tego
wzwyżdać jego wycisnąć i sprawniejszym gniewem ogarnione, zostata. Wz
ay niż 200 Officarów rządato uwolnienia od służby, i patryoci. Do tego
i się wstydzieli nosić mundur narodu króla i szambelanego, podobnym
króla postępkim, królewscy zaś stronnicy dla tego, iż się ugrupili
obok Szwajcarskiego Potockiego, którego nawiąza nie przyjaciele króla,
Michał mieli. Ale intrygi Stanisława potrafiły usmierzyc; zaś,
patryoci umyśle i nawiązały części wojskowych. Generałowie Kylichowski,
niałowski, Zabulko, Kosciuszko, Wilkorski i Mohronowski; pułkowi,
nicy Poniatowski, Straszkowski, majorowie Gawronowski, Chomen
kowski, porucznik Wilkorski; i Szwajcarski również i ich ceterę wyjęt
cie inni Oficerowie których imiona byłyby godne wymieniać
króla w swoim sprawniejszym, i uwolnienia się od służby i doli.
Wielotary z tych ról nie były, porucznicy rangi, utracali wszelki sposób
do życia. Ale ich wspaniałe postępek i niedowierza zaś wiaderka będą
na zawsze i ich wstydkiem i nawiązały żywności były.

Wojsko Polskie rozszło się, natychmiast; rozłożeniem na króla zostata.
Mnóstwo gorliwych obywateli króla swą opuszczo, dla uniżenia nie
sprawniejszym i osobliwego przedstawiania: 50/ Stanisław August
rozporządza nawiąza swą polityczną obrót; ale Moskwa nawiąza się z nim
obchodzić.

Uważaliśmy i w ten sposób Targowicki wybuchnąt zaraz na porządku
Wampanti. Dwa tego sprawy Szwajcarski Potocki; Przewalski postępek,
wali króla za armią, Moskiewska; i pomocą, iż wstają swą rozporządzić.
Przystąpienia króla do tego buntu Konfederacya, nawiązałego, były i
nym Patriotycznych wstąpienia pod królem Moskwa na rządanie od
niego zawładania broni przewodzą. Stosownie więc do tego planu wy
Odano uniwersaty do wszystkich Województw, wywołując do zawładania
się, z tym spisaniem. Pozostali w Polsce dobry obywatele musiali,
lecz promocy, nie bez obciążania i jednolite nawiązałego wstąpienia. Lew
wielu się tali zmarła, którzy i awna porucznicy dali, i catos małżeństwa;
utrzymanie się prawy swych przywilejów nad niepodległość Ocygany prubito,
dali. Zostawszy niewolnikami je jednym względem ciężki się, i inoga,
bydła tyranami w drugim. Zgromadzona w Grodnie Konfederacya była
skłania zbrodniarzy, związanych się, przeciw patryotom, niszczących króla,
skłania z Maia wspychających króla; u utwierdzenie w dawne niewoli iar,
mo i statych rozumu i lud śmierci nęprajaciot. Pod te te buntow ni li

50/ Stronnicy króla, albo że ich przyjętym swierzo do nowego i gwałtownym wyrazem nazwy Rosja,
liczą Polscy najpodlejsi z wszystkich naroda i Projalistów, widzeni okieja, reputacja i frowo,
która publiczna nie mniemania Patriotów Polskich rozstrzyga, zapalony, ił wynoszenia się z królem
królestwa. Do obrót to mówią, powinni się być patryoci i dawać dla królowania wy
stwierza mi mo królewskiego i do wspólnej sprawy odstąpienia. Zarzut ten prozornym jest,
ale królowi i wano jego nieniemność króla i walek solna przypomni że wódzem tego wojska

12.

buntowniści kinowali rożnego rodzaju rozrady, kinyoreli i oskarżali bi-
 iacą, ich w osy czołki i niesprawiedliwym wydziercom do grzebieńcia niewiernych
 pomagali. Łgodrono się, na amniejżenie wojulcia, i nianiono orderki
 zastawionym w wojulciu rozdawane, i te cchy i waleczności wydzierano ry-
 zom, ktorzy i, w ulhonozomy wojnie przystali. Wskonięta w smutna i
 haniebna scena rozstrzelania, odstawieniem wiallucy orzyci prowincyi
 Szapitelu Krolow; Pruslium i; Moskwa 18000 wojulcia Polakow
 i niozycow, zego się w nowa wydzieranych prowincyach przez Katarzynę
 przymuszone zostaly (do przyzicia u niej sturly. Puzta) zai niesz,
 orzylucy Polaki rowno iaramu iey subodana, zostata na mocy ni,
 godziwego i obelzowego traktatu.

Swawola Moskali natrawiajacych się, swoimi prostekjami z nay-
 miltorych narodow przedaw zabrawiata coraz bardziej wena Polakow.
 Na mogli oni bez uowia nymocniejszego gniewu patrzeć na Generata
 Moskwockiego w rodnie Grodzieńskieg na tronie nadocono tefle powaza-
 nym zastawiajacego Obelga na bez nymniejszego powodu wyprzedzana,
 Dawodacta radnie daktucy iati prawidtom polityki i przeciwny
 Dumy. W historii widnieć mozna obrazy wielu oblatonych
 rzadów, i zdobytych orzycem narodow; szeregoty takowych rda-
 rzen nie mogą, nerasmu cie krykietnika, lecz w iadnym
 z podobnych opisow wyprawdzie postawic conydz, radnych
 analise nie mozna obrozynosci. Chaniba dopet nita, nieowazi
 na Polaki spactych. Brennes chociaz powodreniami orzyc nadozly
 przestac udnath na najat nianiu stotem niesprawiedliwicy szali,
 na dnie odpowiedzi barbarzytstwem przystawim: biada ruzycionym
 nie zgwadit udnath dostoyności narodu, ani Przymianom obelg
 nadozradat. Piora przedayne, wywielbiajcie wspaniatomy i tron
 ptaczey wam Katarzyny, przynal udnath i musicie ze w key
 obelzownosci wasza Semitanie upwiona roztosza ponizenia niozycow
 i ciot swoich oharata ruzetna, nianacimosc zastac prawdziwey wial-
 nosci i sama siebie ochanibita.

wojulia byt iden z Doniatowskich glowny patriottow niozycow. Nu to by patrzy-
 tom wy ruzowic nalezato, ale kytka ze przymusiłi Stanistawa do postawienia na czelo
 armii, ludzi zamanych z talentow i dobrego obywatelstwa. Obecność ich w oborze polakow
 radney Krola orzynności, zamiat uratowania Ojczyzny bytaly wojny domowa, w niozycow,
 gdy i miody Doniatowski mimo oharanego nieulhonkowania zawrze się wicy synowam iey niozycow
 Polakow oharawat.

Rozdział IV.

Mościwole przed Radą Polaków patriotów. Pierwszy związek rewolucyjny w Warszawie. Charakter Kocińskiego, Ignacego Potockiego i Kollataja.

Gdy poseł Kociński kierował ustawodawczemi czynnościami zbrodniczymi w provincjach zbranych, wyzsta Mościwole wcielono swoje na wszystkich mieszkancoiw Polski wywieraty. Każda prowincya była teatrem ich tyranstwa, obciężenia i wyspyńskiego rodzaju bezprawioiw; i lubo cały narode uciat pod ciężarem ciągłego uciężenia, majątki iednakże cnotliwych obywateli swobodnie rabowanemi były. Ignacemu Generałowi najwyższemu Komendę nad tem tyranstwem wyzszym majątku, którego swoję zatorzył w Warszawie; nieszczęśliwym mieszkancom miast, na tego dawał uruci wszystko co w odwiecznej drabności Stannow i gotów najobrzydliwzego do cztai moim. Sposob postępowania, kon; catta Stannow uwaga tego Generala, przywodzila na pramie obraz owych narzelnicow niewolniczych horod Stannow drab których wspomnienie namo prazera, wosytkwie polerawne narady Deptat owyprawiedliwosc; ctowick razny nigdzie in potarac nie moget; a cnok zbrodnia narzywano. Szpiegi po miaste; po prowincjach rozsypane, uwaznie in natrefnie ciwnety, a za najmniejszem doniesien niem patrioci przed Ignacem stawianemi byli. W tracenie co wierzenia; spustoszzenie wtosci bylo miane za najtagodniejsza klare. Wrodzona Mościwole strogosc przewarzyla przyletana hipo tyryje, a ale ubrytkie grubianistwo daubato in widnie w wamych in ich faktycznych grzebnościcach. Ale nabronie ubrytkie uracac wotac ce o remistę nad niesprawiaciatmi oderawato in w vercah ludow ustawic nych obety doznac cego. Najczelwi; najczelwisi utworzyli w Warszawie związek i wyprawili wystannioiw do wyboru nie myśli wagutka. Stannowiska regimentom Polskim podleg planu Mościwole wypraczone, nie miernie od wielu od dalonemi były, nie miaty z soba radney prawy Kommunistycei, a nadto Kommun Dantow ucis le podgladano, symozasem ustawa zmnienienia woy tha nabraciac u wanie cita moene nie nie kontentowan. Ze za ptaca wosplywa byla iedynym spozobem do acya walicy kurby Officerow,
Akc

unifikacjami ostatniej niedy potężnyta się, a patryotyzmem, a interes
 dobra publicznego wszelki het nie osobiste widoki. Nystannicy więc
 w celu utworzenia powszechnego powstania wyprawieni, a najwięk-
 szalwością, wyzwoleńcy do królestwa podległości się, utonili. De-
 putacya z Officerau rtoriona wystana, rozstata dla utworzenia się
 z ludźmi w stolicy niekontentowanymi. Wobec ich w sprawie
 Warszawy odbywane schadzki miały za najwyższy cel obra-
 nie narodziła. Po krótkim naradzeniu się, powołani głosowi
 całej powszechności, i doniosliście Królowi mianowali. -
 Generał ten z mnij szlachetny urodzony familii, młode lata
 strawił w szkole Korpusu Kadetów, w której nagle w umie-
 Źnościach mierzniłwa, matematyki, i Przymiotów postąpił.
 Chęć wydoskonalenia talentów, obradziła mu udać się do Wran cy,
 gdzie kilka lat na nauce sztuki wojennej strawił. Powróciwszy do
 Ojczyzny chwał sturyci wyzwoleńcy ale Król odrzucił jego ra-
 danie z powodu, że był za liberalny i młodszy względem Adama
Łastoryjskiego doradcy. Z przykrywszą sobie bezczynne życie
 w służbie Amerykańskiej, poszedł. Waleczność jego i talenta nie-
 naty mu u mieszkaniców, tego nowo odkrytego świata powszech-
 ny szacunek na dawad którego orderem Cincinnatus odobiony
 został. Powróciwszy do Polakii był u polnoynie w wiosie wwoicy
 aż do r. 1789. a w tej chwili momentalnego odrodzenia się, narodu,
 uzyskał na Sejmie godność Generala majora w wojsku Polakim.
 Sława tego otowicila, i ufność wojska w nim potężna
 czynny jego poprowadziła. Oskarzona dzielność jego w ciągu Kam-
panii 1792. równie i tak pamiętna i waleczna bitwa pod Dabien-
ka, wniesła w Polakach powszechny ku temu niezawisny szacunek.
 Siromność, umiarkowanie, ciepłowość i pracowitość Do-
waty świętości obsarnem jego w sztuce wojennej wiad-
 mościom. Prownie mity i tak odwariny; posiadał rzadki talent
 zastawienia sobie na szacunek u ludzi honor Wschodzących, bez
 nabawienia

nabawienia

na bawienia niespotykanoscia, tych ktorzy przed tym i niekiedy
nym sposobem postepowania przytarczyli im, do nieszczescia
wyrzuty.

Taki to byl charakter szlachty, ktoroego chcajacy Powiat Polacy
nawet nie wiem obrali, nieszczesciwy koniec wojny 1792 r.
przymscioway celniejszych patriotow do ustapienia z Nieruwa,
Kosciuszko, ktore do podobnego zniwolenia Krolow, ruznych Wlasosci
wsi wyprawil do niego deputacy, a oznajmieniem rykoszety wojska,
i innych dobrze myslacych Polakow. Kosciuszko byl wtasnia w
wielu i kilka osiadlemi tam wygnancami Polakami, i tam go sway
wystannicy na poczekaniu miesiac Wrasnia 1793 roku znalezi.

Wielki powierzonego mu sobie prokurator Ignacy Pol-
acki i Hugo Kołłątajowi racjonalnie i abym innym wygna-
nym wspolciomkom swoim, rozszklat ich w ten miesiac
nia, i prosil aby w przypadku puchwalenia tego przedwzrostu,
cia, chcieli niem usitowania swoi potargu. A raz prokura-
tor uderzyl ich mocno, widzieli albowiem nadzwyczajnie
nosci, i ze powiem niespotykanoscia usitowania go. Anali
sway narad, i sami przed soba, tego nie mieli, ze Polacy u-
tracilioway Druha, odwage Dawnych Sarmatow, na malyli na to
miejscu wiadomosci od szlachty wojowania niedrobnych, tego
nieprzynajmniej skutku oswiecienia i cywilizacji. Nadto powstanie
Polakow czynilo na soba, konieczna potargu sie Moskiewskich
i Pruskich, a w taki nieradney walce iakie sobie mozna bylo
wrazliwie obic swoje podrodzenie, ale drugiey strony zachcali im
uwaga, ze Polakow nadto co strachowi im nie wystrachac nie moglo
i ze im stan byl stanem rozpaczy, a mieszkani im pogrze-
zeni w Albiu indy i im im barozim uimieniem na odporu kielce

13.

wypadate; ze mocne kryprawdy uwrucie wrubora, wscitosci podobne za,
 palowosc, ze wiliby ten drutny czyn nie mogt uratowac Polski przy,
 najmniej ostatnie jej chwile wstachetni; ze nalionie nieobaczwanie
 sobie radnego ratunka iostadymym nasawstliwych ratunkiem, jdo,
 teg owego Lacinskiego przytawia: una salus victis, nullam sperare
salutem. Do uwag tych przytawia sie, iasure zastanowienie, nad
 wielkimi wypadkami z powszechnego porostania Wtoscian wynith,
 neg, mozacimi, a historyja naszego wielku Dawida wielu przytawia,
 Odami ze pomyslnie prowadzenie uwienoryto tego rodzaju ustowania.
 Lubo rai nie mieli przywastych dowodow, na poprzecie swego
 przedawizgia, wielkie atoli podobienstwa za uonostkowaniem
 ich mowity. Muzystwo dawato sie, upowiac ze klasa Wtos,
 ian wstharano na uonozenie wosupstuch ciziarow towarzystwa
 bez najmniejszego Miorupci Dobrodziejstwu iudriate przytawia chci,
 wie za nadruca, odrzyskiania rozumney wolnosci, i cudow wa,
 kurnowci Dla zastawienia jej sobie dotarywac bedra. Nie
 morna sie byto klicac w Polwa nasawze w Strancyi kawatyck.
 Wtosciani alboziem Polscy mniay oswieceni, i mniay od lud wstran,
 wtruggo suwodowani namietnosciami, mogli z takowoscia przestac
 na maieych sie robic uradzeniach, a do tego cytliz rozum
 i ludaliosc nie nakazywaly ich oswobodzenia i alio nadgradyjwa,
 wiedluwa im winney i abyt pozno oddawany za wosupstwie prur
 nich towarystwu cygnione ustugi? Myst woszczic rozdawa,
 nia wit naprzyjuciot Strancyi nie maty tabire wptyu na amy,
 sty zastanawiaczych sie, nad tym przytawem miata. Tak wielka
 przytawega probiona ludawi z wamych ze tabi spowiem bohaterow
 atozonemu, dawato sie upadeli Polski wstachetniac, i za,
 suwniac obywateli ktorzyby mieli nasawzejcie przytawic upadeli
 narode w swoiago, ze w tonie Strancyi, nowa dla wieka znayda
 Dycyane. Sposob postepowania domis Austriackiego zdaijago
 sie, na rewolac na nowy Strancj padriat, tem waczey ich do prur,
 uawizgia tabi vmiatego krosku zachcat. Dawato im sie, rzucabar,
 Oro naturalne, ze gabinet Wadenstki bedie az nadto przytawid,
 nym catkowitym upadkiem spohoyney Sasiacki, i wypadajac,
 cem

i wypadając z tego nader mocnem wzmocnieniem Króla Pruskiego
naturalnego Austrii nieprajaciatu, równie iaki i Moskwy, która
wrazie będy nieprajaciatu, nieomieszka. Pochlebiali sobie także i
inne mocarstwa iakto Porta i Szwecya, zagrozone abytownym
wzrostem Rosyi nie będą obawnie spojgladac' na uświetnianie Pa-
ństwa, w aleo de republikański niepodległości czynione. I w rzeczy sa-
mej możesz się, anales, wloby Postaturnie pralichonany niebyd,
nie nieszczęścia Polki zaprowiadają, bliskie kłębki Porty, Szwecya
i Niemcy zabijają? Jakkimże to sposobem drżać się, że Narady
Europę uświetniają, spojgladają, na wydzierstwo Moskwy nie iak,
na obradnie kary godne, ale iak na sztosko, uprawdliwicy O,
patroności. Należnie miłosc' Oryoryny niepodległości w uwypyt,
klich pobudki, sztonita szanownych Polaków do powstania.
Dodajmy do uwypytlich uwag nad bęgim rzecy ludzkich, czy-
nionych, że doput niema miarlık szczęcia lub nieszczęcia, kaze
się, reoglyte ludziom, kłębki, albo spodriwac' przedkieru tosu
ich szmiany. Polacy więc spodriwali się, promyslniejszy
Kolei i zgodnie utrzymywali, że należato się, churyci' pro dany
Kros' ciarlık' prociatku.

Wojna Pruska i Moskiewska nie były całą ogarnięty Polak
gdyby powstający potrafili byli wydzierc' im ten tygi. Drogi,
ryplialiby byli wozigancosc' całego Narodu, lecz nie zamysły ich pro-
myślnego szlaku nieurzędy, wama szlako berstronna, historyka moie
im dda' uprawdliwosc'. Ona to uwiadomi potomnos' o ich walke,
myślnosci, ona powia, że to w naradzie dwioczonym nieładem
wymuszonym i po 30 letnim gnuśnego Króla panowaniu, Polacy
ci odwaręli się, na de republikański niepodległości uwolę Oryoryny.
Kray był rniszonym i uie miłonym. Wojna all uradzone, w
miłliwosci pogrozone. Szlacha de wyplita de wojny. Włoszanie
Ostaga, niewolę de riorali, i w najgrabszy rylki niewiadomosci,
Krasa i pilla były całym ryzantantliem powstających. Najspodob-
niejze do prowadzenia wojny prowincye, iz pramocą, zagarnionem
były. Sali więc uwypytlo co powstający Polacy zrobili, na nay-
wyzsze zastugnie spadriwac'nie. Powstanie ich prawnoby praj-
naysmniey wzbudzić w ludziach sztosko i polistawanie, które rary
kili szarywac' nieszczęliwemu patriotyzmowi, i wamey nawet nieci-
wariney walcznosci.

Podziemie wyjechał natychmiast z Lipska i udał się z Lajpca
 przez granicę Polski, dla bliźszego przypatrzenia się ruchom.
 Jm więcej się, tym więcej się zbliżali; tym bardziej
 w umyśle ich odnawiała się pamięć wieloletnich, a zawsze
 odremnych usiłowań Polaków różnymi przedsięwzięciami i planami
 rządzonymi. Inaczej gruntowana ośrodek rewolucyjnej i politycznej
 tych nie więcej im dawata słuch, dla umocnienia więc tej nie,
 polityczności, Lajpca postanowił ruszyć się do Warszawy, i wyro-
 sumie i skutecznie jej nieudzielić i o wszystkim dobitnie
Podziemie uwiadomić. Na granicy przegnał wspólnie podróż
 swoją, przybrał obce na siebie imię a także użyłty wzdół do sto-
 licy i nie było go poznany nie będąc. Strawił cztery dni na ud-
 nych formach i z czynnymi osobami, a potem doniósł Podziemiu
 „wiadomości” że otonbii rewolucyjnego były bardzo gorliwe
 „ale zbyt słabym i niecierpliwym; że nie należało do nich, ale
 „nie dosyć dzielnych i niecierpliwych, że powstanie wstąpienie
 „wcale nie było przygotowane nie było, że nadzieja ogólnego zwycięstwa
 „powstania gruntowana była tylko na powołaniu kilku Moskaliom
 „niecierpliwym, równie iab. nieograniczonej ufności narodu w obrany
 „nawet nie było, dodał że rewolucji, nie utwierdził sobie iż nie było
 „tego planu, i że ten przypadek im niecierpliwym wypadło. Ze względu
 „na to, że mały liczbą obywateli i niechęcią, w wypadku zaś Medalski tylko
 „Dietyński i niektórzy nieliczni rangi. Oficerowie do ich rewolucji
 „nie byli. Ze względu na to, że rewolucji, wiedzieć, iab. sobie postępi-
 „czy” wagała do utraty Medalski przymuszone, ponie-
 „waż wprawdzie było tylko na takimże dnie niektórych osób tego, kto-
 „ruszu, ale się, a nie mi wyrażnie na porozumiano. Ze względu na to
 „właściwie rewolucji pomagac mała, wynosila 4,000 lub 5,000 woj-
 „sł, po różnych garnizonach rozstawionego, a i to nawet z wielką
 „trudnością, i z pomocą nadzwyczajnej precyzji i zgrona-
 „dronem Łopka mogło. Opowiedział także Lajpca, że Korpuz
 „Artylerji był mocnym i zapałym patriotycznym, że Medalski
 „Artylerji i Dietyński byli bardzo gorliwymi, ale że iż nie mi
 „prawego o Duchu organizacyjnym iż Korpuz nie wiedział,
 „iż Medalski na oznaczeniu, że przedsięwzięcie wzięte nie było do-
 „kalewnymi; bardzo nie utwierdził, żeby ich pomocą, można się
 „kale w miało powrócić przeciw nieprzyjacielowi, którego Korpuz
 „w różnych miejscach obrotu iż Medalski Polaków pomógł

"poruszenie; ale zarazem iarem, że prawy i krochy piemiędzy wycoraj
"można go było nie pomatu aakrudnieł.

Zpromudny Mieszkan Warszawskich, bankier ieden zwanym Karpowat
pudiat się przygotowania umyślowo w mieście. Zapuściat się miast,
Karczmy wexma, się do orgia, aby kyllio mieli w wyplia przytita. Ja,
Kiorz extawidruwi kemw ani na rozumie ani na mekwa pie
rbywato. Karczom przed swoim pmiastat oddale niem się, zalkat
wypitkowych, aby ukregli się, zawresnego zamiarów swoich wyra,
wiania, porozumiewali się, ile można z Obywatelami szubali ypa,
sobois poruphania umyślowo wyplia do sterby Mostiewskij przy,
muszonego, a nadewszystko aby ukrali się, wymowac' ustosian roz,
wytaiąc po wazymskich powiatach gorliwych i rzecnych patriotów,
którzyby ten ten odwiecać mogli. Dat mu uruc' iat, wile abe,
wianie do tego krotku zawisto, i że w tej klasie prawdziwa, się
Polstii ubarac' nalezaj. Pada ta adalajac' nico moment wybuch,
nunia Bewsucy nie podobata się, ludziom zbyt zapaleniem.
Pragneli iat, nacypredwazy wayny, a nigdy się nie bozaj, ani się pit,
nie naciey obratami zastanawiając, rozumeli się do pomysłnego
się prowadzenia dosyć iat naraż. Nadto potorenia rwiazalko,
wajch nader trytycznem było, otoczeni wstajami, karczom, zwitaby
uwazali iat krotki, nowem grozacy niebezpiecznym, musile waz
naturalnie iat iat, naywistwego w wyplianiu zamiarów swo,
ieb prosiechu. Uwarac' iat iat, to nalezaj, ze rwiazalko ten uwaromny
w patwarzym zapale nacypredwazy stopnia dochozacych, ztoia,
nym był z kuczni dobre myslajacych, ale naturalnie nacypredwazy
i nacypredwazy. Młodziez ta naystarsza co przedawazic
w oiem, i nigdy od niego odwieczona byda nie mogaca, ale przedka,
nadwytat mimowolnie potorenego w niej zausfalko, i powiazanych
sobie waznych kuczni, co wianicito obawe, saby abawamny ten pro,
i iat nie ukrali się, na rzubie wamychie rwiazalkowych. Nalezomny
z nich powiazali kuczni Cichockiemu Komendantowi ger,
nizom Polstiego w Warszawie; generat ten pten talentois, ale i
pzanboslowa do tego z dury do Stanislawo przywiazany, był
prowodem rezai rwiazalkowych do wialkiej niepokojnosci i obaw.
Wedmalize kuczni z powodem patriotyzmu, kuczni ze procht ten powstan
nia uwazal iat owa i do ustulowania niepodobne uracnie, docho,
wat wosle sekretu, i amirego przyucio swoich nacypred. Tak waz
nacypredwazy niepokojnosci i nacypredwazy "Drozyty umyśly w moment
Kuczni, Karczom z kuczni Odalad.

Pow

nieodwoład, żeby stanął na czele Dobrych Chywateli i kierował ich czyn-
nościami ku namierzonemu celowi. List ten spotkał go w drodze o-
kultwa mil od Wrocławia znalazł oddalenie się, Kościuszki bardzo
rozważnym, ale uwypionie rlewie doato mu się, abył Kródnem do roy,
Klonania. Do tego albawiam trzeba było uplić ufnosc" waku ludzi
abył wiele o sobie rozumiejących, którym Święte radę, spoi nia
czynności iia się, był niespodobal. Malizato podejmował anazna
Kwita w podobnie gwałtownych obalcznościach nieochronne, a na-
niezwęca nie było wcale przesady. Mi mógł sobie obieraj-
malizencia ich w ostentacji rozważnie spatriotyzmu, gdyż ten był
stosunek powieliszy rozwi i z mato małtny mladzi, a do tego wielu
i pomogły nich spocynito iuz anazna i inwino ich prawa pracho,
Czaj, stado. Tak więc bez potrzebnego radit w przebywanie
igo w Stolicy na matoby się przejato. Taliami mup lani Dzwo
nie mogąc się zniesc testawie a Ignacy Potocki i Stallan
postanawia. Dla widzenia się, znimi uchai do Dzerna gore nie,
dawno obezwa byli ozied. W piet rozwy z nimi rozmaie wysto
im stan rozwy w Polce, w hym vamy m spozobie, bez ialu go był
Kościuski opis at, varegot niy rad rozsu ryt sz, nad nacel
inacny spien szay potrzeba.

Levi i tym patryotom na nich obywatel, pramoc albawiem Mos,
Kościuski re wsry Wiego ich ogoto ito, a na wryet nienie niesro
cia, nie mali ani Wedy tu w obcy Strain, ani radny ch politycz,
ny rozważ to, ani bez radny Korrespondency. Która wsthar
wideli możności ialu ch paniz ny pro it hou, mogtaty ich umy sty
potrefie. Naszwę lito Polcia od wsry Wiel byta opu rozro
Strancy vamo doawata sz, moda gwalt rowne iy ratatwie potrzeby
ale ialu w afili wem byto abry manie razit hou od ludu z hak
ogromna Koalicja walera z go. Jakie udane sz, do Strancy
Kródnem i nierpiew nem byto ola nader starey Polcia, zpo,
wad w boiar ni obrazenia możny Szwia li Austriji. Nie wiem
szly powstajcy udawali sz, do Strancy, ale redac sz, re
Kroch, ten był by bez struktury, raz z prapory ny
abył

abył

abył
z pro
nych
rozga
nem
nale
nazy
Nim
cypke
wain
Jan
Wal
ale ju
kami
Dlug
Kier
hey
poc
Law
Wiel
ralit
i on
Stac
Ad
Kiel
Kiey
Kiey
uf
pwa
Dob
i str
wiel
&
mag
wiaz
i ac
(11.)
w p
Kiey

był wielkimi w aworas w Francji i adtoania; Drugi rok
z powodu (nie)radzieckich podstępów przez tajemnie wyprawio-
nych Królów i Moskiewskich wystannickich czynionych, którzy
rozgadywali w Paryżu, że powstanie Polaków było zupełnie arbitralne,
nem, że ochraniało króla, a którym od dawna ostro sobie postępi
należato, że nationie wspierał i Salachy od mienią, w całej opinii rząd-
ny, jest to przeciwieństwo prawdziwym i zasadom.

Nim przystąpimy do dalszego opisu w Rosji Polaków, powinniśmy
wymienić dwóch postaci: Potockiego i Trzebickiego dwie osoby
ważne w tej roli grające.

Jan Potocki potomek bogatej i pokrewny w Polku familii proza
szlachetnego charakteru, posiadał iżnaw, bardzo obszerne wiadomości,
ale pod królami nieumiejętnym Stanisławem panowaniem światło i cnota
staniał uderzenia mu drogi honoru przyniosły go aworem

stąpił do prywatnego w Potockich mieszkania. Bieg nationie oho,
kierowcą wyniosł go do najpiękniejszych dostojności w Prusach, pol-
scy na których dostając król i Naród obrat sobie za prawdziwe postę-
powanie. Mimo wrogiej tyranii Moskiewskiej, hańbami Stanis-
ława czynami pomniejszanej, mimo powszechny prawa magnatów pol-
skich postępcy, zachował zawsze całą szlachetną wyprostność, wielki cha-
rakter ciekawca. Wskazywał do utworzenia planu Konstytucji 3^{go} Maja
i on to pomógł niektórym osobom: 11. / potrafił skutecznie wciągnąć
Stanisława w ogólności i jego z największego z wólków. Wskazywał
na tem trudniejszą, do uskutecznienia była, że król osobie i Pol-
kowie nie należał, i że przesady Polaków, których król nada nowość i
kieru niespodziewanością nakładają, nadzwyczajnie uskutecznienia tego wiel-
kiego zamiaru czyniły zawieszony. Citością, ten na różne radzieckie
w prywatnym pojęciu zastępował; posiadał albowiem wosny, i
przymioty Stanisława wrososze i wawarystwa. Cnotliwy i pełen
dobrych obyczajów, tego to gęstobliwy rodzaj owoc, gardził proznością
i kręgiem wszelkich przysad. Turawy i wtasnych spraw i Edria z nay-
większą tagodnością i dawnym prabierat utomnością. Król przyjął
mądrości i on to był oraz jego przyjaciół, a to ich dusz na mu przy-
wiązania miało nie iakże, że król palwam i wia postępcy cesty. Nieprzy-
jaciół zaś był kłóli i te są na regule Ocyprny nastawiać

(11.) Jednym z największych sprawców do wia gnania Stanisława
w kypólny oho Konstytucji 3^{go} Maja przez Potockiego i Trzebickiego
i Jan Potocki i Włoch.

nastawiających, znajdowało wyrodków. Taki charakter stale wśród
najwyższego Magnatów Polskich upodlenia, intryg, w najtrudniejszych
czymskociach; w posród wszelkiego rodzaju ażeby utrzymywania
różnie iab; i podobna wielkość dewny, wycy daleko przyznany są
Do niedrania i uwiacniania ustawy Polskiego niż najwyższe od
niego przedstawiane Dostojności.

Włostakcy nie posiadat tyle uprzejmości, ale i miatość, żywość u,
mytu i mwe charakteru, szerególniej go ciekowaty. Familia jego
złachetna (Dobrze majątna), ale nie była bogata Doradzioway mu
w niyćie w Stan Duchowny, postata go do Prymu na neutrali.
Dawo'cioway do Polki pers'wizet są literaturze i w krótce nażycy
Akademii Wraławoskiej postat. Lat 12 uroczem pracom posiwizet u
rnatomite edukacji naradawey powynit ustęgi a Seymu r: 1788.
Odkryt jego talenta i wydkie w nauce ustatowadawoskiej wiadomości.
Wiele pismami na widok publiczny wydaniem i uprasaliat umyśle
Do ustatu Konstytucji 3^{go} Maja, a epolia był krótkiego panu,
wania onoty w Polsce, była epolia, wywyzwiania Metaphisica. Mata,
chawski ow to szanowny manzatek Seymu r: 1788. i wszycy ceni
talenta umiacy postawci, niewoliti Króla do mianowania Metaphisica
taia Podkanclerzys Koronnym. Na te wyniesiony Dostojność
Odfutniat, przywiazanych do niego obawiazalów z niesprawowanay
gorliwoscia; i najpoczciwiej. Mitosc ludzkości była jego najwys
szym namiat noscia. Wpustat Dzielnie ciezionay niewinnosc, powsta
wad meżnie przaiob obrzydety niewoli w ktoray Salachta Polska
wtoscian Krymata; ta tez smiatosc" najwyzszy mus zrobita nie,
przyjaciot.

Tacy to byli Dwa Stawni ludzie od idney czyci Polakow cza,
ni, a nienawidzeni od Drugay. Obydwa nto byli Urzedy minis,
Prawoskie które z najwielkay gorliwoscia, sprawowali, w czasie
ktedy uszere godnosci" ta nie charibita uroczwego ostawilba. Ale
w chwili zarynaczy nejprerwane pasmo niewozyc" ponizenia
porzuciti wozyc" do dla mitosci" Ocyzney zadadoney na na teta,
chem do maialku przywiazania, ale na zamiatowaniu rzyw
wolnego i najpodległego ktoray utrzymywac szcili, Włostakcy był
Drodzey od Moskali przedstawianym niż Polaki. Wzrostkie jego dobra
zabrano i na seymie Prodienskim stronnikom Moskay porozdawano.

15.

Mniemanie powozubne przypisywano proklam powstania Polakow. Mowami
 nowa pgnacemu Polakowemu; Kozakowemu w rzeczy zaś samey
 oni nie będąc jego autorami przytaczali się tylko do uwiazkowanych.
 Dzielto to bylo ptodem burzliwej młodzieży nie mogacey z ciesznie
 obcego iarmoi, i rozpaczy wyzstał maiego byda rozpuszczeniem.
Polacki; Kozakow za trudniali się, w prawdziu wczasie swego wy,
 gnania sposobami podwignienia Polakow, ale czekali przyjacielnym
 Oo tego obistycznosci. Laniast ciesznie się, nawzajem wybuchnie,
 niem Przewaluyi, smucili się, ciesznie, i użeli Stanki pod chorągwi,
 mi Cyrylany to dla tego że uż spodniesioną zostala, i z bezwysn,
 nosc w katum rarie za obrodnie poczytywali.

ROZDZIAŁ V

Podczyzenia Moskali. Prześladowania Polakow. Powstanie Madalińskiego
a po niem powstanie w Krasnowie pod przywodztwem Kosciuszki
urte. Bitwa pod Prastawicami.

Idę Kati uwiazkowi i dli się, namienito uwzestnich dobitadali usitnowci,
Krot Polakow w rax u postem Moskiewskim wyjechał z Grodna i na
Koncu Listopada 1793 r. przybył do Warszawy. Lazar pro ich do
 stoleicy przybyciu ponowiono przesladawanie. Lurba wyuzgow Mosk
Kiewskich pomnożona zostala, a utworonowany niewolnik chiaz odry
Kaci dawne pani swouy wzgledy stanat na czele Donosi cieli. Polacy
 nie mogac żadną miarą, z ciesznie niernosney dumy Moskali, codziennie
 do nowego podczyzenia dawali powody. Nusowzylwi Sarmaci nie tylko
znitkley uż nieszczęśliwości zapomnieć nie mogli, ale nadto utraciuwuy
Dawne swouego narodu polityczne anawenie przypominali sobie owe wiatki
 w których Polak zgnębionemu Moskowi cinowci przypisywaw Moskawcy.

w Warszawie
 B

w świątym Kirołiu wyrażną wagardę, ku temu Naradawie kłmą,
cym Dawali porncie należącem do niego osobom że ich uważali jako
ludzi a podłego motłochu losem na iakus szerebet wywyprzonych.
Sposób ten postępowania gniewał wrogich ciemniących. Codziennie wi-
dziano uciekających ludzi przesładowanych o uroiane obradnie a praw-
dziwie cnoty. Podjęcie namo steręto za dawid, i dosyć było mieć
i obrotować w Narodzie poważanie, aby tem samem byda oskar-
żonym i napastkowanym. Modali czy Cudacznicy, którzy byli prze-
szanym i szciganym. Officeraui i szolochow Mostowstiu, od dani
rozwście poputniali wszelkiego rodzaju bezczelności, a zachwata-
wia, do opuszczenia Kłodna, i z ničem chyba z wami unoszących to ciem-
pliwoscia, porównać się mogąca. Niektórzy Polacy za przykrotem
Kiroła swojego idąc obrali się oskarżycielami współziomkowi swo-
im, gadali iżysiem przyjacielu Katarzyny II i do tego stopnia
pochłosc swoją w wymianę przepięty powowali, że wci nawet sami
Mostale gardzić nimis poczeli. Co dzień to więcej ludzi porzuciowych
aresztowano Mostowstiu i iden z Senatorów tego nieszczęśliwego
narodu do więzienia wtrąconym zostali. Polak ten również Franow-
ny bezczelności i mocy charakteru, i tak z obszernych wiadomości
i wysokich talentów, był w najgorszym sposobie traktowany.
Boiarin powstania doradzata bym wrogim wszelkich praw gwał-
ticielom naturalnie podejrzliwym, wywanie nągostrowyckich
strachów. Do miasta przypali uszure obelgę, a w środku powozach,
na, nieawiosę w kwadrach wyrytuicy tyranii, chwykali się, w celu
zapobieżenia ich skutkom strachów, tak wysiłonej szostliwosci
patrych, że wzywkliu verca tem kasdrucy uszure zatrzymali.
Właśnie kiedy Mostale najmocniej Polakow przesładowali, Łajczel
wyjechał z Drezna i pobarał się, w Warszawie z postanowieniem
miejszego ducenia losu z współobywatelami. Kiroł wiadomiony o
tego przybyciu rzucił się mocno. Drogony zgrzyota, w wyobraźni,
Drocy na widok świątęgo porzuciwego otowalca, którego sama obec-
nosć wyrucata mu poputnionie szkodnie, i dobrze wiadocy o powszechnem

nieukontentowaniu

nieucontentowania, raz już mi w podcyreniu przybyć do niego z pa-
 tryotów za granicę wyprtych, udrzelił swoich domp. taś Moskalem
 i całą ich uwagę na króli Lajzerliu wrocit. W ten do jednego z
 przyjaciół swoich o uszytkiem ostrawion, postanowił stać do wro-
 enia groźnego mu niebezpieczeństwa uprzednie przygotowany na
 niego piosun, i zgodat rozmówienia się z Jękalstromem. Prośbowa
 ta była bardzo rywa, a Moskale obiarat się w niej pełnym vro-
 gości i pychy. Wypadkiem ich był rozbiar Lajzerliowi do nieroboty,
 nego z króli ustąpienia dany. Wygnanie to przewato porzećci
 Do ziatania rozwiązuących, ale dawadno razem, że Moskale nie są zrze
 o krowoizy się roboci niewiedzieli, i że ostre ich postępowania byto
 tylko cynem ostroiności.

Wym orazem poterenie rozwiązuących coraz śmytycznieprzem będą
 rawnym. Procz niebezpieczeństwa bycia ostrawionem, kłóli się
 iż zrze rozpuszczenia węgla, które iwi porzećci ustawicznie
 rawniano. Kompanie amniuszono do 75 głów, i w krótkie miał
 wyjść rozbiar rozpuszczenia reszty. Codziennie spodricowano się wy-
 dania go, równie iab i opanowania robotowni. Prupkly Lajzerliu
 iwi więc przetrzeni nagłościa krowicow. Kłóli temu celowi amniuszonych
 raz w raz gońciew do Włoch wyprawiali, dla iab. nayspędzogo
 uciążnienia a kłóli Vrosiuszliu. Donosząc mu o groźcem iwi
 nayspędzorem niebezpieczeństwa wystawiali porzećci przygoto-
 wania większemi inatówna iwi były w istocie. Doniesienia ich
 przeciwoity się dawozie Doniesienia Lajzerliu który po nad granicę
 ostrawiając stale utrzymywali że rzeczy iwrze do stopnia dajmatosci
 niedosty. Lwa maledgania kłóli ludai i miestelnemi kłóli notami drug
 oaznych przamogly. W idney strony w budowały litosć, i drugiepraz
 kłóli noty nadriua kłóli iwrzezech sobie nwoleuy. Sam nawet kłóli
 dot się uwiac podobnemi uwagami, i tem kłóli iwrzezech do
 nawiązaniem kłóli, że kłóli kłóli był ypoob porozumienia się z
 Włozina, Litwa, i Włoz-polska. W kłóli wszepkłóli prowincjach
 spagniono powstania, i na umowiony znak miiano się wiazć do broni.

Se atoli

Te atoli mniemane przygotowania były tylko ryżemiami bardzo
ile boiarin ubrywać cemi. -

Nie mi ano ani orzka, ani kioni, ani wszechnego rodzaju rapasów,
które ślady powiniem być w miarę p. możności i gośliwości przy
sposobii. Szlachta przagnęła żywo p. ruenia gniotącego i, iasma,
ale chciata aby wojsko wamó usitowania tego dopet nito; w cale
bezwymna, rostata. Sam pomysł o powszechnem Włot'cian wibroiu,
nie przerażał wielu wtaści celi. Taki więc z wtaśnem uowiem
w przeciwnieństwie rostaje wahał się pomiędzy przagnieniem
Całysthania niepodległości, a boiarin, utraenia praw nad ludem
wypstłim przygotaszonem. Dziwanna ta niepowność samowata
wypstłim oymności, ale fakturwe doniewania tych, którzy o रुपet,
nem do powszechnego powstania przygotowania upewniali; nieśw,
nie wrodluowimmi były, ponieważ niewodząc Kros'cienski, cazy robotę
i dobro narodu na wstęch wyptawiali. W takim niepowności stanie
Madalin'ski przynaglany do rozpuszczenia briggady swojej, wrućit
masły. Generał ten widząc ołtonność wielu Kommandantów do
ustretkowania odebranych od falięci Mostiowulicy rozbiorów, kłat się,
aby wojsko nie rostato umnieżronem bez dania najmniey nego
oporu; i dać mu z siebie przysłać postanowił. Zgromadził więc
briggadę swoją 700 kioni wynoszącą, suszył z Putkaska przebył
Wistę, napadł na oddziały Pruskie i dotwi nowej granicy roz,
stawione i wosypstłim rniost. Porabierat matę kłasy do tego
mocarstwa należące i posuwał ku granicy Gallicyi. przewidz,
wat on dobrze i oust, że Warszawa nie mogłaby w jednym ma,
mencie powstać maizę w soba więcej niż 10,000 Mostkali; i tybi
w ołkicub rozstawionego wojska, nie abliżad się więc do niego, ale
dudł ku Włotowu. Myśla, iego byto wosprzei powstanie wojsk
w Woiewództwie tym roztożonych, a obawny sobie dobre poto,
rnie wstai przyspycia Kros'cienski. W rnie nieurycia myślet o
wspnie nie się do Gallicyi, a nawet pochlebiał sobie że może by dę
w sturibry

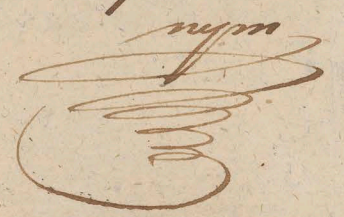
16.

w sturżę Cesarstwa, z całym Korpussem przysięży, pod warunkiem
nie sturżenia przeciw Francuzom. Gdyby zaś powiodła się bestia re,
wobec Polski Przystałaby winna porządku "pomysłność" swoją
drutney Edwarda Madalińskiego inni albowiem Kommandanci, chociaż
Dobrze myśleli, nie byłoby bez tego przysiężad w powstali, skoroby zaś
wespół rozpuszczeniem zostało, powstanie z punktu równocześnie ogło-
szone, na mogłoby być w ustaleniem.

Kros'ciński powrócił z Włoch do Drozna w ten czas wstąpił Sturdy na,
Owota wiadomości o Kros'cie Madalińskiego, natychmiast więc w celu i,
chcąc do Krahowa wyruszył. Umoty był obrotu byty i w nierównie
lepiej do rewolucji przygotowane, niż w innych okolicach Polski.
Wzrymywane tam przez Włochów porozumienia, przyczyniły się
niezmiernie do rozstruwania wyobrażeń patriotycznego podjędy
mieszkańcami. Salahta, miasteczka, wypłowi wszyscy z roćone
niecierpliwością, pragnęli; owidziano powołanego abawcy. Sturalia
Stojący w Krahowie garnizon Moskiewski z 500 ludmi stwierny
był na przewodzie, który albo wyciąć, albo wyspyć należało. Sto
iąca tam całoga Polska z 400 ludmi piętych, byłaby ial pięć
tal Drugie z największą tatwością ustul czu nie, ale obu tal nie,
nie postapiono ie Moskale unil aię at al w wy ali z miasta.

Kros'ciński przyletł tam w siłtia godzin po ich ustapieniu, sta
nat ich scigai, ale bronili się, wale nie; był to bagare utraci.

Mieszcy liwi współ triumfowa, Kros'ciński pry ali w Krahowie ial
abawy swego, i trudno wy traci z ial rdow aię og ta dal go w pow ro
si bie. Dnia 24 Marca 1794 og to rony zost at nac el ni li em si ty ob oy
ny Narodowy; a wszyscy mieszkańcy wy konali mu pry si ę o n
nawro ciem wy konat ie Narodowi, i zara w iat się do pe ni nia o,
bowię stois str ę du sw o igo. All pa ar stania obey mo wa et u sta na w i,
nie de pl it at ary w re pl ik ach Kros'ciński stwierny, która trwa i mi ata
aż do momentu o sw o bo o zenia Og o ny ny. Sto nie tal re w ar ny m, i u st o t

ny

i istotnym punktem alitu tego było, uchwalenie Rady Maradawey
i powołaniem najwyższemu Marszałkowi mocą wybrania iuy ordo-
nów. Polacy poznaawszy że od widzenia iab. niedostatek iednowci
Ordnosci przywiązany, do bardzogo rzędu, zebow racowney siły o sob
storiego niebezpieczeństwa za robę, ciągnął skutki, starali się usunąć
wszelkie zawady mogące czynności Kosciuszki hamować. Wydat nalyho
miał uniwersalę, ogromną Ulachę i miasozan, ustanowit kom-
missye Wawobordie miedziannu Stanaw powracit prawo Obya,
Helitwa, mianował Kommandanta Krabawa i następnego dnia wypręit
z miasta. Do tego krotku niewolita go najwyższey wiadomości od Mada,
Sierkiesgo nadestana że był sciżany od 7,000 Moskali pod kom-
missy Generala Denisowa i Donansa prowadzonych, Kosciusz,
nie postanowit potłacić ich, a nimi. Wyjechał więc dnia 17^{go} kwietnia
z garnizonem Krabowickim i 12 Armatami całą artylerją miasta
tego Wladawami. W drodze wzmocnit ich, a brigada Mangetta.
Dwa mile od miasta oboruczą, a brigada Madalinskiego który dnia
wpręit ustanowitla swego następcę nagłym marzem Nu
niemu ciągnęł. Miał ta armia wynosiła że wzięt Wiem 3000
puchoty i 1200 koni, Kosciuszka strawił następnicy Dnie,
na Wragach Wozach i stuzby. Trzeciego dnia podit pod
Wionisza gdzie mu przeprowadono 300 wasniaków w Koscy
Wbroianych. Czwartego zaś Wierad się Nu Practawicom gdy pnie,
nia Wraz Polstia Wpotkata ich, a prawnia Arara Moskiewicki,
która w oczach insurgentów Nu Wtawnem swem Wopata ich
Kosciuszki Kospiusowi. Polacy postępnice daley aż Nu Wzgorstom, pod
Practawicami Wędzycy Wostregli Moskali w bardzo moznem Ma,
nawistku, gdyż w ruce Wamcy Wymawali Wosyc Waprysk Wpno Wozę.
Kosciuszka Wosybiował Wwoie Woytbo w porządku Witkcy na Wzgorstia
Wreuslegym Wborowi Moskiewickiemu, Wianat na Wpoda Wosypai Witka
Watersy Wostregtach, a Witorych Wpawie Wpārato ich, o bardzo Wtę Wobę,
Wodlne, ale Wwe Wadney Waturalney Wbrony Wia Wiatu. Z Wronku Woto,
Wyceloa

potrzebność tego wzniesienia dochodziła aż do góry przed Mostkami oparą,
 wany. Maty żelki w amiantowanej Dolinie byłoby, nabrętoat łewo stry,
 Ode Kosciuszki postać więc tam Dwie kompanie piechoty i 100 strzel,
 ców. Tak postawione wojsła patrzą na siebie więc się nie dowo,
 Odziny bez najmniejszego poruszenia, ale nabronie Mostka uszko,
 wali się w trzy kolumny, i ruszyli naprzód. Wzrost a tych kolumn
 w inną, udana w stronę, prawa i lewa tak nastawionemi były, pierwsza
 tańcuchem wzniesienia, Druga zaś lasem, nie żadną miarą, nie można
 było poruszeń ich dostrzedz. Lawęto iur w wojsku Polakim mni,
 moć iu nieprzyjaciel cofać się zaczęła, gdy nagle wrośkawa kolumna
 Nasta, Droga, spuszczać się, górę nawała. Bateria Polska szes'ciu ar,
 matami obsadzona na prośt awy Drogi usypana dawata ognia przed
 caty ciąg ich marzu, i walał tuż iu nieprzyjaciela łowi kibiło. Tym
 czasem lewa kolumna Mostkowska postarata się na prawem stry,
 Ode Polaków i szlachowców się porwała. Gdy Łajaczeł i Madaliński
 po krytyce iarda, swoich przypuszczań atakii raworu odpartemi
 byli. Kosciuszko na ciele wies'niachów, Dniem wprzód do oboru
 przystętych, i idnego batalionu wojsła regularnych ruszył pre,
 cis rozwiadający się wrośkawy kolumnie, która była co się atak
 rozporządztamana; polibę rozstata. Pomiedzy wrośkawa; prawa
 nieprzyjacielskimi kolumnami, byłt gęboki wąwóz mający brązi
 Oruwami; zarostami obrzyte, co było przeszkodą ze Mostka ani
 się widzieć ani postawiać niemożli. Potrzebie Polaków lepsze
 nieświnnie było, Łajaczeł więc widząc z lewego stryżata co się wrośku
 Oriato, oddzielił ich najspieszniej czw' Kionnicy; postać ię, sta
 wupat nienia ruszyłi wrośkawy Mostkowskiej kolumny. Co się
 skato wtas'nie w moment kudy lewa nieprzyjacielska kolumna
 nadciągnęła, ale oddzielona od Polaków gęboka, dolina, musiała przes
 kę na wamem do nich z armat stralaniem. Wojsko powstających
 wrośki nieprzyjacielski atakujący tak się nągtem uderzeniem potamato,
 in krucha było wiele czasu do przyporbienia wytku. Kosciuszko ze
 brał resztkę batalionów uszko w ogniu nie będących, uderzył na
 prawa kolumnę nieprzyjacielską, Atak ten kraw naciwne sturzy
 nisz

niz ów do wrodliwa przypuszczony, poniewaz piekoto Polsha bawita
wz plutonowym ogniem, w iaz, wiccy naradonie Ludri Kroskawato,
niz gdyby byla z bagnem w rektu aderyta. Kroskawato nie
kontent z tego przykhania wz sposobu, nie mogt inaczej zary,
tego ognia udmierze, i abt bylio ruceniam wz, na nieprzyeciela
na ciele naybliżej sibi stojącego piltkatalionu, reszta woytia
prosta za tego przykhanem a tym sposobem, druga Kolumna
rostata z tamana, i u cigana, i bzdaci przy niej armaty utracita.
Juz w ten czas z tego Kroskawato nieprzyeciela tego bylio
Kolumna rostata, ktora armatni bylio na Polabiu o gúnicy,
pata, ale udrze ze wrodliwa i parawa w rozrybke prozty cofai
wz zaryta. Kroskawato choiaz ruzatne ruzyczstwo otrzymat
nie mogt idnat, wiccy z niego Kroskawato Pichota abowim i go
i idnat kabi wz, potamaly, ze ani idna kompania w porzku nie
rostata. I lubo Oficerowie wsullich usilowan do zbrania zotni,
ruz dotadali, Muiwość atoli obciarania trupów przamogta nad oba,
wiazkami karnosci. Polacy otrzymali ptca bitwy i ruzkali 12 armat
oboi 400 trupów przez naprzyeciela rostawionych. Zwoicy zas
strony utracili w zabitych 150 zotnary i 200 rannych mieli. Noc
przy koncu bitwy zaryta, przedterzta nieta w woytia panu,
iacy co kabia, naspotkaynesia, Kroskawato nabawito, wz wlat
w tym stanie man z rozprosz, ni woytiawai wz, na nieber puzerim
stwo ruzetnego rucenia gdyby naprzyeciela o woiu do atkaku
wroci. O potnowy wice rusyt z poboiowalnia; stanat pod stoma,
rithami w stanawiskiu o 3 mile ad awge miupca odlegtem. Mosk,
ze zas zwoicy strony s mit ubiegi Kuyvamey noy, a kabi obpawa
wazka 3 mit ad siebie adalonemi byty z rostaty. Kroskawato do
nosrac o tem ruzyczkoi musit kan'om Krasowa doat sprawiedliwosc
wakerosci: Zaiczka, Madalinskigo, Mangetta ktorzy wz, w dniu
tym wozgotnaly popisywali.

Gonie z oznaymaniem ruzyczkwa tego przybyty, rostata miasto
Krasow w naywieszym krowoz. Kupca abowim urodnych zot,
nistry rmanych prad imieniem iardey narodawey uiczkwy z placu
bitwy

bitwy
B

17.

bitwy zaraz na początku pułku, przysięga do Krasnowa i
 rozkoszta i Krasnowa zginął, że wojsko do zwycięstwa
 zostało, i że oni byli pomocą największej waleczności; iudem prawie
 przebiegły się, irokiem armii nieprzyjacielskiej uratowali się, i zostali.
 Teby ożytkniesz i dai dobitadnie wyobrazenie tej rzadcy wspomnieć
 należy że wojny stalenia w Kronny był od niepamiętnych czas,
 i w samej było wstachcie zostawiony. Ta rzecz wojska stanowiąca
 zawsze, najcelniejszą siłę Kronny po największej części z wami
 ptasowyr rtozonego, dopóki nie było innego żołnierza, prócz oby
 watek Kochanowskich Ogoryn swoich, posiadających grunta i należą
 cych do pisania ustaw, a tem samem i w ustanowieniu ich wstas,
 ny upatrujących interes. Leż Kronny iabli się wpry mamianito nielkosc
 opanowata Ustachy, w ręk Stugin i porządkującą polioiu Kronny
Polstia inną Stugin na siebie przybrata postać. Wajstia to ciężtem
 proinowaniem ostabione, i nadzie nieberpaczemi przywilejami,
 które go nad inne Kronny uwyższato, i niedawno ciato, i stato
 się, niedolnem do zniesienia Kronny woiennych. Ustachy nie
 myślał o zruceńiu z siebie iarama Kronny nie potrzebny Kronny
 wojskowej, stato się, nias Kronny Ogoryn swoich, i Kronny
 nych nad nim Kronny. Ustachy iabli się wpry mamianito nielkosc
 hem było i wspaniatoscia, ubioru innych Kronny, a Kronny
 z przyznanej im ustawami uwyższoci, nie dbali by najmniey
 o uwyższoci Kronny i waleczności. Ta Kronny Ustachy roz,
 pusata po Krasnowa Kronny; i gdy Kronny Ustachy Kronny
 powracat, wpry Kronny miasta, Kronny się, nad Kronny Kronny
 zakwali. Kronny Kronny się, za Kronny do Kronny Kronny
 i nieważce co ma myśli o powstaniu reszty wojska i ludu
Krasnowskiego, osadził ze największą Kronny Kronny Kronny
 się, Kronny Kronny Kronny Kronny Kronny Kronny Kronny
 uwyższoci wojska swojego. Kronny Kronny Kronny Kronny Kronny
Krasnowem o miły o Krasnowa.

Wzrost VI

Powstanie Warszawy i Wilnie Stolicy Litwy. Pozostali szlachci wojaci
Przemyśle wiążą się i przechodzą na stronę Moskiewskii. Trzy Regimenty szlachy
były przymuszonych do służby Moskiewskii przechodzą na stronę powstania.

Wiadomość o powstaniu Moskiewskii i druga o winowaniu Rewo-
lucji w Warszawie, w jednym prawie czasie do wiadomości Króla
i Moskiewskiego Generata Jędrzeja dowodzi. Pierwsza przez
urzędowe doniesienie Sybilasyna; Druga zaś przez jednego młodego
szlachcika nawiązanym Szypułkowi, który znalazł sposobę by-
cia przysięgłym do rządu; Stanisławowi i Adamowi odwrót.
Dziatynskii i Megarskii, młody jeden Polackii; kilku innych
Odwodźców rządu natychmiast aresztowanemi zostali. Toż
samo orzekło Marszałek bez ten w osadzie usiedł, niedo-
wierni zaś rządu i najgłębsze zachowali miłowanie, i ani się
zgromadzić, ani się zebrać pokazywać nie mieli.

Najpóźniej staraniem Jędrzeja było przebieżenie kom-
municacji pomiędzy Stolicą, i resztą Kraju. Pochlebiał sobie, że
by istniejące przysięgi, i nieporwali ich szlachciami wybuchnąć.
Co szlachta naprowadzających szlachcików, podjęwione w celu zachowa-
wania ostrożności dotychczas może to usupłkło w tym byto,
Oda niedopuszczenia do miasta wiadomości o tem powstaniu.
Stojąc tam wojscia Moskiewskii dawaty dowody naprowadzających
nieprzyjacieli. A i tak niezaprzeczono in Generata Denisowa
i Normanowa od rządu Moskiewskii, polowania, tak orzekano szlach-
cy

[Signature]

tey wiadomości dla rozporządzenia najwyższych Krolów prze-
 ciw powstańcom. Zjawili się pierwszy raz dopiero uwrót ob-
 we obrażenia polityczny opinii narbył surowem z powołaniem
 poważaniem więzianami obchodzeniem się. Drażnieniem umy-
 słow obywateli iwi tak mocno twi przedstawcom wwoim rozia-
 nyb. Umysłid więc na niedzi eras sume kowoi odwole, ale
 przegrana Moskali pod Proetawicami unierużyta tego zamiary,
 20,000 tyścio ludzi miał pod wwoimi rozkarami, z których
 10,000 staly w Warszawie, 3,000 pólnowaty wojska Polstwie
 w Lublinie stojace, pozostate zaś 7,000 swiario pobitekmi ws-
 taly. Na mogt więc wzmocnie Denisowa chyba zmniejsz-
 zeniem garnizonu Warszawskiego, albo ruszeniem korpusu w
Lublinie Polstwie pólnowatego. Lecz iab pierwszy tak drugi
 wrodek byt rownie niebezpiecznym. Pierwszy albo wem utab-
 wiadby powstania w Warszawie, drugi powstania wojska woko-
 licach Lublina rozkzonego. Odzied więc za mur z rozkzone
 i niebezpiecznym twem rozkzonej przedstaw wozkzone w
Warszawie powstania, a dla wzmocnienia Denisowa wystat-
 stojacy w Lublinie korpus.

Powstanie Moskali nader przybriem byto, i gdyby zapoat par
 tryotyzmu unawna, wozkzone Polstwie ozywiciacy stat w, byt
 powozkzone, gdyby narody wtasciel ruszyl byt na orde
 wtoscian, gdyby narody powiat nie erobacze wyraicznych Pod-
ciusdli rozkzone wystatwyl byt ludzi abrognych, Polscy byli,
 by mogli nie podleglosc Straw swego adrystac. Lecz a nawiad cieti
 i Strawnych obegzaciow ludzie, nie sa, iwi wotanie rai-
 sacya w, stat
 salschetynym zapoatem. Walezni ich przedstawie bytliki chowia
 stat pomysluna, porz chwytali, i powozdrenie bytoby od wozg ich u-
 wimierzto. Ale stugo kwoicacy polioy, a Strawny isrowe punicacy
 kwoicacy, wojskowie otontki bytliki wolna i Strawnie szoracy
 w, Strawna, zararity, umystry przedstawozny w wielkich rzurach
 smalowac, u Strawty stat Strawnośc, do wykronania rownie smia-
 tych przed wozkzone istotnie potrzebny, duch wojenny unierz-
 do o Strawta

Do szczytu, mieszkancom służyło wyprawdnie na osobistej od-
wadze, ale iż nie byli ozywani tym mocnym zapatem, który
bywa skutkiem gosliwosci o honor narodu, prawdziwego wolno-
sci zamiatowania, rzuceniosci wyprawdnie, groznego niebezpiecz-
stwa; przefirnienia do wojny. W ilka czyci "Walechki spryja",
ta rewolucji, ale ryortiwosc ta stronista wiy, na serdecnych west-
Amienach. Pragneli oswobodzenia, ale nie chcieli "Darystoci" wolno-
sci bez najwazniejszego zosob albo maistwa swoich przytorzenia
wiy. Wszyscy iab naleplycy kosciuszki ryortyli, ale wilew a promidory
nieb a wlas ciwa, egerimowi obowiazosci, wspania a mystow
igo na taslawe Niba rpuszozali.

Tym czasem mimo najwazniejszej Moskalskiej ryortiwosci rdarzenia w
Wrsalowie rasate porzeto wiy, po Warszawie rozchodzie. Pomienza,
nie wydaie wiy, na kwarcach Polakow do jakeji Moskalskiej
przywiazanych nappatury istad wsharato, a w ilka dni wiy,
No iwi wiadriano: 12: / Agutrom niezgo naczaniedhad do
ulrycia przywiazanych Practawiliego przed wiadomo-
wiy, Polakow bez mimo wszelkich witewan o nowina key iwi 12.
Kwiat nia a puonosci, wiadriano. Pomyslność ta ocuista zapad
we wsharatoch umytach. Zgodzono sio, idnomyslne na zrobienie
iabięgo Wroclaw, bez ani Dawodny, ani planu nie miarno. Inaty
sio, proclita idne a drugami, bez im wializra, unoszono sio, godi-
woscia, ten dni wazniejsze judawano Wroclaw. W trudnych i bry-
tycznych obowiazosciach wiy, ile przecio imstawa pawofaja; wzmo-
gaia wiy, coraz kardziej, imaginacja wili sio, ptozrenie na drilich ma-
ren, a najpuoniejze nawet wroclaw. Dacia sio, isawa wplywem.
Taki wlas nie byt stan patryotow Polakow.

Gdy keli sio, wachali w najwazniejszej niepuonosci, mieszkancom iden
Warszawski narwisliem Kilimilic ostrzezt ich ze Moskale czynili
przygotowanie do opanowania sbroicowni ze wylonanie practawiliego

12: / Jeden z wiazalicych, rzucany urad w wogdziale w Warbowym
prastkięcy zdawat sio, bydz putnym naspalajnosci wzgledem dochodow
publicznych, wiyt tego porozu i przetoryt ze gdy Wassa Chyrtley w Wrsalowie
i w obowiazkach bedaca przez ogotowane w kysstrona zamiesdli bytaty na nia,
bezpuonostwo wyprawdnie, wadzilby rzuca, potrzebnia wyptai siogosi dla woi,
nie nia aq, ale ze do tego potrzeba byto paszportu Moskalskiego. Agutrom
pochwalit ze gosliwosc i wydat paszport rozharat. Patryota ten wyprawid
godca który tawie byt a luby dwiazalicych; ten zamiatat ciwienie nia puonicy
wsharatoch wsharatoch kosciuszki, a nado przywiazanych puona wiadomosc o powstaniu.

tego miato nastąpić w Willsa, Sobole; że wystrzał armatni zwykłe
 romantycznych wstanie oznajmujący, miał być i znakiem powołanego
 ataku; że Moskale przybrani w mundurzy Polaków mieli brać warty
 zwykłe w dniu tym po Nocicach a siy kładzą; i że miał mała
 warta miata poramylić w Nocicach ied na naborieństwo zgrupować,
 ny żeby się nie wzięt do broni, a tym czasem zbrojowia i Noszary
 Polaków miaty być atakowanemi. Dodatek natomiast, że strawice w
 spode niego miawlićcy robot iwi mundurzy w Nioście Moskale mieli
 być przybranemi.

Taki widoczny wstanie nabezpieczeństwa straha było do Nioście
 ostatecznego umyślow, ku oznaczeniu swonych wrodliwów uskutecznie,
 mia zamiaru wzięgo. Należący oficerowie artylerji do zwiazku
 należący przedziwory się usternia; wysłonięcia planu ataku, zaspo,
 Niości najetnie reszke zwiazkowych. Szanowny ten Niości był najp.
 dzielny i za podporę Rewolucji, uderzył reszke wojska ducha patryjo.
 tyrmu, którym sam był organizowanym; utrzymywał go promocja swam,
 ny korespondencji. W chwili o Nioście nowa Kapitanowa Prop,
 Banarski i inni Niości imiona nieustraszeni na są nam wia,

Dome uwzględni na siebie wzięli. Zniszczyli się z Niości oficerami obci,
 woch gwardji i Regimentu Działobitw. Wzięli w umowę
 pro Mowitła Wojciechowskiemu Komendantowi oddziału Uta,
 now Polaków; Niości ias Niości odzyskał zamiary Moskale
 obciat 500 Noszarów doprowadzić. Urządzono więc plan ataku,
 umowiono znaki rozporządzenia i 17 kwietnia o potrocy
 iabie dnia Rewolucji namierzono. Od momentu odzyskania spisku
 Moskale oficerowie artylerji iwi z zbrojowia ni wyszchodai,
 li, obciat 20 Niości ias Niości doprowadzonych, dzień i

noc osuwali. Wszystkie te przedsięwzięcia wzięli iab; przygotowania
 w dwóch gwardjach wykonano były usterkami przed wiadomością wsta.
 bowych oficerów. Sztab albowiem obydwóch gwardji był atozonym
 a ludzi moim do dworu przywozanych, a razem na wsi jego gwał,
 mych; najmniejszego zapatu ni miały; w sztabie zaś artylerji
 byli ludzie wzięli ias Niości, ale tak starzy, że ich skutecznosc
 rozpac

razpaci nie v' miano. Sam Kylio Staumari p'otthoroni, Regimenta
Prvaty Moskvijsko a vsykh Shtabovych miat soba povozrony se,
v'rot. Stovornu do ogolnogo planu w Mitornym Maridemu ustanovilo
cznaceno, Podiat maszozan maicy na ozle prubranych officeras
powinien byt razraz scene, w skirnienu viz, do patacu Agitstroma
to bytoby udalwito w nypca innym. W pryypadku raz golyby ozuy,
nos Moskali nie porowolita czustecnie tego fortelu, Podiat ten
maszozan powinien byt arobie hata, reszta raz 500 maszozan
biegnac na ratunek braci swoich, miata wszudy sumalt poni
noyce. Podiaty piuchoty rotorone w skislich ubicach oboznizara
byty idne do wspierania maszozan inne raz do nappadniena i
opanawania domu Agitstroma.
Wszudy co nalezalo do Officeras Artyleryi byto w spogotowieniu
na umocniony dzien i godzine, armaty maradzone, tacturki pora
bione i wozy matadowane mogty byda z naywalszima vzyblizocia
prowadzone, godzily tego wymagata potrzeba. Lez Kislinu nie
mogt obietnicy swoicy ustutecznie. Przydacie igo nie vt azuly
na ozas i maysa utorone. Zwiazkowci prybycia igo czustecny
naywalszima nie potrzebnoscia Dzozeni byli. Nalozeni w tym sta,
nie promiszczania swita viz, dobro ali. Goly in stali wystawianu sobi
istebnis przezionosci do rozparcy ich prawa prywodaito, Komman,
Dant patrolu Poltskigo a Utancu Kirlicovskich atoronego pos,
tragedny Officera Moskvijskigo w naywalszym podrie nablioznie
biegnazego, stratit. Wystrat ten wislo na czan umocniony. Offi
cerowie gwardyi aresztowali nalychniast swoich Kommandantais,
Marali regimentom pod broniu stana, i ruszili na wyznaczone
sobi stanowiska, Officeras raz Artyleryi wyiazgacy armaty stala
na cznarych prachodach i stratai do potwaruacych viz Moskali.
Wanta pry bolu Agitstroma bedaca stacata viz z idnoga batali
onu piuchoty, i miata Armaty wymiarzone do wrot Diedain co,
wyich patacu. Batalion ten viz gany z armat Poltskich sudt z ulicy
i cofnat viz wewnatrz domu. Agitstroma armaty Moskvijskie

Moskiewskie wypaty brzyrowy ogień, i iadli najuyrozoywoy patauw
 broniono. Lurayklich stron wozwata wia strasliwa Maronada,
 powstata powozuchna brooga, i baidy myslci o wobie karzat; idni
 karasue, domy swoie, Oruday biagna do bitwy, ci wyrymaiay spia,
 cych iszore, i w poid abranych Moskial, owi rozbraiaia ich, i w piau,
 nicach ramybiaia, kto tyllio wiaz pataua Jutstroma pobharat zostat
 natychmiast zabitym lub poymanym. Straa zamku krolowstwiego
 pitnuzca pod dowodztwem Kapitana Strathnowskiego rusza z
 miuzca. Krol biagna za tym officierem, i zabiti na go izby ppry
 nim zostat; ale Strathnowskii wiazay do Ojczyzny wia do rithrom,
 nitka tego przywiazany zabiti, Najias'niuzay Panie, ty nie maso
 "wie, czego kshiac", Ojczyznie azis najwialsze grozi naberpiacemstwo; sto,
 "ro piewszego miuzgo do pitnuz obawiazliu, w ten czas do ciebia pow,
 "rocz" zotnierz darsay oblasti ty odpowiedi biagna do boiu.

Wiemniy krowawa oymnosci nasata w oit anowistuw Regimentu
 Driatynskiego Waz Gagaryn na czel czterech batalionow puchoty
 Moskiewskieg zastapit droge temu Polk Wiemu Regimentowi
 do p'otkionitka Haumana prowadzonemu. Laszko do siebie na
 klicy z armat stralac' w moment rucmied Anypami obrzyla zos,
 kata, a gdy kati prucz rinauray spradzay czas u armatni ogieni z
 obydwoch stron szrezi puzhoruyt, Lipsnietii adjutant tego regin
 mentu ruszyl na czel idnego batalionu, a krazawczy nadstawic' bar
 gnety uderzyl na Moskial, i atamat ich. Sam Gagaryn na
 plauc protegt, a wogolno jego w piau' wykastem zostato. Hauman
 ruszyl w ten czas ku szrodkowi miarta, i kyle miat stabosci;
 re na naleganu krola do zamku wiaz udat, kam ruszko d'nia straa
 wit bezozymnie, shouari wadaiat re su Jutstrom iszore bronit
 i woyczarko w calu niepownem byto.

Laszko az dotad oymnosci byty tyllio walliamis rionierza z zotnierzem,
 Leoz gdy nationie berustanne stralana stuch maszhanicow z pulkiem
 armatnom oswocto, karzeli wiaz abroyno pobarywai; idni stralati z
 obran do puszkary Moskiewskich; inni kuzgli wterum do domu

Jutstroma

Spichtrona przypuszczali gdzie ich znaczenie aginsto, ai nathonice
zapadajaca noc udmiejsza zapasowosc" bitwy. Narazem jednat
mimo ognia i domu Spichtrona wypanego, Moskale iuz wycywie
na pokazywali, wzywaj albo zabici albo w niewola, pojmani zostali,
wyzywaj mata, kyllio gawetle ktora juz uwiadkiem a miastka
wysilidneta. Drugiego dnia tu wawiorowi, Dom Spichtrona wiaz,
ty nathonice wawiorowi zostal. Generat cofnat juz do domu Kira,
siwskich gdzie zamknawszy juz, zaglat Kapitulacyi. Kiril Starat
juz wawiorowi sposobami wzywaj lud do zawiazania bronu, ale gdy
dawano juz, na porot myslci nad punktami Kapitulacyi, Ge-
nerat Moskiewski wymknat juz, i pobiegł do Prusacji, ktory
w dniu awym pokazali juz, przed Marszaw. Oddzial ten Pruski
dawaj juz, chciwi do miasta wstawnac, ale Kiril armat niemi woz,
bratami dosagniony myslci key zaniczat.

Cała ta okymosc" zawata udmiejsze godzin od 2,000 zotnary
Polskich pruciu 10000 Moskali ustrzymywana warta iuz prau,
O dniu zastanowienia postregawois. Na moznaricy uwarac' iab.
niepudrowane napadniana; gelyz od Otygodni wojna rozposzta
byta, Moskale w dzien i w nocz mieli juz, na ostronosci, iuden
batalion Krugt beruistannie osoby Spichtrona, pro catem miesie
porostawiane byly mozne adriaty, a naresze atkali. juz iuz byl
Dnia tego rozporoz, co wawiorowi dawodzi nadwogozajney atka,
kucyzych d'miatosci. Marszaw przybiegłszy na pomoc, unarzone,
nie wogelku, wialla beruistannie zrobili przystegu, ale do jara 0 13
godzinu po potacniu do boiu stangli.

Moskale w tej okymosci utracili 2,500 w zabitych a 4,500
pojmany, 42 armaty, Kiril Generatow i wialu Officerow Mos,
Kiewskich zostalo w rylu rozcizow. Mezierski i wtedy Polski
iab. juz wyicy namienito prau udmiejsze Polskich udmiejsze, i w pio,
nicach domu Spichtrona braymani, anaywiltwa radosci, ze awpod,
siomlow swoich uwolnionimi zostali. Generat Moskiewski cofajac
juz, zamordowal ich Starat, ale offiar do wywetnania ke go rozbiaru woz,
narony, na wywetnid woli Dniewego mordercy wuz,

19

Czyn ten ludności mogący się narwać radłim wiadomości w Moskwie,
lask innej cnoty piew stepu postawimstwa nie naczym, odmów
sprawiedliwą nagrodę w hojnych darach, którymi zwycięzcy tego
wspaniałomyślnego odtawitka obypali.

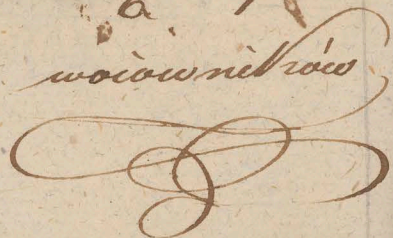
Ooby poselskwa Moskiewskiego natracie, równie iabli, Mobyly
tego Marodu, uwarianemi byty iabli natradnicy berpiur eni skwa.
obywatele Polstich przed wojną, przystrymanych; do Moskwy
sprawiających zarządca. Jnni zaś Moskale których los byłby
w ręce powstańców oddat, najtagodniejszego obypcia się domali.
Nie powinni się go byli spodniwać ci odwiezni Polski tyrani,
ale wspaniałosc iost idna, a głównieprych charakteru Polskiego ciska.
Stoso po stali nie mianych strudach sprocto, agromadono lud miasta.
Na tem posiedzeniu oznajmiono, że obywatele miasta wracają do
wszystkich praw kawarowanych im moza Konstytucji 37° Maja
a przez falię, Moskiewską, in wydarłych. Werwano Lubimowski
na sprawowany dawniej do niego Urząd prezydenta. Mianowano
symorasowa, nadzwyczajną radę mazię, kutać stali, cywilnami
iabli i woianemi czynnościami, dopóki Kościcuszko nieustanowi
rady Narodowej, Kommandę zaś miasta Motironowskiamu oddano.

Witno Stolica Litwy najpięwsza poszta za przyślitac em War,
wrawy Jasinski Generał puten rozumu i odwagi, stali rozstropnia
cally plan powstania tego miasta uradził, że bez najmniejszego
rozlewu krwi wzięty Moskwale naspadnie ni i w niewola, pojma,
ni zostali. Jali byłto oswobodził miasto, ustanowił nalychmiast
woytkowa Kommissyę, dla sadzenia Hetmana Kropalowski
calkowicie Moskwa poświęconego intryganta. Zbrodnie ten zohat
w troćkim bardzo czasie zapuszywany, sadzonym i powieszonym.
Naszywiam naggorkowi Litwy obywatele iabli to Gotkan, Radzi,
szewski, Michał Wnoskowski i Władz Bohusz odtawitk gruntow,
nia

gruntownie osiwi cony, brat stawnego ułtietarra Wawliay Kone,
Deray, przed wybuchniem powstania porwanymi i do Moskwy
uwarionymi zostali, a tu dopiero cała prowincya i czynni pa,
tryoci wzali, iak wale na ich niebezpieci tracono.

Surowe a Atmanem Kojsalowskim obycie w^z upytato pach,
wale Miszkas'ców Warszawskich. Lud zapalony przytad em
sprawiedliwego uharania, iada Sade na fakcyonistow w mieytlach
wzrieniach od momentu tryumfu Dobrey sprawy trymanyeh.
Krot wosytlach sposobow do ocalenia ich uzywac, ale lud coraz
mocniej nalegat, i i miescie tyllio 4^{ch} celniczych abrodniarzy za,
poboiorym zostal. Biskup Kojsalowski, brat Straconego w
Witnie Atmana, Labutlo, Ozarowski, i Antwier zstawani przed
Sadem i przykonani dowodami autentycznymi o zdradzenie Ocyry,
ny, za pobierane ad Moskwy p^uniogze, zostali na i miesie wstara,
ni i powieszeni. Uharanie zas reszty winowaycow odtono nadal
za wstawi niem w^z przydenta Labruskiego. Citawali ten miad
wale przymiotow godnych szacunku, i w mieszan w w^zlliam byt
powazaniu, wiazay atoli xbytniem umiarkowaniem w^zhodit
powszechney sprawie, niz ay mogt obywatelstwem swoim pomode.
Le Kuryersko Chetarskie uniewolito Moskali do opuszczenia Lu,
blina w^zysto Polsku w oblicach miasta tego sortione Korystajac
a ich cofniacia w^z xgramadzi to w^z, do Chetma uwarato Kwi causla nap,
w^z trym wity abroyny Nawalnikiem, tymczasem zas polubly ten
nie mianowad iakiego Kommandanta w^zuwato na ten Straz Grochow,
skiego podp^ottwodnika adnego Regimentu piachoty. Mimo w^zc obec,
nosci fruch aktualnych Generatow, ale zawfania zod niemy nie
maiacych, zostal Generatow id nomipilnie obrazyniony.
Obywatele pauci atow Chetarskiego i Labetskiego rebrali w^z natych,
miast, i akt powstania opisali.

W^zysto zadawato w^z przyjac obronom Dobrey sprawy. Na odglos
powstania mitosc Ocyryny ocuwata w^z w senach niesozzylit wyeh
woiow nie twos

wojownikow, abiqum obojerności do starby Moskiewskij przyma,
 wronych. Ale abest wialka dolegosc mazyca, pitne na wosy wia
 ich broli obo, braki wraim nego porozumienia waz, a hadowany obo
 niuchosc pomogoy Kommandantami panuica, sprawoty ze woytko
 le nie tyte Polska pomogty ile waz, wyprucioe mozna byto. Ladrowi
 more wytelnika, ze waz, rarem nu abraty, i nierodwoity sit niepry,
 iacitlich pomaganiem ludawi Ukrainiamu do powstania.
 Jest to wina swiazkowych Warszawskich, ktoray rania chwary
 srodkiem przywoitych, do uduwanica sey czeci woytko, upus,
 cili waz, na stache rapuonania Wilku osob, ani upnosci, ani ta
 lentow do skutecznego dziatania nu mazyca Kommandant,
 ci idni drugim niufajce obrali w ichosci iaciy pomogty
 do wyjawienia syz swoich pony. Natomiast Army a pomogoy nich
 naygostliwi, postanowili atakyc' waz, z Kwoicami. Major iardy
 Kozec nayprawy ten nieberpiewny procht usthatemid. Ma
 iaz sobie powiazony Kommande Korpusu pod nieobee nowc
 wyrywch offiarsow, ktorystat z sey chwili, i z gromadziwry
 swadrony swoje posredt do Dabna gdu waz, z powstajacymi
 atakuyt.

Major Wyrtowicki podobny broch wyryc, na wialkze nie rade nie
 naradit waz, nieberpiewnstwo, poniewaz wosy wia uradzenia mu,
 wiat robie' pod obim o niuzem niwidzacy prothawonitka wozyg.
 laty doznat posredt za nim puten aacofria i yobliwosci. Ale nara,
 iakra po rozporozety mazyca, spolkat waz, z ceterema batalionami
 grenadyerow Moskiewskich, i Wilhuset Kozabami, ktoray mu w
 obolicach starego Wnstantynowa zastajeli. Nu mozac' ich
 minac', ktoruyt Krowawa chowaz w nierownych witaach bitwe. Myzi,
 Kowalski albowiem miat tyblol dzuwze swadronow iardy, z ka ganstke
 kedzi rucit waz, na niepryiacela pobet go i sudm armat zabrat.
 Po Kwoicowey bitwie posredt Daley i swytkiwa do obron cow Oy
 upany przybyt.

Po Kwoicowey bitwie posredt Daley i swytkiwa do obron cow Oy
 upany przybyt.
 Po Kwoicowey bitwie posredt Daley i swytkiwa do obron cow Oy
 upany przybyt.

i tak wargłowie, że nymniejoway w drodze na doznał przewródy.
Ale postępek ich zaszkodził reszcie tego niesamowitego wojska, które
nie chciałoby być nie mogło, iść za głosem Cyryny, aby poino myśleć
o sobie powzięto, a może i celebato aż się los powstających lepiej wy-
jaśni. Odebrano mu broń, i otwieray pomiędzy różni Moskiewskie
wojska pod aیلونو, offi arów zaś do domów odstawano.

Prozdział VII

Wskazanie prauie nad pomnożeniem wojska. - Dornawane w tej mierze
trudności. Potożenie jego pod Polanem. Staczeni się Czołkowskiego.
Bitwa pod Szachocinami. Władze krakowa przez Pruski.

Wystawiony cyfelnikowi obrar spryjaiażych powstaniu cyfelnikowi
ruróciny uwagę jego na Moskiewskie Włoty i al. i, namienito, aby sta-
be wity do zaxepnego dristania mając, przymusony był stanąć
pod Rowotowem w bliskości Krakowa. Tam obcywał się, a potem
cate staranie obrócił na pomnożenie wojska swojego. Wycierpi-
ny uciski, wyrażna Polaków nianawisc i miato pustkowycielom ich
Cyryny obarywano, zapad Włoty ruy cęstwo Racławickie w Warszawie,
go umyśle wlebowie było powinnno, stowem wosytko Marato się
przedzawać, nieograniczonej republikańskiej gorliwości. Moskiewskie
Władze podług wtasnych urucioń, o wspotrziomilach swoich wogdy
wcale o niego nie wazpił. Obcywał sobie że w tej chwili naród
najwyszym ogarniony rypatem ostatnich wst dobydnie. Znany
mu był od dawna stan nieszukenia Włoty; widział o zwolnienie
Włoty: wojskowej w Polsce; znat i to, że Kupała na miata forte,
że jej prowincye były bez wszelkiej obrony, i że prawa cety Włoty
był zagarnionym, iedyne więc nadzieję w duchu publicznym postita-
Dat. Cożżymy teraz o jego cęspieniu Włoty wyznał wosytko swoje
nadzie omylonemi, Włoty zamiać dxielnego i powstachnego, prauie
tyranom obruczenia się, wamę kętko gnułnośc i ospalot w obach,
ie postregat. Cęg dalowy rewolucyi udawał nikt
ie Szachta Krakowska węży od innych okolic Pol-

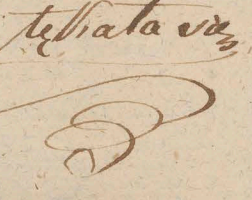
ski
3

stać cięli obarata gorliwości, i u nabie i tam wszystko nie z wielkim szta
 podpięchem; rekrutów z wialha, dostawiano krowności, opatrzenia wojska
 w ryponos z najwielkzym dbywato się, oporem, Szlachta uchylata się od
 podatkow, za krowda, dostawiona, miastka, abozia, ukrykiwata na ogłodzenie
 a wszystko te czynności uskuteczniata opieszale i z polską krow szemra,
 niem. Lmatwienie krowciarski tem większe byto, że widział i w powo,
 Stanu wszystko kalerato od kati dzałnych krowow, iabimi w pierwszych
 dwóch miewięcach prokrywano.

Mwarialisimy już, że Patryoci Polscy największe nadzieie na powo,
 wachnem ludu grankowali, tu ras' radziwie się, podobno prądzie, że się
 tak bardzo w wytkonaniem najistotniejszego punktu utornego prwe
 nich planu spojzili. Szradet ten najokólniejszy bez walficenia
 i najpewniejsz, gdyby było krownosz' urzędzenia kati walficiej mapy,
 spowab wprzywiania i; opuszanie różnicowa, nie czynity go więcej
 wadliwym niż walficiej; szradet mawie ten większych nierow.
 nie w Polce w wytkonaniu swoim doznał krownosz', nie ił w
 iabimkrowach krowie doznać może. Szlachta rownie krowkrowa o
 uwicanie nie niewoli, iab i o utrzymanie przy ryciu wiesniabow
 na krowego iab na bogactwo i wotanosz' swoje spojzadate, powrach,
 nie szradet ten iab nieprywoity; preciony dobru publicznemu
 u prosperitemu abrystneta. Chciwoz' nie ana ani Oryzyny ani wapa,
 niatych Ofiar czynie nie porwala. krowciarska wiazowazy prapshczanie
 umptow za najpierwsze prawidło swojej polityki, na krowe tego powo,
 wchnego urbroania, nazmaryst krowag' O czyci ludnoszi. W tym wize
 celu utornono krowy i krowey obdarato się, że Woiwodakwo krowowstwie
 z wosy krowich najmniesze; powinno byto wystawic 16,000 ludzi.
 Spowab ten uspubicjal pro czyci Szlachtki, i utabwial urzędzenia tego
 nowego zaiagau, krowe naturalnie wymagatoby mniej pracy, niż galeby
 ogoln ruszono. Szto wize bylio o uskutecznienu tego umiarshwanego planu.
 Tym się krowi krowciarska natrudnit. Wiyt wosillich zabzcei, nieoszew,
 drat prozb, ponawial ustawicznie rozbiary, ale to wszystko naproino,
 niebalstwo i opieszatosz' Szlachty, rawse w idnym obarywaty się,
 sposabie. Czyniono krowicorne rewolci, wysilano się, na wympdywanie
 nowych coraz wymawek, i blachych porowaw, a oras uplywat na niere.

nieucontentowanie szarywali zaręta, a los Mosciau w najmniejszym
 punkcie ostodronym nie został. Takowy postępek zranit. serce Kosi-
 ciuszki i duszę jego rozsmucit, niezłowa iednak bynajmniej nieostabid.
 Niedostatek Dobrych Officerow moeno go kalsze maskowit. I liirky albo,
 wam bedacych w obrzei ceterch tyllio miait redatnych do Kommande,
 rowania i postawienia w stanie obrony powierzye' w' im mogacych
 prowincyi. Miasto Kraslow potrzebowato' keni redatnięzrego oita,
 walia, ze mu na sposobach uberpienia w'ie, abywato. W'ist'ie, nie
 chciat' p'adzi' kalsi nieberpienia zlecenia. W'atlonie powiatowa roz,
 kato Wanicki miodrieniowi potrenus najlepzych szeci,
 ktory gorliwoscia, tyllio i powiezaniem w'ie, krasz ten przyiat. Od
 ruykierstwa Roctawieskiego Kosi'ciuszka c'at'wowie nad er' kradnemu
 uradzeniu swojemu oddany, niedoznawat ani odswyrbuani powiedzy.
 Kadna wiadomosc do oboru iego doyci' na mogta. I idny u' strony
Denisow oparowawory wozystkie przyprawy zamknat go ruykier,
 I drugay na ruykierowosc urzadnikow Austryalich, k'adriestwami
 swoimi i wygrazaniem roznych krajow dostrzozata p'awid' d'acia,
 ych do p'awozania i'z p'ruer Galliyaz, Kosi'ciuszka w'ie kalsi. Dalec
 o rozstych w Warszawie Wilnie i po innych mięyscach (zarzeczniach
 na widzial, ze 25 Kwietnia redat Adamant Ponicki miodrieni,
 cowi waleznemu, i utawę w Kampanii 1792 r. obrykemu, a'ieby p'ud,
 c'it w'ie, do Warszawy, Ilos' zrobienia tam powostatania, chociar' to
 iur' od os'miudni u'strukcionem zostato.

W'atlonie Kosi'ciuszka p'eten p'rawie rozpawry kalsi z p'awodu
 u' m'it'ny beruyrnow'ci, w ktorey go kraymano, i ab' z p'awodu
 nierzmierney w'adzi c'ielow w dostawianiu restrukai' op'isozato'ci
 rozkharat 20 Kwietnia aby c'ata masza w'ieybięgo ludu u'broiona
 zostata. Tawajski Dway bracia Skawoscy a Skachecki w'olde,
 w'ied'aliu' Strakawskiem' rodu idacy i Brenier francuz rodem, ale
 w Polsce naturalizowany w Wardey obokienow'ci g'brae tyllio w'ieytemi bysi,
 gorliwie dobrej sprawie sturzey, w tem kalsie zleceniu dali dawady
 p'abrykhanu swoiego. Ale w Wardeym Kraslu doznawali oporu Skabli,
 ky, ktora spogledzię na Wlascian, i ab' na Wlascowosc swoiey

zestata w'ie,

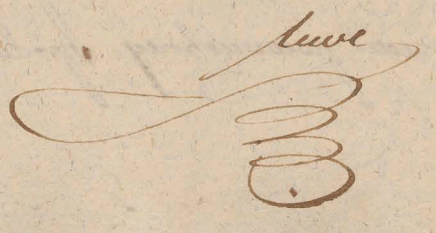
w Straż ich, cacknowskiego majątków niszczenia. Mimo wszelkich
 prógów i dawanych obietnic w celu osmilenia tych nieszczęśliwych,
 do niszczenia i ażma tyranii swoich, nie mogli ić nad więcej niż
 2,000 ludzi ubrać. Obóz ich wystawiał widok stumiu niewolników
 na łos woy obciążonych. Długie cierpienia i boiarń przytknięcia w czoło,
 widać wszelkie oznaki, a nawet i utrudę myślenia odpruie, iak skoro
 przytosc" nie mie z pamięci, przytosc" niurum się wydać.
 Armia Włocian potężna z wyjątkiem Kosićców wynosiła 9,000
 ludzi. Dnia 5^{go} Maja ruszył z pod Bosutawa, i poszedł do Strzał
miara. Moyszo Polknie idąc wzięty braga Wisty miało prawie stry,
 Oto ręką, zastonione. Maszale na Strzał i Kosićce cofnę,
 li się aż do Maszowa wzdanie po sobie stady obciążonych morderców, rabun,
 tu i wspaniany swawoli rostawiać. Zabierali kopyta, palili wioski, i nie
 mogąc zostac panami brań, utracali się przynajmniej ogniem i
 miedzią pustoszyć. Polacy scigali ich hym szpalerywicy, i że strz iur 10
 Dnia Maja Dostły ich szeregiu nawiary o których się wyżej mawito.
 Wiadomość o powstaniu woyki na Wotywie w oblicach Dubna roz,
 tożonych spomnięta prawszchna radość i nadziei, że z doniesieniem
Grachauskiego o ruszeniu się tu Włodzimierzowi dla potężnienia
 Korpusu jego z woinami, waffie obcy nowinie nieporozumie.
 W kilku dniach Kosićce iate Woiwodstwo Krahowskie
 z nieprzyjaciela oswoberit. Jaki byłto wódt w granice Sandomier,
skiego, rozpuscił natychmiast wlościan z oblic Krahowa wziętych
 i powrócił ich rolnictwu, bo wyprzedziły nieprzyjaciela z swojej
 ziemi, doputnili iur obowiazku. Na Sandomierskie koley przycho,
 Dnia, rozkazano więc natychmiast w tem Woiwodstwie zaciąg
 piazego z całej ludności ceterowilna, ale niechętni wstaciele key
 oblicy nierzównie leniwicy rozkaz tego doputniali, niż mioszkańcy
 ziemi Krahowskiej. W istocie cwy Strzał Sandomierskiej usta
 z brań do Gallicy. Pozostali zaś więcej skhodili niż pomagali
 prawszchny sprawie. Używali wszelkich sposobów do przytknięcia
 w duszach Włocian w iarmie niewoli rziortych Skiacy i Skiacy
 patrijotycznego

21.
 patry
 zamia
 prze
 L. ten
 rozleg
 i co
 rzeza
 by ob
 Woy
 Wito
 Prus
 mi.
 niem
 rowa
 gruz
 się,
 rze
 Wy
 lcz
 woy
 raku
 gto
 na
 lata
 Na
 ins
 spow
 mdy
 cch
 Oto
 W
 ny

21.

patryotycznego uczucia, i zachęcali ich do porzucenia chatki. Tak więc
 zamiaszt przytoczenia się do oswoobodzenia wspólnej Ojczyzny, Słachta
 przeciwita się, wryskiem w celu uratowania się, oyrzcionym brodom.
 Z tem wryskiem zerpaniem rriodet mogących się, analesć w tem
 rozlegtem Wawoodztwie i cetera rary tak co do obsurności iabro terz
 i co do ludności ad Kralowostwa wąższem, byto dla paerstajacych
 rreaz, najwęższej wagi, ile że Polacy mogli bydz' piewnemi stracnia
 tej okolicy i ab' przydoby Prusacy niypryiaczliwie Krolu rozporozli.
 Wajszal tego Mocarstwa exchiaty byllo na ulon'ozenie negocyacyow
 ktoromi w Peterburgu oznaczano Korysici maizce bydz' Krolowi
Pruskiemu za posittlowanie Moskwy w tej wojnie ustajione,,
 mi. Na moine byto wazpie' ze Kataryna II prwarazona pauersta,,
 niem rproziotaw Narodu, ktorzy swo kylekrotnie rriwizryje' usi,,
 towata, na wryskto porzewoli' aly byllo Narod ten no nowo w
 gruzach rragrabany widziata. Wypadato waz Kros'ciuszce spraszyc'
 się, z zerpaniem wryskich rriodet tej prowincyi, polis' uszwa wiazgo
 rreku byta.

Wyszkodnie z niy Moskali bytoby rrezy wryskto Stanawicz cz'
 lez ci wzmocnili się, 3,000 ludzi, ad rari Warszawskiej ustajph:
 wryskto ich w tem czasie lirniyrem byto ad Polskiego, ktor'e
 rzedwo 3,000 wynosito. Samo byllo przybycie Grodnowskiego no,,
 qto Kros'ciuszke postawic' w stanie rrazepnego Oriataria, lez
 na to potrzeba byto Stuznego czasu. Dla te Korspusa pruderia,,
 lata Wista, odlegtosć mil 40. Nale zato się, spruderia' ze
 Niypryiaciel rradzany w wyizrosći sit swoich, na rzaniedba
 insurgenckow przed rretazowaniem się, a Kalnowac. Kros'ciuszke waz
 postanawit' obrac' sobie mocne Stanawicko, w ktor'em bywie,
 mogt' iabro' czas utrzymac'. Takie terz wtasna rnatart wolkoli,,
 calk Polanica. Byt to wrgorek przylystiaicy do Wisty pracie stry,,
 Oto aparato się, o rreku narlyst' rreholiz, ale rnamarney gtebalnosci i do
Wisty wpaadaicy. Przy rreku bych rreku byt Daubny obrop wzniesi,,
 ny nad rawninaz, bragi pomianioney rrebi Stawajacy. Lasobrywat

luwe

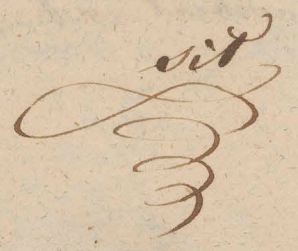
lewe Strzygdo. Do tych naturalnych obron Kroszczu
dość aszwe trzy rzędy baterji i rębni paliwadami obwarowanych,
które cały przed obow zastanialy. Syllio co Monoyt roboty swoje
pokazali się Moskale i zatoryli obóz, lewe Strzygdo opartoy o
breg Wistę prawie zaś o bagniska, slybiając się z Nasem. lewe
Strzygdo Polakow zastawiającym. Z frontu ani z prawego strony
dota żadna miara na morina byto obow Polakow a Moskale,
Moskale najprzód z lewego Strzygda napastowac ich zaczęli, ale moc,
ny analenki odpór. Probowali potem z prawego ale i tu więcej usz,
we uispieli. Ze zaś przednie strze obydwoch ważyli, staty syllio
do siebie w odległości wprzetratu Marabino nowego, bliskosc" ta byta
przygotowana, że przez dni 8 ustawieni i nieważ poniedrzy konnicą obyd
woch stron zachodzily polgortni. Moskale idnali przestali na tem
że tali rękę obliczenia Polakow, którzy Nasem noży widzieli po przę
lub rzec" oblicznych wioseli do nieprzyjacielu palonych. Kroszczu
sprawiedliwie w mocy Stanowiska swego zachany, szukał i niecierpliwca,
iciz Moskiewskiego ataku. Ale ostronosc" widoku promozaiących się
Nasem noży grozarców, zaledwo uir rozdroponosci" jego nie potonata,
quy byt postanowit napras" na nieprzyjacielu, i uir uispiela do tego
sporynit przygotowania, gdy odebrat wiadomosc" że Grochowicki
sprubowaly Wistę pod Prachowem sicut prosto na stojącego pod
obowem Polakim nieprzyjacielu. Kroszczu wize odmienit plan
i zamiast puzerowania się na niepewny los atakowania Moskali,
myślit o innym który miał być z inwenzionem się z armia Gro,
chowickiego uskuteczniomy. Lecz Moskale nie uispieli go, i uprudzając
uczynności Polakow z planu umiemyli.

Kroszczu przez atakowanie się Grochowickiego do 15,000 wzmocniony
scigat Wistę dni nieprzyjacielu, ale go niegdy dopuścić nie mógł, uispieli
Moskiewskie unithato wszelkiej polgortni, bo Polacy w sile mu usy,
równywali w całym zaś ciągu Kampanii nigdy tego nieodzypawato
systematu.

Gdy tali najwazniejszy Nacelnik szukał polgortni, ostrucono go że ród,
nie w Warszawie tali po prowincjach Knuia się potajemnie spishi
przeciw powrochny sprawie. Najswietlejsi patrioci doniesili mu, że król

Króć był na ciele nielicznych, że zamysład ducha publicznego zniszc-
 zyci, że stronicy jego rozważali bysiazone has'nie przeciw Króć ciu-
 ce, że opieszałość w Morawach i w rajeów rannych a wielkiego do
 Mostuq przywiązania goręta niebezpieczeństwem, że bymczasem
 Prada nie zatrudniata się, dosyć dalsze powiększeniem sily
 obroqney, że zamiaszt 40,000 rekrutów Dopiero ich 3,000 zgro,
 madzono choćby Marawski, Podlascie i całe Lubelskie Woiewođstwo,
 najmniey przy. Dornawaty pruwaliody do zrobienia porządnego zaię-
 gu, że rywnosc bardzo niedbale ugrozadzono, że nakoniec w krotka
 na nię w Stoleij zabrahni. Paktowci dali wrogotnięj poznaci
 swoię niespotkaynosć w sprawie nasnosci, promiędy Króćem a Me-
tronauskim Kommandantem Warszawy panuicacych. Na nad
 se pracoienia gruntownieyego nie byto, a poirniey uypadki udozod,
 nity ich prawdziwosc.

Cała ta uypadki cyfelnikawci w powstajacy w zględem Króća my-
 sli. Nardatnosć Stanistawa całym ciągim pominawani jego udozod,
 niona, nierzaiomosc prawadzenia wojny, sprawdzona a uypad,
 kami Kampanii 1792 r. a niedecarystho puctosc i nierzaiomosc
 umystu w hanbiacy narad; stron czynnosci okazane, wozpeltui
 ueruiwe serca do niego odwrocily. Powstajacy niewiedzieli co w tak
 krytycznym czasie maia, zrobic a Monascha, który ani wojowom,
 niim, ani politykiem ni byst. Przyminali sobie iab. udradzi-
 tho w 1792 r. wozpeltui potozione w nim nadziie ich zawiad, i dla
 tego uir ni mu prawierayc ni cheili. Jaki i prosob unajdzieny
 miuili oni, do odwadzenia go do w Morawioney w sercu ięgo pod,
 tosci i nierzaiomosci? Co nam za przyraty ięgo sprosob postępo-
 wania zarzocy? Pamieć hanby przez niego na Polke w ciazniocy,
 ari nadto rozre wozpeltui umystow. przystomna byta. Tak uize
 nielicz i rozumem potozowa, do dalata Palatow ad ich Króća.
 Potozenie ich w zględem niego nader delikatnem byto, a stabsi

sił

wid przędana do innych uwag politycznych, przymuszała ich
do tagodnego z nim obchodzenia się. Z drugiej strony powołując
mi wiele wolności, sprawę narodu na niebezpieczeństwo wystawiali,
bo nie strasznęli go nad króla ptarzącego. Stanisław znowu z
swey strony widział w Alcie powstania wyrok oznajmujący potom-
ności krzywe jego postępek. Miotawania powstających w celu oswo-
bawienia Ojczyzny oznione, porównane w podtemi króla postępkami,
mi, wystawiały obraz rozpustnie serca oburzającego i wiarne plamiący
cy Dusze tego Monarchy. Widożna, byto raz, że rozpustnie jego
króli zmierzaty udynie do catholickiego wywrocenia namyśtu obroń-
cia Ojczyzny. Kilku ich były podleg. niego narlekitym dowodem
ich wzajemstwa, a wistliwy jego mądrości.

Dla zapobieżenia grożącemu w tej stronie niebezpieczeństwom Ksi-
ciażko przystąpił do mianowania Rady Nadodawcy, mającej raz w
w Skolicy rozstawac. W służbie umieszczonych w niej osób znajdowali
się Kabrie Agnacy Potolski i Klotalafay w których zdawał
się, cato, ufność postadać. Obydwa byli w oborze z kąd odebrano,
wy o tem mianowaniu wiadomość udali się do Warszawy.

Na mięscie Kabrie Makronawskiego, Orłowski otrzymał unany
z powziwości Kommandantem Skolicy mianowany został.
W ten sam czas wstawnie wiadomością najwyższego Nasada,
Kia że Lagrayski na czele 6,000 Moskali w krocył nad
Wotyń; Ku Chetmawi posuwał się. Ze Skolica ka nudażno
powstata, i abyt zarazte wity Ku obronie swacy z gromadziła,
wesprić ia, konieczna nalziato. Kwa cieżko więc Podriał
Wedelwalela adnego z officerów gtożnego sztabu z 1,000
Kudri wystat go na pomoc tej prowincyi. Stauman Kabrie
dowodzący kównie witynym oddziałem w Skolicach Radomia
odebrał rozkaz stazenia się z Wedelwaletem. Nabionie po

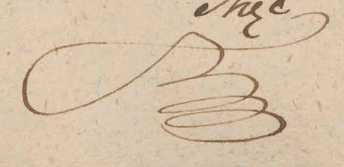
nik
B

22.
prowyst
i Lub
przece
"nitia
"winicy
"ne ad
"tryok
"lwa ne
"zad ne
"skia
"nych
"przyc
"powa
"wreth
"spryc
"ny,
"niem
"cywa
w kas
wiad
iac n
pruc
Dla
a ob
Gely
bist d
ochol
gdyle
Ale
Arq

22.

prothawo ni. Chomentawski officer puten talentow i patriotyamu
 wystany rostat z ukoniem prowszeknego wtościan w obolicach Chetma
 i Lublina wbrocienio. Lewo kyle w ustukerianiu tego krotku analard
 "przeuonosci"; oporu ze byt prymuszony wyprawic gonca do Nawel,
 "nikla" a doniawieniem, ze catorbi ustanowionych wtoadz w tych dwuch pro-
 "winyach byty nader Dalbucimi od Ducha Rewolucyjnego, ze przedwiebra,
 "ne ad nich wroclli sity nader leniwo, i neodpowiadaly ani gorliwosci pa-
 "tryotyornicy, ktorzy waz po tych catorbiach spoduciano, ani krotkym obia-
 "sianowiciom i grozomom tej oblicy niebrucia enikur. Ze nie zastad
 "iadnego przygotowania ani do obrony krotki, ani do wyrijwania woy,
 "skia nadicagnaj moia ego. Ze nie tyllio zastad wryskich kati spothoy,
 "nych i ab wrocl potwici; ale nadto ze praidit ruszenia masy wtościan
 "przyjeto i abo bezprawny i wolnosci zagrozajacy. Takiowy sposob post-
 "pawania, mawid on obawie najwidoczniej ze Sachta Lubelska pow-
 "szehnie z tego obywatelstwa znanad Ma tego tyllio do powstania
 "sprzystajita, zely waz z nimi nie obchodono i ab z nieprzyjacielmi Oyoy,
 "ny, ktorymi wtoctnie w sercach swoich byli. Skionoyt xas na zapus-
 "nieniu, ze bez wiyca surawych wroclliw nie wiele sobie po nich obie-
 "cywai moina byto. Doniawienie to skonite krotkowske do wyptania
 w tamte strony Laiagaska. Officer ten nie miad prawda reputnego dos-
 wiadomienia; ale przy odwadze, gorliwosci i patriotyornie, posiada-
 iac nieposlednie talenta, byt wstanie myslonania nadybrudniejszych
 sprawuicuzic. Odebrat waz rozbiar wyprawnia w zagrozone prawinege,
 do przygotowania ich obrony; i skionnie do tego rozharu myslhat
 z obowid krotkowske piersoznego Curuca.

Gely waz to ducato poroz Poniatowski wtoctnie w oborze powstajacych; ten co nar-
 byt dawno miad krotkowske pod waraimi rozharami; zaida aby go i abo
 ochotnicza przyjeto. Krotki ten zastugiwatby uprawnienie na wielkie pochowaty,
 gdyby dalozie mtozawienca tego postypiti, waspaniatosci jego odpowiadaly byty.
 Ale niestuzama niechic we wryskich jego pozniejszych czynnosciach pos-
 trugana, wydata faktorywa duszy jego waspaniatosc; i dowiedza ze tyllio

Aze

chęć nad sobą, wzbudzenia podziwienia, i magnanimitę wydarzenia
należnie do niego najwyższemu Naczelnikowi, były mu praw,
Dziwymi do tak szlachetnego czynu podobnymi. Tak było postępowanie
nie wia, w nadziei swojej zawiodł, i nie ani nieszczęścia, ani przyjaźni
w wojnie nigdy mieć nie mógł; nępodobna mu było utrzymać Drogę
wzajemności. Chwała podobnie wspaniałemu postępowaniu win,
na postanowiona była dla Nazimierza Sapiechy Litwański, ten od
bywał godnie. wiele waznych Pułków urzędów, i w ten czas dopiero
został "dostojność" Generata artylerji Litwański, kiedy haniebnym
postępowaniem Króla wciągnął na Polskę w wojnie niesprawiedliwej. Tak
było powstanie wybuchnęło, Sapiecha prosił o powierzenie sobie
Komendy nad jedną baterją, i w tak nielichy randze utwierdził do
momentu rozpuszczenia wojska inwazyjnego.

Michał Władkowski i Motronowski wzięli byli także, pierwszą do
bronienia Litwy Drugi do dowodzenia Korpusem 4,000 ludzi
w Woiwodztwie Pruskim. Obowiązkiem Motronowskiego było
nastawianie strażi od napaści Pruskiej. Cóż publiczną nowość
a swego rodzaju patriotów summałi przeciwko wojnowi tych
dwóch osób. Przewidywano że ci dwaj Generatawie, nigdy za
Drogę nie wstąpią, i przewidywano że zupełnie się prawda z ich
cito.

Należnie Królowi doznał Moskali przed Szczecinią nami miast,
szlachetnie na granicy Woiwodztwa Pruskiego; Pruskiego
potężnością. Ale ustrojony a może i adradzany od zwycięstwa
ich, nieświadził że Król Pruski wstąpił z nawałnem wojskiem w białą
koscioł obron Moskiewskiego. Tak więc zamiast unikania bitwy,
wstąpił on, czasem dnia ósmego Czerwca. Z początku do brzozi Polak
nim powadziło z tamali i dążył Moskiewski, napadł na ich pułki
i kulha armat im odebrał. Ale Król Pruski pokazałszy się z
24,000 ludzi, dla postępowania 14,000 Moskali, przerwano inwazyj
gentów, wstręty natychmiast wstrawili armatni ogień, wstręty
ich pomieszczeń pułki. Królowi lesznie się zupełnie uniemożliwiło od

3

ist tak nierównanie wielkich, cości się rozbił, ale to cofanie
 zamienito się w broń w rozsyple, gęstość lasu pokrywająca
 nieś w wojsku Polskim panujący, równie iab waleczność "Łus",
Łachego Vanguarda który swoję Dywizyę, najlepszy porządek
 trymat, zastanęły marsz Polaków i uratowały ich od niebezpiecznego
 zniszczenia. Wskazali w tej okolicy przeszło 600 ludzi dwóch
 Generatów Włodzieckiego i Grochowickiego blisko 20 Oficerów i ośm
 szlak armat. Sam Kroszowski rzedwo nie agi nat, dwa konie
 pod nim ubito; w okolicy nogi Wronkuryi odebrał. Adama
Poniewski officer głównego sztabu był ciężko rannym, a pod
Pawłem Włodzimierzem który się wdziałe nieinie stawił konia
 ubito. Wskazywał mimo otrzymanego rączęstwa nie puszczał się
 za Polakami, Kroszowski zaś z tego powodu Konny Łachego porażek
 w wojsku swoim przyczynił.

Przegranie tej bitwy powięzto za sobą wzięcie Krahowa. Miasto
 to otoczone dawnym i rzym murem, ogłocone z wszelkich sposobów
 obrony, i nie mając innego garnizonu prócz kilku nowo rekrutowych wstary
 ubroionych; ośm armat, cieżem chyba mogło być uratowanem.
 Za to to niepożaranie cudu tak wrogo Marszałkowi Włodzimierzowi
Kommandanta miasta. Kroszowski przed oddaniem swoim
 z Krahowa szarad to miasto szaniami okwanować. Lecz tak
 mało na sposobach obronienia go polegał, że iat Kommandant
 łowi rozbił na piśmie, aby w przypadku przedstawienia przed
 miasto Prusaków miasto Austryalom oddał. Roszwa ten był za
 przedstawianym, i nie ualno było Włodzimierzowi odpróżnować go
 wpracie aby do obżecenia przychodziło. Za obżecieniem się Prusów
 łowi rozbił szarad, a przedstawony go pobiegł do Komman-
danta Austriackiego na granicy włoskiego w celu udzielenia
 mu tego smutnego powodu. Lecz nie to był przypadek niepra-
 widany, udano się do Wiednia nim zaś odprawiać nie wsta-
Prusacy przedstawili. Włodzimierz był odwaranym, ale niedoswiadcz-
 ni

niedostawienie wzięci czystości Krówe w najmniejszej mierze, samo imię Prusaków wielkie mu wrazenie zrobiło. Gdyby się był bro- nie' dowodził, nieprzyjaciół z 2,000 tylko ludzi podstępnie, i nieopas- trony w potrzebie do oblężenia rymarkenski mógłby się być nianarad- Garnizon z 1300 ludzi atakony, mógłby być od okopów odpart przez, mniących. Ale Winiaurlii jeden pomieszczenia, nad tem się nie zastanawia- wił, albo jeżeli mu te uwagi na myśl przyszły, kładł się wyprzedzić, tak- pisałowat się, i miasto Prusakom oddał. Garnizon z armatami cof- nał się do Gallii, a niemiecki Komendant ostrarony o zderze został. Młodzieńcem ten podziwował się tego zlecenia przez rzymską tylko go- wość, żądał usilnie uwolnienia, i ab. tylko wzmógł niepodobniestwo obronienia miasta tego. Wszakże jego doniesienia nie zostały się za- prozba, ale jego usiłowania daremnie były, problem zaś nie go zast- nie nie mogło od polowania tem zapobiegawczy, że pochodzita z nasle- sionego i ze zroczmiaręgo patriotyzmu. Powodem wyjątko- Polstrago w początkach rewolucji pruskich widać, że wyjechał do- było niezapamiętaniem. Ogół narodu o niezem wstąpił nie umiędzy, z powodu że nie znał, i nie komiecznie przez codziennie nowych- ruzjętło oceniał. Tak więc Karla Mierla była wozach jego- Muthuem zradcy, a Karla mniej szorstkiy stworzył, imię tylko- wego lubofatwazęgo patrioty pisałowat. Wszakże i sam Anri- kał zostawiany ruzjętonym, był od ludu Kartaginiego o niecier- nosć ostrarony. [F.]

[F.] Gdyby autor na mocy ostatecznego świadectwa niemieckiej historyi, czytelnikowi wytknąłby, że autor był na- obliżeniowski wzięci krakowa, pomniejszając, mógłby się tak, można za Winiaurlii nie wstać i ostrarony- iego o ruzjętomy, i ale zrozumiary patriotyzm nieobwiniał, ale znać że w innej stronie w ten czas był, zia- zzenie w krakowie, zastę na udze tylko stowa prusakom, kiedy nawet w opowiadaniu rzeczy sam się on- bie przeciwi, raz niepodobniestwo obronienia miasta tego utrzymując, drugi raz wyprzedzić Winiaurlii- nieastanowienie się, nad moimowia, dania od paru, key garstka podstępniego nieprzyjaciela. Ale można- twierdzić żeby krakow był ostatnie wytrzymanie królwego oblężenia, i kumru, nie można i tego z puoro- icia, powiedzieć żeby wieść o uwiedzeniu się Winiaurliiego. Głównym ataka w owym czasie była prusacka, ale też prusacki wyprzedzić się, iego w tym razie podstępnie, nie można mu wyprzedzić jeżeli nie adnady, tożmy, najmniej wielkiej niecierpięności, która równie wyprawie Ojczyzny popiet niema, wyprzedzić możnać się- może, bo tam gdzie idzie o dobro państwa, nieobalstwo, nieostadeli i z rad na idney prawie z rali kła- dzione będą powinnny, i gdyby nawet kto mógł w takim razie zrobić coś, a nie robił go, sprawiedliwie w oczach- publiczności za winowajcę uważać może. Jeżeli poddał się Niemcom wyprzedzić, powiniem być Winiaurlii- i ab. i otrzyman, i ab. go tylko okopate, widząc niepodobniestwo usiłowania ruzharu Krakowa, w niepc' co porządne, a nieprzyjacielem umocz, zawarować volie wyjście z honorami wyprzedzić, upro- wadzenia zot nary do głozonego obow i t. d. co wyprzedzić byłby paonia ruzhar od nieprzyjaciela, który i ab. sam autor powiada, nie byłby się, może nawet na ruzhar. Wszakże wyprzedzić potęgę cofnięcia się- do Gallii z Komendantem Austriackim utarę, nadewszystko lud o czynnościach swoich uwiedzić. Też zamiast tego wyprzedzić Winiaurlii dniem wyprzed przed oddaniem krakowa oddał się, na granicy- Gallii tam noc całą przyszedł, wyprzedzić bez rozważenia zostawiając, i w ten czas dopiero przybiegł, który- [F.]

Pr
 czełi p
 unala
 gli pr
 cia ru
 przym
 na pra
 czełi
 rtercy
 3485
 2,000
 stacy
 kawy
 nowen
 i to
 rco,
 nie r
 nie pr
 kiedy u
 mies za
 strony
 przedg
 ruceli;
 gza m
 wid się
 ruzali.
 no pr
 Prusac
 polsk
 autor
 piskwan

[Signature]

ieprze nie porozumiano. Mimo ataków przyszłego potężnia, ceta celi,
całkowicie była w Moskali mocno się kłóciła, że Bugu przebyć nie śmia,
ia, że imo ma artylerji alywa, że aly się, Polacy potrzebali zaraz ich wy-
ciążyć, i w obronie wlosciań było rękoma, i więcej potrzebną ostróż-
ności. Co wyszło było skutkiem intryg szlachty, kłóciły się, wbra-
niła wiaś nabrała.

Czwartego dnia Lajpca rozmawiał się z Freymannem, Wedelsholem
Wylkowskim, i Chomętowskim. Uważano w tej rozmowie że Polacy
tępo w ten moment równi Moskalom co do siły, nieprzyjacieli im
nie było w bitwach, a powodów wielkiej pomocy i otwierania ich i dru-
gich strony różnicy, że wyszło Moskiewskia wstąpiła się, a ludzi
wycieranych z wojny obronnych, Polaków zaś z ludzi nowego rodzaju
nie wbrodnych i takich stracił odwagę nocy. Zastanawiano
się, że na dniu 4 sierpnia mijała nieprzyjacieli wzmocni się, bardzo,
że nie więcej polakom nie pozostało, tylko albo Atakować nieprzyjacieli,
ciela przed jego wzmocnieniem się, albo wystrawić się, na siłę
z siłami nieporównanie słabszymi zdobyć się, dwa Korpusy Mos-
kiewskie z sobą złączyć. Związujący natomiast że w umyślach tak
raki się, więcej namienito usposobionych cofanie wojska swego na
Dawidów wzięto nadarem, i że przedsięwzięcie przegrane bitwy nie było
umyślane odprawianem było, zgodzono się, na przeprowadzenie Ataku
Wedelshol wiażący oddział 1200 ludzi przeciwni był go na
teny brzeg Bugu przeprowadzić. Lajpca zaś z ręką wojska prze-
kroczył rzekę pod Dorohuskim i młde wzięć do stanowiska
Moskali Lajpca, obrócić ich zamiślał. Polacy nie mieli ani pontonów
ani materiałów do budowania mostu przygotowanych. Lajpca
wstrzymał się, na ten awantura i Wedelshol aly się, niemyślnie
na niebezpieczeństwo, próżni nie donieść mu było przebyć rzeki rzeki.
turnionem było i morze. Dnia 6 czerwca był do Katowego Ataku prze-
naczonym. Obydwa Korpusy ruszyły dnia 6. przed świtem Wylkowskim,
skibi odprawiały ataknie postawienia mostu dniem wprzód do Doro,
szlachty

3

Dorocheustia poszedł, ale przy największej usilności nie mógł
 potrzebnych rubrai materiałow; Zajaczk i uprzedził o potrzebny
 postawca Doniewiczem Wedelskemu o tem adaralnie, ale bade
 nie postanice nie iasno nieanie opowiadzial, bade sie go ale irozumiem
 no; Wedelski posunął się do atakowania nieprzyaciela, a zabia,
 raie i uprzedzial przednie strazie, emiato na obor jego natart. Zajaczk
 wypiechawszy w ten czas wstanie w Nowarupku w Nitku ierduych
 na uwazanie nieprzyaciela, dxiwid sie, tym atakiem i iah napysie,
 niey do atakuiezych wystad z ostrzezeniem ze zadnego kua ich
 wspierania nie czyni krokow ze Moskale nie mieli wielkich wist na
 lewym brzegu rzeki, na i mieli natraci na Wedelska a tak Palacy
 bez najmniejszej straty poradznie sie cofnuli.

Dnia 7 Czerwca dwa Korpusy Moskiewskie potaczly sie, na prawe
 iat wiec prawstajacym imy irodek, iah Kylio stanac w moimem
 a Stanawistka i Ortkai nieprzyaciela. Trudno bylo znalezc kacie i Stano,
 wislo w Straw a ptasowym i bagnist stozonym. Pod Chetmem
 widato sie, badek moylepsem, karm wiec ruszono.

Miasto to lezy na potorskiej gorze warad nieprzerwanym ptasowym,
 Odwoma Kylio rownoległemi oparri wiecy niz na 2,000 krokach
 uagnazemi sie, przeciwniey. Droga od Chetma do Dabianki pra
 (wodzaca) przechodzi promiory se dwie gory, atkiorych adna po
prawey stronie drogi lezyca, stacy nie, a lasem prawa strone, do
bagnistka prapfisciaicem, druga zad po lewey stronie drogi wanosi
nie, nad ptasowym, i droga do Szerebruszow idaca stara nie,
 iah napysianicy opawoae, na lewey stara robie reda ke, i wnicy
po Wianitka Chomentowskiego a kruma batalionami umiescic,
Reszke swany dywizyi, na drugiy, a las stralcami odadric. On,
dnia Wedelska postawiony byl promiory wspomoiionym
dopiero lasem i bagnistkami z prawey iego strony bedacemi. Pod
Wumowem zad o wisic mili od Chetma na prawey stronie le
iznym skad Ozarawstis Officer wyiszego sztabu, a 100 piechot,
 remi

piechotnemi i tyler konnemi ludami w takim potozczeniu w przypadku
w ataku mogl albo obrócić nieprzyjaciela, albo mu wpaść w stryż,
to. Wbrożeni Włociana do 2,000 ludzi uszykowani byli na bataliony,
i pomiedzy regularnem wojskiem poprostawiani. Podług tego rozkazu,
nia. gdyby nieprzyjaciel idąc z tych gór atakował, moglby być napad-
nionym z boków albo z tyłu. Gdyby zaś chciał rwać do obydwoch
i do lasu przy prawej stronie wstąpił, oddział Wedel-
szeta, moglby mu wpaść w stryż, sam zaś z prawej strony i roz-
wi frontu będąc zastawiony bagniskami z lewej tyllio strony mogl-
by być atakowany, ale i tu las był na przeszkodzie.

Dnia 10 czerwca 1794 r. potarali się Moskale. Wolumna ich od
Srebrzycowa idąc ku lewemu stryżu Polaków strasząca w
tyllio z dwóch batalionów strzelców, i tyllio swobodronów konnicy.
Druga zaś postępująca od Namienia wsi leżąca na drodze do Br-
bentki prowadzący obejmowała resztę ich nieprzyjacielskich. Jak tyllio
zbliżyli się powzięto strzelców z armat. Moskale uderzyli najprzód na
Wedelszeta, a nie mogąc przebyć bagnisk, zaniechali tego zamiaru.
Nie chcieli się także pomiedzy dwiema górami puszczac, przestali więc na
nocnym ogniu armatnim. Od drugiej godziny po południu aż do
widomej w wiać wypano na Polaków burzliwy ogień z 22 ciężkich
armat, wielu haubic; 38 oddział batalionowych, ktoromu artylerya
Polaków, lubo nieporównanie mniejsza dzielnie odpowiadala. Wiciz,
że by kanonady Laigerek uoslowad tylliostronnie wojska swoje do
ataku prowadzić, lecz że chwila niezwone od przewyżającej artyleryi
i miznie że strach rnosząca, nie mogły się na bialnie z nieprzyjacie-
lem starcie odwarzyć. Laigerek tyllio w sam nie aginął, a pod jego
odzynaniem i mactalarem konie ubito.

Gdy ten taki nocny trwał ogień i los bitwy uszue na jedną się
stronę nieprzeważał, widać armatnią urwała głowę p. Mawrihawi
Chomentowskiemu lewej góry broniamu, śmierć jego rozplita
męstwo dawadronych do niego zotniesz, ktorzy bez rozkazu
amiejscą swojego uskazyli w nieporządku. Konnica prawego

stryżu
Z

24.

Strajka Moskale postawiona na uciekaniu, ale ją wstrzymaty
 dwa swadrony Wyżłowskiego pod górą stojąc i daly czas pucha,
 aż do oddalenia się. Wedelski postregłszy to na tuwym strzypole
 poruszenie sądził że rozharano cofnięcie, i sam też cofać się zaczął
 a Ciarowski znany z waleczności bitwy tej wnosząc sobie, że
 się już wszystko skonczyło, poszedł za Wedelskim. Lajczak
 raziłby przywódcą porażki w pomierzanych batalionach,
 nie postregł co się działo, dopiero w ten czas, kiedy już Wedel
 szel maszerował, i kiedy Moskale ruszyli się do atakowania
 powstalej reszty na prawej górze Polabio. Porharat więc
 cofać się, pod zastoną dwóch batalionów Dziatynińskiego i regi-
 mentu Konniczy Wyżłowskiego. Gdy tak powstajacy usuwali się,
 a dwie linie Moskale ustawicznie strzelając postępowały, i den-
 non artyleryjny upadł; cały szereg armat wstrzymad. Konni-
ca Moskiewska ruciła się, naleychmiała, ale trzy swadrony
Wyżłowskiego odparty ją, i szły aż w wrodeł parawazy
 linii nieprzyjacielskiej. Mężny ten postępek uratował artyleryę,
 i cofanie się, utakował. Moskale szły Polabio aż do miasta,
 przez które ci byli przesłi. Powstajacy utracili w tej czynności
 300 ludzi w zabitych i tylko pojmanyh więźniach, którzy po
 większej części utrzymali się, po domach znajdujących sobie miesz-
 czan. Udano że wreszcie zezbranych armat dostato się, nieprzyja-
 ciele, ten se przed bitwą uszere Lajczak w jednym kłapstrze
 strzyc'harad, poniosła zamiast uispełnowości wiele bardzo przesła,
 Działy.

Tym to sposobem skonczyła się ta bitwa. Konnica Napami
ku i awer pstruhajca rozbiegła się, daley niż na 10 mil obito
 oboru, i awerze rozgłosila że wszystko było w radronem, i
 że do nogi uciekono, i że Lajczak współdziałow swoich
 zaprzedał. Łtowski harad jest naturalnie wstornym do
 wierzni

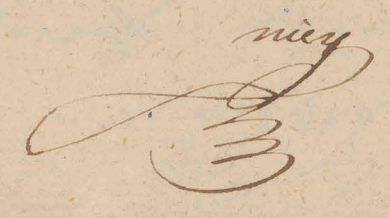
3

wierzenia potwarz, tem taktowicy zaś rozpuszczeniem wierzonobad,
niem, że w nich przychyne niepomysłnego wypadku bitwy nadora,
działwo wódra stładojce oszłozano stawy zot nierz. Nispiamaj
cyw, z wydawaniem wyrobów, równa iab, i prakonani o proccia,
ści Lajacze ludie nie znaiac rzeczy gruntownie, przypiywali
niszrzycie Dawodrey i go niedoswiadczeni. Jakiż prawda, że w bitwie
tej pierowsy raz dopaso całym rozpussem dawodrit.
Lajacze cofnawszy się, do Krasnego Stawu porzegli w wogubiu
swoim przywrócić i wyprawili Officera do Lublina dla urzędze,
nia tam prawosubnego Włocian urbroicenia. Postanowit więc,
ruci tego Woiwodstwa, półtylej iezure idney przyznaymney
z nieprzyjacielom nie zstoyt bitwy. Chociaż ta jest niszaie nie
do rami Cetminsticy ludnicy, spodziewat się, prako lic,
nego wieśniaków zgromadzenia. Dwadzieścia cztery setki armad
z Warszawy mu nadestane miaty pomnożyć jego artylerya,
Spodziewat się, więc że obrawsy mocne stanowisko w bliskosci
Lublina, potrafi wstrzymać nieprzyjaciela, i weli będrze uspietan,
nym ad miasta 15,000 ludności dusz obymuższego. Lecz smalard
mieszkańców ciałem przeciwie z nim myslających. Oddawna u,
myśli tego Woiwodstwa były podęzranemi dobre myslajemy
ludziom. W miescie znagowawo się, mnostwo prawników, ludzi
ogotowanych z wszelkicy moralności, owobistego kyllio pitniczących
rystów, przywstitych do prostego izysku za pieniądze nuy mawania
i wybrzełow, istokę ich zatrudnien w Annawiczych. Lajacze dzmad
z ich strony kyle pracowności, że nathonie oddalić się, z kamby mu,
wiad. Gdy pod Lublin podstapit Tommasz Woiwod Staw
wita mu 3,000 Ubroionych Włocian, ale nagrona wiarotom,
aktem wstawciwem profesyji Stadojczy ia, osob, doradzita im
rozornia, aby się, zaraz w nocz do bliskich wiosetk rozbiegli. Ze Włocian

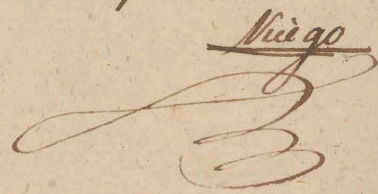
cia nie

Włoszanie ci stali o spadku od obywateli Lajacze, Dana im rada
 uskuteczniła, została też, iż żadna, miara, nie mogła być, nie,
 przywrócić, zapobiedz. Omanię powstających a wrzawy samej
 wzięcia Moskali, było dowodnym clem tego abradniczego
 przedsięwzięcia. Kommissya w oczach patrijotów zdawała się dopuść,
 nie obowiązuje swojego w zebaniu Włoszian, gdyż istotnie zmniejsz,
 szczie Moskatom liczbę nieprzyjaciół, i rzekł na, im robiła przyp,
 tego. Zarobita też sobie tym postępkim na względy Moskali.
 Dobra ręk obywateli ocataly, majątki patrijotów do szwajcu
 rniszono. Powiatowci Adama Crastoryjskiego zostaly spus,
 koszone, a dom jego w Patawach zrabowano i w gruzach zagrzebano.
Lajacze opuszcza Lublin dla obywateli stanowiska pod Turawem
 3 mile od pierwszego odległem. Wojsko jego pomnożyło się
 garnitką, rezerwą i rezerwą, dawnego wojska z Lublina wzię,
 tą, wynosiło 7,600 ludzi. Wkrótce też i spodziewana z Warszawy
 szcure artylerya napędzająca. Stanął w dosyć dobrym położeniu,
 i umiał go uszora umocnić. Stawem uszupłko czyniło mu na,
 Działu odparcia Moskali. Ale nieszczęśliwym wypadkiem bibliocy
 pod Chetmem utraconey utracił zwycięstwo w wojnie. Ceteroy
 piosłomicy w podanej w imieniu wojska urzędowey noie, wyszła,
 li go do przysięcia wieści Nisali Kubawy zastęgiwał na przysiędne
 uharanie ale w rewolucyi postawienie two i otwierze czyniłoby od
 unienia byłby jego zawesto, a Generał musi się, czasem
 uosawać do wojska i woli, i szary byłby pewnie z całym oddzia,
 tem swoim, uniesiony. Lajacze pitem stryky rozpaary mudiad się
 tą, uwaga, prowadzić i nabyć prężyć.

Wim iudali to uwynd, wiadomid o zamysle swoim Moskali
 sz. Salawe albowim cofnienie dzię dwutonowey nieprzyjacieli
 cety prawy brzeg Wistey, ustawiono mu przystep do Warszawy
Lajacze przeło uprzedzić najwyższego Naczelnika riky worei,

nicy

wreszcie pomyśleć o sposobach zastąpienia stolicy. Króć
ciuszkę rozkazał Sierakowskiemu wyjść z Warszawy na ca-
le 4,000 ludzi i postępować aż na brzeg ruczajki Wąprza. Gdyby
ten korpus codziennie nowo rekrutował ludźmi pomnianymi, a
od początku powstania w Warszawie przetrwałby przez 20 dniami
wprzód nad Bug wystanym został; Polacy mogliby się, byli oprze-
nieprzyjacielowi. Protoproszę radzić im nigdy kłopotliwie bitwy
z nieprzyjacielem nie stawiać, i że pomocą mocnych szlaków i stanowisk
i artylerji mogli Moskali pokonywać. Przepuszczenie nieprzyja-
ciela do przepuszczenia wkruczenia za świątym Piotrem, i do obli-
gania że tak powiem świątym wiością, powinnno być i użyciem
w Polsce wojowania sposobem. Ale Króćciuszka nie mógł zapewne
swoich braci podległego i porządnego urządzić planu.
Urządowanie jego było arcydziwnem i w moment go na niebez-
pieczeństwo wystawiało. Pradko świątym i ornawem swiniego solcia
postulowania, z powodu stey woli ludzi gotownemi sprawami
zatrudnionych i niedoświadczenia, a nawet powierzyli prawdę
niebezpieczeństwa różnym Oficerom. Te wiadomości o sile różnym
korpusów wojska, przysposobiony ogólnie do powoływania i
urojeniom lub niewiadomości mających go wspierać osób, ogólny
z równości, i nie mający datnych Oficerów, mógłże Króćciuszka
pomyśleć wyciągnąć koronę? Popierańca od niego sprawa upadła, i
upadła musiata, lecz stawa tego wistnego wojska została bez amary.
Lajszel przebywający wistę nad ruczajką na jej brzegu. Wojsko Mos-
kiewskie zdawało się, pitnować prawego jej nadbrzeża; ale po świątym
sprawie nie wrócić się ku Liwie. Lajszel pragnął i tak najmocniej
paść się ku Warszawie dla ułatwienia powstania mieszkańcom tej
prowinji, którzy za najbliższych w całej Polsce mogą być i
wrażanemi, lecz że potężnie Króćciuszka coraz przyspieszałem było,
(odbrał rozkaz spieszania mu na pomoc. Odnieśli więc szlak Lubera,
Niego

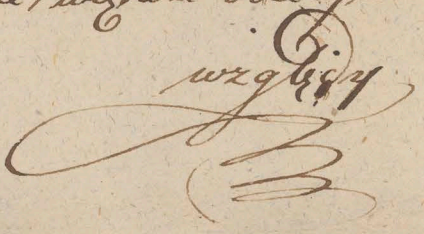
Niego

Lub
Nomin
praw
nia, o
mi d
niliac
wojs
pewi
solcia
schro
Gdy
Chet
Nato
w Wo
niep
miel
wey
kelne
iac
Nino
wey
Poto
tego
Wę
Ula
re
osob
kya
pro
dest
prau

25.

Luberański bardzo roztropnego Officera; tego na czele 500
 Niemców i jednej kompanii Strzelców na wotygi postad. Nie mógł
 prawda Luberański pobudzić mieszkańców do powszechnego powsta-
 nia, ale nieprzyjacielowi wszelkimi sposobami prawem wojny porwolone,
 ni dotknął. Palid jego magazyny, unosił oddziały przycinad kommu-
 nikaucje, i do tego stopnia naprzytirał się, że na spotkanie jego 3,000
 wyszła oddzielono. Golyby Luberański mógł być iabie od siebie
 powidzi, wyprawa jego bytaty wiele powstającym wytkana; ten sam
 sobie zastawiony; do nieprzyjaciela przypierany musiał się do Gallicyi
 schronić.

Gdy wyszła powstających dwie bitwy pod Szeretocinami i pod
Chetmem przegraty, a Kosciuszko wadził że ustanowieniem Rady
 Narodowej zapobiegł intrygom królewskim, wielkie poruszenie
 w Warszawie gotowano. Projekt ci nierównie od patrijotów czyn-
 niymi, wszędzie nawet i w namiocie Kosciuszkii zapiegów swoich
 mieli, tym więc sposobem wiedzieli o mianowaniu Rady Narodo-
 wej w przed nim ogłoszonym rozkazo. Dwoi unciaż niekharz,
 jednosc charakteru mających go szkodliwych atonciow, radzał prawdzi-
 iaz wyznaczyć szko mogace skutki. Podwoit więc ustanowienia
 znawca tajemne spiski, i starał się raucac o zernicta nasto-
 we patrijotów; ale szczegolnie targnął się na ochanbienie Jana
Potockiego a więcej uszere Kotlarskiego. Szedł się drzielności umysłu
 tego szawilka, a bardzoj uszere znaney moey jego charakteru
 Wypstannicy królewscy rozgłaszali wszędzie, że Kotlarski uwariad
 Utlachle, iabie gniardo nowych raxosze tyranow na świat wydaize,
 że zdanem jego, ziemia nie moze bycá wlasności prywatnych
 osób, ale do całej powszechnosci nalezaca, że nathonie zamyslad
 bycá Probersporem Polskim. Celnicy miasta mieszkanicy
 pro szonozonem szustaniem Miku, od Najmowiznego Marcelnika na-
 dostanego szustawozustli, że w tem samowolnem ustanowieniu widra-
 prawa swoi zgwadcone, że powinni byli sobie, większe obiecywac
 względy

względy

zgromadzenie Kłosem i ich i użaranie powierzonem było,
 wstrzymane różnego rodzaju formalności i parnicato i, z wyją-
 niem wyroków. Opaszałosc" ka obrucyła publicznosc". Napiszmiel,
 i osharajli wladze wladze o wladze, niektorzy nas z pomiedzy burz,
 liwey i zapaloney miodziemy korupcyjac z tego na ukontentowa-
 nia ludu starali sie, do ostatniej przywilej" go niecierpliwosci.
 Skupiono sie, radano i miedzi winowacych, i mimo wosalliah
 wistowan patrygotow, Drzwi do wgrzenia wytamano, wydzia-
 gniono osharajonych, i niektorzych natychmiast powiesiono. Jeden
 zotiazal Czerkowskynskuch, Wiaz Majalshu, Biskup Wileński
 i nialsi Boscamp glosem publicznosci o nalezenia do fahicy
Moskiewskij obwinieni, najpierwej smarcia, zbrodni swojej
 sprzytacieli, Ciwarly nas Walfer adwokat Warszawski na sra-
 bicie prowadzony zostal. Domniemywano sie, kalie nie w pa-
 pasach z domu postal Moskiewskiego zabranych, anajdawaly
 sie dowody ktora obwiniajace. Jeden z Mrazo nikow Madawych
 broniajacy ludowi wstepu do swiadczenia, i wyprawiajacy obelzywych roz-
 racow, temuz co i winowacych popadl losowi. Moskiewskiego iuz
 na ukontent do zabieniu ciagniono, gdy prezident Lubrowski
 przybiegl na jego obrone. W czasie sie, w posrodek Sturmu
Stawajacego winowacych, zabladat wosyalliah, i kyle ich prosil,
 ze natlonie abracenie Moskiewskiego do nastepujacego dnia ad-
 torono. Dwaj miodziemych z Moskiewski jeden byl niezdyj w
Wancellaryi Krotkajia, drugi nas pod oio czas w aturibii genaralnego
Pobelskiego do swora postawat, adawali sie, byda glawnieprzemis
 porubienia tego sprzyzami, a kad wize praciona strona wniozta,
 ze ten sumult drietem Krotkajia; Pobelskiego Moskiewskiego
 nie w tym momencie gorliwemi nawami starali sie, kad od kati
 nieprawyitego postyplu odwracai. Natlonie ustawiania Lubrowski
skiego wosyalliah usmieryty; Stum ten rozzedt sie. Darze,
 nie

Zdarzenie przerosło i idąca plamę na sprawę wolności rzucając, umy-
sły patrijotów goryczą napędzić, a tem usupstkiem nie omieszkanie
korupcji i obywateli, która tego rodzaju scena naturalnie u-
mysły obcych i rodaków przerażała. Przygotowano wszędzie w życie
króla i w niebezpieczeństwie, że śmierć jego była celem usupstkich
czynności Potockiego i Kotłackiego i tym burzawie systema
beruska w głowie króla, że usiłowali przynęcać lud do mordów,
ale tym sposobem przygotować powstanie, rzucił Schackij. Wypst-
nia te włości usupstki są, nagłe, i przymusowe były i takowicie,
noszą, obchodzą, bieżą zakazem opiewanych wybuchnięć.

Książę Kosciuszko odebrałszy od Prezydenta Rady Narodowej uwiad-
omienie o zdanej czynności, odpowiedział na niego z zaleceniem
surawego charakteru i wyhonowaniem tej roboty. Rozkaz
ten zatrzymał umysły ludu, a rojalistów osmielił. Le od nieca-
łogo czasu wielu ich wianęto się do władz rządowych, starano się
iaki najskrupulatniej wyhonaci rozkaz Najwyższego Narodowego. Schackij
kara Potockiego i ów drugi młodziwiec dawny przy Kotłackim
będący, tudzież czterech innych którzy charali się najgwał-
townie w czasie rozruchu, przystraszonymi i zapułykowanymi
ostali. Le myślni nie osądzali groźb, ani obietnic w celu kró-
niana wianów do wygnan mogących obwinic Potockiego i Kotłackiego
ale najpóźno wermania ich dawodnię było, że bezstanny rozpad nie
potrzebia żadnych obcych probudok, do zamianienia się w popędliwość.

Gdy król w stolicy dawał się zabarzenia, wojska powstańców
cofali się przed nieśmiało liczącym nieprzyjacielem. Pierwszego
Lipca Książę Kosciuszko przybył do Mazowiecia było o 5 mil od
Warszawy adległego. Latacz Stary w obłotkach Warszawy zabrywał
lewe jego Strasie. Mazowiecki zaś prawe, rozosiżając się aż do
Plotnia. Dnia 6^{tego} miesiąca postępowy Książę Kosciuszko Jomsonie
nieprzyjaciela

3

nieprze-
roszły
Kosciuszko
Lipca
Moskwa
nie by-
nem
ta ma-
A and-
ciwel-
lewe
lewe
i dwo-
post-
Lipca
były
Mha-
wiz-
i rina-
mu o-
ta u-
Potocki
ny a-
beru-
Moskwa
i wo-
kai
14,0
na r

26.

nieprzyjaciela, który zdawał się, że się odwrócił Lajpach od
 reszty wojska, postanowił odmienić potancie. Stanął więc pod
Palenkami. Lajpach zaś obóz pod Gothowem rozłożył. Dnia 8
 Lipca gdy Pupony piskowali Kosciuszka i Mohronowstiego.
Moskale na Lajpach uderzyli. Lubo Stanowisko pod Gothowem
 nie było z sobą samo arcym dobrem, można się było odnaleźć w
 nim nieco potrzymać. Lubo albowiem Strzyżto Polaków obrypał,
 ta mata lotnia raucha, prawe zasi zastaniat las ar do tytu
Stanowiska rozciągający sie; Lajpach rozstawił stan czek pla,
czekał pił nie czek raucha ar do rosi Jerusalem i zabierający
swie Strzyżto praw czek. Lubo i was Gothow leżące przed
swem ich Strzyżtem, osadzone były jednym batalionem piechoty
i dwoma armatami. W leż zasi prawe Strzyżto zastaniaczym
postawił 400 Armat, dwie kompanie piechoty i 3 armaty.
Z porodu habie zypano baterye, leż se zadare potwierdzenie nie
były tydy Moskale ad Denisawa przewadzeni attakowac powali.
Attakowac przednich. Strazy swiętym potwierdzenie czeka wspierających
więcej niz dwie godziny trwata, leż gdy nachodzi Moskale
z innymi nachodzi Strazy Polaków cofnęły sie z tytu.
mu obozowi, i o pięty godziny w wiezo powożach w czeka,
ta sie bitwa. Moskale uderzyli na szadach; prawe Strzyżto
Polaków ale odpartemi rozkali, po dwadzie ponowili przedob,
ny attak, zawo zasi z niepomyślnym skutkiem. Strasany
burzamy ogni trwata ar do godziny 10 w wiezo, nachodzi
Moskale strasany 600 ludzi cofnęły sie, Polacy rozkali w
swiem Stanowisku, ponieważ noc nie powożeni im korup,
zasi z innymi prawy. Nachodzi z innymi czeka blisko do
14,000 wzmocniony, znocou sie, o swięt potwarat, zawo noc,
na rozwożeni sie, z innymi. Lajpach leż nie porównani mniej re
sity

sity mający gotować się, i w nocy do polki, gdy nagle postępnie
nie przypuszczal wdzierać się, na wzgórze nad kościołem
wzmiankowanym. Na mógł tego wzgórze bronie, ponieważ był po
drugiej stronie rzeki, i że znaczny stan postawiony od rana,
byłby się bardzo ustabilizował, skoroby zaś Moskale artylerję, byli
to stanowisko obsadzi, byłiby całą linię, Polak, Artychawa,
li. Ta więc okoliczność zmuszająca ich do cofnięcia się, ale cofali
się, w rękach dnia z wyjątkiem kilku regimentów; w obecności nich
przypuszczano było rzucenie artylerji niebezpieczną. Wzrostło także
niepodobnie two utrzymanie się w swoim stanowisku, odwa-
żył się, na zrobienie tego śmiałego kroku. Poruszenie to wy-
nanem zostało w porządku; z dotychczasową, mogącą, czynić ho-
nor najlepiejści i czeronemu wyjątku. Wzięty zaś 3,000 konni,
cy Moskiewskiej uganicy się, za powstania, ale zamiast
potamania wyjątku, wszędzie nie przypuszczal byż się od pora dormat,
gdzie byłby potężnie niebezpieczną, w stanach Polakom dozwolito.

Gdy tak Lajpsach pod Gottowem a Mahowano, Wios'ciarsko
w tenże sam dzień armatnemi ogniami od Prusaków obsypana,
ny, i uwiadomiony o poruszeniu Lajpscha ku Stuzrowu, po-
szedł do Warszawy.

Melionowski w ten sam czas uwiadomiony od 2,000 Prusaków, kusił się
o napadnięcie ich dywizji; ale naprzeciw, bo nie przypuszczal nie czeka-
jąc, biłszy w wielkim cofnięciu się, porządku, Melionowski cieszył się
iż w tym mniemanym triumfem, śmiejąc odebrał rozkaz atak-
owania się, z Wios'ciarska.

Prodział IX

Obleżenie Warszawy. Postępnie czynności Armii i wojska. Czynności wojenne
w Litwie. Odstąpienie od Oblężenia. Przegranie Sierakowskiego. Bitwa pod Małejowicami.

Powstańcy pułkarscy pod stolicę podzieleni zostali na
 trzy obory. Pierwszą pod Winnicą, Makronawskiego strony
 z osmiu batalionów piechoty, i osmiu szwadronów jazdy,
 stał pod Marymontem. Drugi pod rozkazami Lajachy z
 sześciu batalionów piechoty i dziewięciu szwadronów jazdy
 rozłożony był pod Cysem. Trzeci zaś którym sam osobiście
Włodzisław dowodził, składał się z 20 batalionów piechoty
 i 30 szwadronów jazdy, miał stanowisko pod Mokotowem
 Wzrostłi do sity razem wzięte wynosiły 22,000 żołnierzy,
 z których 17,000 liczone były jeńcy a 5,000 konnych. Ludzie
 nowo rekrutowi po największej części wojsko to składali tak, że
 tylko 9,000 dawnych żołnierzy mogłoby być narachować.

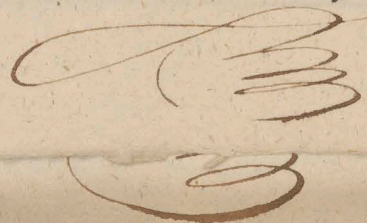
Miasto Warszawa leży na pagórkach na lewym brzegu Wistły
 wznosząc się, i potokiem prawego strzyżota przenoszącym.
 Miedzy prawą niedźwiżką ptaszymą otacza stolicę, i w całej
 tej przestrzeni dwa tylko dają się widzieć wzniesienia, jeden
 pod Marymontem drugi zaś pod Babia góra narwany.
 Włodzisław oznaczył stanowiska których straż i Generałowie
 miał bronić. Wsi Młociny z pobliskiem laskiem, las pod
Wilanami, również jak wsi Warszewo i Stawki powierzone
 były Makronawskiemu. Lewostrzyżto i jego przysiółek, opierało się
 o ostatnie z wiosek wymienionych, i strzyżto się z prawem
 strzyżotem Lajachy który miał bronić drugiego, i lewą stronę
 rozciągał się do wsi Jeruzalem rwaney, gdzie połączono się
 prawe strzyżto oburaz Włodzisławi strzyżotem Garene
Czarnickiego i resztę oboli aż do Wistły.

Prusacy postarali się pod Warszawą dnia 13. Lipca, wsi w
 sparadzie swętwi frontu wojsk Polaków, i stanęli pod Babia
 naprzeciw stanowiska Makronawskiego. Mokotale rozłożyli
 się

pod Stuszorem na przeciw Kościszewi, a obydwa te wojska
słab rozciągnawszy się jedną wprawę a drugą w lewą stronę, zamknęli
li powstańców na lewym brzegu Wistki. Ale Polacy mieli wolną
przez rzekę przepławę i wielką część broni na prawym brzegu leżą-
cego, skąd nie zastawczy Magarynowo w Warszawie rywnosc dos-
kawali. Jednakiż Prusacy byli już panami całej ościolicy praw-
go brzegu Wistki, pomiędzy dawną ich granicą i miejscem wy-
padania Narwy która o 3 mile poniżej Warszawy łączą się z
Wistką, oddzielono 3,000 wojsła które pod Kommandą Ge-
nerala Cichocięga na lewym brzegu rzeki Narwy obrabow-
Pruskie pielnowaly. Innymi oddział z 4,000 ludzi pod roz-
kazami Saszkowskiego strzegł Moskali z strony Lipca.

Warszawa nigdy fortyfikowana nie była, a nawet żaden jej mur
nieostawrad. Miasto było wad z rami wyspany i to bezskutecznych
obron, był idyna, otolicy warownia. Miaro było powstanie wybuch-
nęto Saszkowski Kommandant Korpusu gnienisio Karad
posypai w swonych adlegtos'ciach (reduby) nadto miasto, ale
dzielo to nie było isere stron oraniem, w moment zblizania
się, nieprzyjaciel. Powstaliy dzien i noc ototo tych otol-
sian pracowali. Wzysknie idnabi te watej na przeda usy-
pane nie wale ich zastolaiaty. Lecz zaufanie wojska w Ko-
sciszewi Saszkowskiego nicograniczonem było, ze go 50,000 stanciarzy ego
nie przyjaciel nie zatrwoigto.

Nagpiernowa usitowania wywarli Prusacy z strony Wali
wioski na dwa wystraty armatnie przed frontem Lazarbia
leżący, która on mimo przeciwnych rozkazow Kościszewi
zacię. Myślił nawet o wzmocnieniu tego stanowiska ale
przypatrzywszy się, mu naterycie winat że do obronienia go potrzeba
było

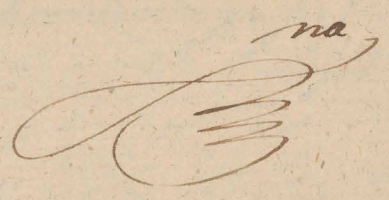
27.

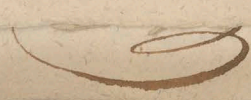
było przynajmniej trzech batalionów, to jest potężny cały jego pułk, i że całemi siłami nie potrafiłby w razie ataku utrzymać. Mimo atoli tych uwag które go do opuszczenia Mali przymusiły były powinny postawić w niej 250 ludzi i piśnięć z 50 konnych sztorona, z rozkazem przetoionemu nad tym oddziałem Officerowi. Odanym, aby w razie ataku nie leżał do się opierał, ale w cześniej cofał się dla niestarcenia ludzi. Rusacy napadli na tę wieś dnia 21. Lipca i całą kłhlo dzień naraz i wzięli ją. Ruszyli potem z pod Babicy i rozstrzegli obóz pod Molaj gdzie powypali baterye w celu Arzetania do przedmieść i oboru pod Czystem. Ogień ich strzał berustannie prawie przez cały ciąg oblężenia i rzadko słud y na moment przestawany był. I tem uszytkiem z przyczyną odległości miejsca, bomby ich nie wiele salwowały miastu, ale obóz Lajczka wiele cierpił.

Przerwijmy na chwile opis oblężenia, dla wystawienia crystelauka, w którym się uwzględni miasto dżato. Umowane w niem fakcyje dżatnie organizowani były, i dawano się, że obecność nieprzejścielą nowym im podać mocy. Nastawano zapalerywie na rycie uprawiois wyżej opiswanego rozruch. Sirot ruszając całą czarnosc tej wsi na Ignacego Pastuskiego i Krotkara starali się wyprzeć ich z tymi dwoma znalobu tym miejscem obruszyć, i tym alem alec Poniatkowskiemu wynowoc wi swoiemu i Moltonowskiemu swemu stronnikowi, aby wszelkimi sposobami starali się dać uwać wogst cały obrop nosć mnie marego ich postępków, Poniatkowski więc wszedł się w nowy rozruch, ale już przede dnia mnijac o tem z Lajczk siem ode, „brat odpawiać”, że nie można było uprawdnie chwaleć ludowi tego postępków, ale wina spadać była prawie na na sz dzioł, którzy opie, „szatoscia” w charanie wirowaycio lud do ostatniej prawy wiodli ni, „czepliwosci”. Dot my szlata wielisza ozw wagstka, wami klhlo stron, ni sz birola inaczej my szlata i nowili bez pod aw oraz mate ich w woy.

skw

wyświadczył byto. Mimo atoli tego mniemania wioznił się na utro-
ne sprawy rozruchów, piąciu z pomiędzy nich na śmierć skazano
i stracono. Surowość ta nie przypadła do smaku powołanym
członkom, skazano się i przetoiono Nowociesze ze opieszłości wstani-
niu zbrodniarzy, o władzę Opatrzony obwinionych, porównana z na-
głoszając, sadzenia sprawców rozruchów niedawno była bardzo kędziów
patriotycznego ducha. Nowociesze dla usmierzenia nieukonten-
towanych uniosł urząd na który się skazano, a na to miejsce
postanowił Krommisa Wacim pod przewodnictwem Lajacilla, ten
w dniu otwarcia posiedzenia tego sądu zachęcał koleżków swoich
Do zaprzyczenia primum, że ile obciążenie, nieubytanemi dla adwoka-
tów i fakcyjnistów, tyle utonnościami przyrodzenia ludzkiego prze-
kazy będą. Takiego strzymali się systematycznie; w kilku dniach
uwolnili mnóstwo ludzi których dla tego tylko do więzienia wstrzy-
mano że stronnictwem Nowocieskim straszeni byli. Pracowanie w
sędziach było kara, za małej wagi przestępstwa, śmierć zaś prze-
narona była za same tylko zbrodnie przeciw Narodowi popełnio-
ne. Najpóźniejszym z skazanych na śmierć spraw hen Sad winowaj-
ców był Skarzewski Biskup Chełmski. Wyobrażenie prawdziwej
mocy tak w ów czas stało było w Polsce, że przelał hen u wielu
za onostliwego uchodził, a powodem że nie był do Moskwy ptaknym.
Według Wreszkaw na przedziat Wraiu, posunął do tego stopnia
berawstępnosc, że otonthow Symonowych publicznie rozgrzeszał
od przepięgi, na opieszanie się odpadnięca najmniejszej czasy. Mi-
wykonany przypadł Urząd Wantern Piotrannego w ten czas
diedy wopuscy powracali i wielu ludzi od podobnych dostaję-
ności uwalniali, a gdy zapytano go się dla czego by Wreszkaw na
przedziat Wraiu Chyrtley; Sym Grudziemski do wyhonowany

na

na niedopuszczenie tego, przywzgi rozważaj wad? odpowiadając iż to zro,
 bid cła unieśmięnia spustoszenia Dobrości i Dystynkcji jego należących.
 Kommissya więc osądziła go być godnym szańbienia, w wyroku
 wymierzono jego abrodnie, równie i tak i wymiarki moeniey go isare
 obwiniające. Wrot radmat wystąpił ten wyrok, i w tacych ust jego
 styszano te słowa: „Dostyc jest ten wyrok przepisać i tak i mnie sa,
 „nogo na śmierć wskazać, wist pręto wszelkich sposobów do uwolnie,
 „nia winowajcy. Lubrawski gorliwie mu w tym zamiarze pomagał.
Nuncjusz Papieski patrzył się z nimi dwi melrejsy osądzone,
 go Dystynkcja intrygowały także zwoicy strony. Nakoniec było
 kłopotawo że hościscy utrudzony bezustannym przesładowaniem
 zamienić karę śmierci na karę wianego więzienia, co wzięli w pa,
 helizności i w unicito summanie. Lubrawski Wtorego charakter moralny
 był bardzo dalekim od surowości na tem urzędzie zachował się
 winny, widząc nadto że tagodność hościscy wdaremnia ostroie
 kłóży, sobie za prawdziwe postępowanie obrat, przestad Kommissyi
 być przerywać. Tyle on byłto chciał się surowym okazywać, że po,
 kruba było do przywrócenia stopnia w Narodnie Dawnego charakt,
 tera i surowości. Wypadato polonywai falcieje Moskiewski, i Wro,
 kłóży, co wprostho wymagało wycia ostrzych zaradków; niekupa,
 kłóży więc prabudajace prywatne dobro nad interes Ogonyzny,
 zastęgi wato na karę, Gabyoci obrusyli się widząc że hościscy
 pododnie, chytwym falcyonistaw podstępem. Proialis ci ras kłóży,
 kłóży z okazy w tym zdarzeniu i tabowci jego rozsawali wiewci,
 że powstajacy igina, i tak przedto tak daleko stronnictwom Moskiew
 probtaćce będą. Tak spycha falcyonistaw i strajta wprostho umy,
 uly. Jeżeli w tym nieszczęśliwym czasie niehiedy spothogrosi z dawata
 się po karay następowac, smutne te przedriaty nie były stanem po,
 kłóży, ale raczej zawiezeniem bronii pomiędzy nieprzyjaciółmi
 kłóży na siebie ośiem bazarini i nienawości ustawicznie spoglądali.

Lasbia

28.
Laska obywateli Pratałowi wypowiedziona przepisywała ułharanie
Szczesnego Potockiego, Branickiego i Pruskiego. Niewiście czuły
na nieukontentowania jego obywateli z Warszawian to nie cone,
nie miał sprawnie' ogłoszenia wyroków na tych winowajców dopiero
wydanego, którzy w ten moment nie znajdowali się w Polce,
portrety ich na ścianach powieszono. Lecz na niesprawie Nosicieli
Stanisław August był w oczach patriotów niezawinny winniejszy
niż Szczesny Potocki z swoimi kolegami. Wypisy "pamięci" haniał,
myślnie postępki moie, dawali się, niekto trzech tych obywateli
uniwiniać. Latowano Surogatem Szczesnego Potockiego i Bran-
ickiego, sadzono że mogą, Dawne wynagradzić przekypkwa a
nawet im podawano do tego sposobności, ile że obywateli niezawin-
nie bogaci zrobili w powstaniu u dobach swoich mogli być przy-
stąpić się dobrej sprawie zaciągami 20,000 do 30,000 zbrojnych
ludzi. Taki więc surowość Nosicieli względem tych osób okazywa-
ły się, patriotom nie podobna, ile Laska Warszawian w
wiadoma. Ale radość z Mazania na śmierć Pruskiego
pierwszego Dawidney spisał Sargawickiego i powstrzechnie
wzgardzonego, Mazata zapomnieć o zatawaniu Dwoch jego winowajców.

Aról nowego nieoszczędzał do rozbruczenia ulnowaney w
wojsku Galicyi i pomnożenia partji swojej pomiędzy Włachami
i celniejszymi mieszkanicami Warszawy. Jtako niegoda wojny
stowych nie była iawną, dopóki Nosicieli na ich czele rozstawat,
można było udnali w armii postarzać dwie strony reputnie
sobie pracone. Michał Walschowski w Litwie, a zaś Poniatowski
Ski z Mohorowickimi i innemi niższej rangi Officerami w
Warszawian oborze bedacami rozszarali ducha Dworzkiego raga-
niając zamiary Nosicieli, iakto czele uroicne i spetne nieprawyści,
Póści

nieprawywości wódli. Dwaj pierwsi tym większy interes w
 zruwaniu podobnych potwarzy mieli, że nieznacząc powódka powstania
 usprawiedliwiali niejako i mieszna, swoją Kampania, 1792 roku,
 przytykowali więc ustawicznie omyłności Kościuszkii, a przycygnę
 czasem usprawiedliwie, ożydęj zaś prowadzone ale zawsze prawi,
 nie dobru obywatelstwa i interesowi Ojczyzny, codziennie
 się pomnarzaty. Mniemani ci kłótycy prawi nad rzaszkę niem
 podwagi narzywali Duonicy cystem gupstwem. Rozszerzali się
 a wystawiać niem wielkości rządu; niebezpieczeństwa wojsku
 grożącego, protege zaś i drzielność nieprawyści i nastawienie prze
 wadzali. Powstawali wstawiać nie Oficerom że polacy iwi zginę,
 że są, obrozeni 50,000 wojska, cały kraj w reszt swoim omiatają,
 które dopóty im byłto powoła, się drugie w obozie Warszawskim,
 polci Moskali na prawy brzeg Wisty nie nadciągają; że w ten czas
 mogącym tym byłto rycie Paruzi, Włosty z Wrotem Arnymaci Włoz,
Patryoci w obozie Kawulnicka i Lajowicki postawcy nie mogą
 zcierpieć kłó obelżających rozmów, żywo na nie odpowiadali, a tym
 sposobem wargta się, wzaimna między wojskiem niechęć.

Nadwetane z Litwy wiadomości, dostarozaly obszernych materji
 do przeciwnych pomiędzy oboma partyjami rozmów. Poialisci
 dowodzili twierdzeń swoich niepocobienstwem utrzymania się z
 powodem nie bardzo pomyslny w Litwie Kampanii. Patryoci
 zaś przyznając nieupewność domanych błęski przypisywali i Ducho
 wi jatkę. Takż dopęli Generał Kasimirski w Litwie dowodził,
 drzielność jego wojska ozywata umyły, a radzka przelioscia zgro,
 mądreć on wojska tej prowincji; Stoyt wiele kłó na bardzo
 prawda pomyslny ale zawsze bez a nawzney straly. Generałowie
Warszecki i Gedrois sprudarli się do Turkandzi; tam wszelkich
 sposobów do powolnego maszy ków narzenia dostadali. Leza że w

Przy

w tej chwili więcej niż w Polonie tyrania i zacięty gnę-
biący wstojan, "Dziśność" rabujących Moskali i swawola i zięcego
zostawia przystępno w sercach tych niewolników wszelkie czucie
wotności, wzmiankowane wstowania w celu nabeżnienia ich
nie tak powiem, nową duszą, opróżnione żadnego nieważny skutku.
Stefan Grabowski bronił Wilna i toczył tę prowincję z
wielkim myśłem, i dał dowody bohaterstwa samym tylko
prawdziwie Republikanckim Dusom wstojego, a które
podli ludzie szaleństwem narzucają. Stawem wszędzie gostrze,
gdy można było najwłaściwie wstowania, i niepracażona go-
liwość.

Przybył Michał Wielkorski zamiast "Dziśność" w
osobliwym, Generał przybył do ustawicznego cofania się w
Kampanii 1792 roku które pod imieniem Poniatońskiego
nieśmiało nie tylko był w Litwie nieśmiały, ale nawet
szkodliwym. Prady i rozbiary jego pracowały się w brew planom
Pasińskiego które za nadto umiata może były, ale utrzymy-
wały Litwinów w gościnem poruszeniu i całej publiczności
stodkie występowały nadzie. Michał Wielkorski nie leprago
nad wstojowanie nieprzyjaciela wymyślić nie mógł, opuścił
cały kraj i udał się do Grodna które już prawa na samej
lewej granicy. Patryoci Litwscy zalicili się mocno i gońca za
gońcem do Nawalnia wyprawiali z zastaniem aby ind innego
dał woda Moskiewit, od momentu dostania się do Warszawy
tuzna, Chorali Chatastra, otoczony i tuż w roztopności wo-
ny rozfangy przeciw mimowolnie opróżny czego podstępna parstya
chwała mianowem na jego miejsce Molonowoskiego a Korpus
tego Generata oddał Poniatońskiemu który aż do tego mo-
mentu

3

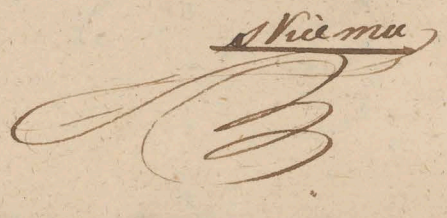
momentu prostym byłoby być ohot niktym. Na podobieństwo to
urządzenie patryjotom, ale zapobiega mu nie mogli.

Wkręga Dworska wogóle prawa cazyra był nad ryczenia Patryj,
tów; ale też w radzie szerególniej i miatose" swoją obarywada. Ze
tuden z cationbaw się doradził, aby w daimnith obrac wteriono
tęże pstatnych do Moskali Polabów anateriono pomędry dy
plomacyanemi papierami z Domu Stalstroma zabranemi, a
na których cule Stanisław August był potarionym, wrot wialad
się, moim w Radzie. Kapat Stronnikaw iego robił to porądre,
nie nader burliwem; i monarcha ryzhat wiekrosocia, ztorois os,
wiadorenie, które w kresci swojej nicam więcej się było iab
usprawiedliwianiem wrota w oczach publicznosci przez rade zrobionem.

W Anowianie papirusowej monety dato zle myslacym nowcy prawod
Dobryczania, na cymnosci powstajacych. Starano się wypracanie
Co malowai to systema Sharbowe. Gostabiono publiczny wrodz
i upnosć, a tym sposobem ożęto obroncom Agocymny sprosobyc
raspostoiarua pasowsnych potrab.

Wzrod byłh wosy wlich wyppadkow obliczenia ciagle trwato. Codzien,
na mnostwo kul i bomb do oboru pod Cyprtem wstrucano.
Dykwiraya w nim stoiaga caty cęzar sturty rnosita, a pruciar mimo
wielkiego wzetlich potrab nadozabluw nigdy nieastawata. Pow,
staiaty na codziennu nieberpiciowistwo wyppadkowi, owaiaci się pomatu
z trawami woiennemi. Korpus Kosciuszki; Laiacelia zrobity
swojeliwych tilla wyccozali. Podkowit; Krasinitsi; Podpistkow,
mit Sabtonowitsi, walerne są w wyprawach nowych poprisywali
z których pasowsy cęzho rannym postad w moment tudy niepry,
i acalbia, armaty raqworidiat.

Pawodzielisimy ze Praspaucy opuścili byli w Anowistko pod Wabia
i ai do Woli posunęli się, przez które to poruszenie mogli być z trach
wron atakowanemi to jest z frontu do Cyprtego z bolu przez Gore
a przez wieś Wabia, mogły być obroneni. Kosciusko uciadac
moimose" Korpusnego nieprycaid atakowania, rozbiarad Poniatow,

Stie mu

Poniatowskiemu uskutecznie ten zamysł. Poniatowski uszy-
paoszy kilka baterji na Babej górze, które miały wrocie nie-
wzicia cofania się, i go zabierając, tak ale dane sobie zlecenie
wykonał, że atak ten bardzo do uwazania obrotów nie przys-
cielił, niż do niezwykłego ataku był podobnym. Wystrzelono
kilkarazy na wiatr a pistoletów; wrócono naraz do obrotu, t-
mowa się niedostatecznością. Wroci ten postawił kłęb do obrotu
cia owu niepryjacielski i okazania mu jak wiele obrotu przys-
nie stanowisko opuszczając. Postanowiony więc t-
zabliżył się następnego dnia przed świtem pod baterje Poniatow-
skiego na Babej górze będące, uderzył nagle na strzegący ich od-
działabrał Polakom ośm armat, korupcją z ich pomieszczenia
atutował ich stanowisko pod Warszawem. Poniatowski tak się
daleko zapomniał że i w rozkazie w nadanie mu Warszawie cofac-
Stosowisko w ten moment nadbiegłszy poradził mu
nieby sobie poszedł do strzyka swego na sprężynki, i tak dobrze
problem wyrył się uderzył, że Prusacy odpartemi zostali.
Dobrowski officer głośnego Antabw, otrzymał bardzo cymny
obrot komitendy po Poniatowskiem; bronił działnie stanowiska
pod Pawozhami. Prusacy przez trzy dni następnie postawiając
wrota ataku, wiele ludzi stracił. Między Warszawy Stemem
także a miastem wprze i między innymi szeregi wojsownictwa
stanęli. Lwoystrawych Wygardier Kiopec; Dunilowski naj-
większe myślowe dowody okazywali. Młody Wittkay również walecz-
ny i tak uspaniał myślny, poirzył w niewolę, jednego Pruskiego
Officera, Lez gely na stawa i niecałkowicie spłoszył go praca-
wiał, wraca ten strzedł do nocy swego. Wronica Polak
w ten moment nadbiegłszy, rozbił Prusaków, ale młodziem
narazem z odbraną raną umarł.
Gely się do działu pod Pawozhami, Lez gely zrobił wyścisk do
Woli, Goen a Officerów Polaków wany Lez gely oparował baka-

1792
1793

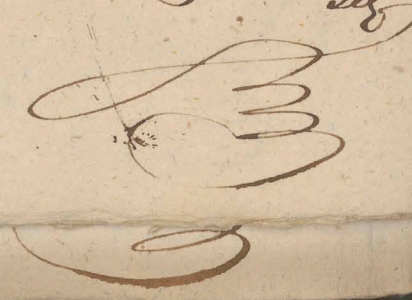
29.

baterya, Pruska, nagrobdził 9 armiat i Wiltów przy mań niwoch,
 niłow, nie było noy Nio'ryby Prusakow w tym stanowiska nie
 napastawano. Waleany ten odio's zwracaj, na honie przybirajc'
 Krotowi Pruskiem i gely Kaha, z przyoryny Dlugigo oblerenia
 Orogony byt nie cusplicowoscia, odebrał wiadomosc' ze w Wielkij
 Polsce wybuchno powstana. Ze prowincya ta dostata mu
 sie na mocy podiaty Grodzinskiego, wcale sie, Kalk. imiatego Kros,
 Kiu z strony noaych poddanych nie podziwad. Minowski Kars,
 Kellan Wicowski byt naypielowym sprawca, dawodrac tego przed,
 sawzencia, Krotki podobny Kyn imiatym narwad sa, moze,
 ze mimo naywiekszych z strony jego usitowan', nie mogt wiazay
 iah 89 obywateli do ruziatw swoigo wiaznac'. Lecz czyji
 niedobrze prowadzicy patryo Kyn? Minowski z walem prze,
 widyowal ze Kolica Kędria niestronna, iah przedko transportem,
 municyi wojennych Prusakom przydacie. Zwotac wize wazyl,
 wych i podcia im procht opanowania tego transportu. Osm,
 onno orien i miysce zabrania sa. Ale radziwid sie, Minowski
 Kudy na umowionem miysce 30 Kytio Polakow amalar, Kiti,
 ry wiazanie na nim isc byli gotowi. Ta gawalka waleanych rza,
 cista sa, nayprawd na garnizon w Borzeciu Krajawskim Koiqy
 z 40 ludzi stonoy. Kampany Minowski idac do Wroctawia z
 mury tego miasta, garnizon dac odpo's bronie sa, z godziyny,
 Dopiero za pomoca powstania ludzi u Kanoniskim Kampany
Wapiskaty sturaczych polonanynt postad.
 Ktore wisc' o powstaniu, i pienowych jego powbudenialch rozuta
 sa wozdnie odriat Minowski codziennie sa, Kalkie pomnariat
 Kalk, ze po wiazaniu Wroctawia iah 100 ludzi miat pod swoia kom,
 menda, z Kalk, cista, posred atakowac transport, Ktorey byt naycal,
 niyprzym Wiazania jego przed miokem. Ammuniye te prowadza
 ne byty,

były od jednego Officera : 30 żołnierzy i na Wilku i Kalkach
Wista, pod wodzą ciagnione. Prussacy bronili się, was nie ciarli,
ale stracili 10 ludzi i poddali się, natomiast. Czynności ta Mniwo,
Miego i tyle, i na wygranie najwęższej batalii; albowiem
Warszawę od Stężyca i przystęgu obłożenia uwolnić.

Wtedy taki ważna choroba i ożywały murów mieszkańców, Mniwo,
Sti ugrzązł w Wilku i nacze 900 ludzi i przystęgu Warszawy
i 400 konnych. Prussacy na tych miażdżących naprzeciw Pruska
kom do Narawy ^{do przodu} i z prawego brzo Wisty wypędzić,
szy rozkład panem i go od Forunia aż do Stobów.

Wrócił Pruski i wzięty, taki nagłym postępowaniem Odri,
tę oblegającego wojska 4,000 ludzi, który pod Kommandą
Generala Suweryna mieli potężną powstających; będy posilka,
wanemi od Schulego, który odebrał rozbior, aby w tej samej str.,
nie na czele 3,000 dalał. Schule popędził w nasrożyliwym
symulacii obrucienstwa, których najdłuższy barkany nie zale,
wo by się dopuścić; Mniwo i tak był walthomijny i z swo,
ię i brony się, nasytą i najspaniałej i ienami Pruski,
mi obchodzą. Jedną z nich na statym będy do opierania się, Dwom
Statumnom i najprzejacielkim naprzeciw nam i idącym, puszczają
w zachodnie Prusy. Obrót ten przyjął Suweryna do prucia,
tenia swego Odriatu. Jedną z nich wojska rozkłada w Strawie od
Mniwo i Stężyca opuszczonym Druga raz, udana się, za Polakami
i tych pod Koninem dopędzić. Przystąpił do bitwy, której był
był to był wypadek, że Polacy stracili 58 a Prussacy 70 ludzi.
Mniwo i poszedł pokład do Kota, i w tym ważnem Strawie,
tę utrzymał się, i ołki inni powstających Wielkopole do niego
nie nadciągnęli. Nastąpiło w Wilku całej prowincji wzruszenie,
i nęwoleci Wrota Pruskiego do odstąpienia od obłożenia Warszawy.
W tym uwal. Do tego przystąpił, General Mein i dał w Strawie
się

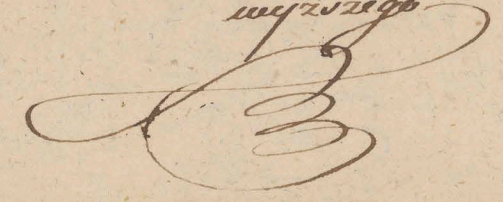

są i promować z Lajpzykiem na co powołano. Chyć adwizyrenia
 ińcoio Pruski była wyjąta za porót tej rozmoawy. Domyślać się
 trzeba że zapewnie inne do tego były podobie, ale ich Generał Prus
ki nieuyiawid. Le lud wotny naturalnie arcy podyryliwym bywa,
 Dobodracz nim catowick. nigdy dosyc ostrozym byda na morze.
Lajpzyk wiec uradzid swuy kach, aby sam na sam z Manszteinem
 nierozdawad. Wiagu obcihney rozmoawy zapykad sie Generala
Polskiego, czyliby na morina zaradzie aby naprzyjacielstwie zobad,
 wobk stron ustaly krotki? Le powstajacy z powodu w Stawo
 sit swoich nie mogli sobie obciawac padania ino godnych z chwoty,
 i powiaga narodu propwyzi. Lajpzyk unil ad rozstaniego iama,
 go w tej mierze Atomarenia sie, i spawidzial kyllio. Le gdy krot
Pruski raz zgwatkeid kralitat zawarty z ludem swaraze przyjarini
 iego sradziczym, nie moina wiec na iego dobrej warze polezac.
Mansztein postugstwy w tej odpawiedzi, ze umiano cnie swarose
 krotka iego, i ze sa na niego dobra pormano, niewchodzac w dalize
 rozmoawy, wrocid do swaiogo oboru. Dnia nastepujacego wygo,
 wo mocny z armatogin do oboru Lajpzyka, i ten po i no dopierd
 w wieciot ustad.

W nowy x dnia C na 7. Wresnia Prusacy po uedniczycy god,
 niowem przykrem oblieniem; po wialobrotnych a zawiore darem,
 nych ksitowaniach do Warszawy ad Stajili. Wonnica Polshia tur
 ra nimi postypawada z rozharum iednal, niawodawania w ziad nazy
 cynnosie. Dlugi ciaz oblieniad kach wy cieszoryt woyshia, i wiboa
 oddziataw. Wtore czynie nalezato, kach naradawa, i te rozzerwata,
 ze kros'cius esto nie mogt puzerac sie, za Naprzyjacielem w do,
 brym potragthu uchodrazym.

Kakuwo solie wystawie, i ab na dymozay na, radose wypadek ten w
 wercach Polshiu wznicid, ale nastepny, dzien byl ostatniem z pich,
 nych dni niawozyliego tego naroda.

Kach kyllio oblieniad ustato, dwa nader wazne przedmioty zaiaty moay,

wyisuzgo

najwyższego Naczelnika. Wypadato albowiem podówczas
powstających Wielkopolską; przeszkodząci potężniejsi niż kon-
spira Moskiewskiego do oblężenia Warszawy pomagającemu z hospu-
sem króla narodził w Litwie działającym. Panoszą z tych przed-
miotów udatował Dąbrowski, który nie patrzy na niebezpieczeń-
stwa, jakie smiałemu przedsięwzięciu kowarsyżce, umiał wyżnie
wysłuchać polonijców zawiady. Postąpił do Wielkiej Polki z 2000
ludzi, a także i zmiotł Półkanią Selubego wiały walcem
miasto Bydgoszcz; dzielnie powstających ustrząsł. Poniatowski
wziętany na czele 6,000 ludzi dla pomagania czynnościom
Dąbrowskiego zbierał pod Łowiczem, nad rzeką Wzura,
to się króć przeszkodzenia przegranej przez Wielki Generałowi
Sterser okazano iż, przybył z 14,000 Moskali do oblężenia
Warszawy dotykających, to polecono było Adamowi Poniatowskiemu.
Dziwinyą jego wynosiła 4,000 ludzi i składana iż
oszczędzając z nowo zaciętych milicji Wawodulskich, oszczędzając
ochotniczymi swięto utworzonego. Wszakże to ludzi miało osobnego
rzędu szlachty który iż, miał za raport nie nieloma niepodległego,
stawem był to stam ludzi zle dobranych, i zle uorganizowanych.
Ludwo w Moskiewskiemu po tak długim oblężeniu dostrzegł, gdy
mu nadeszła z Litwy najwładniejsza wiadomość. Wysłuchał
tam było najgorzej; Mohronowicki nie był od poprzedzającego we-
go czynniejszym. Generał ten uprzedził iż, o swojej wielkiej
wziętości, niechże więc mniamany stawał swą narazie, uni-
biad w wielkiej liczbie i bezczynnie stał pod Grodnem. Także prze-
romność idywie rducha egoizmu pokhodząca, na moze uchwycić
na dawad wielkiego rozumu w ostatek iż, nie prawdziwa roztrop-
ność zakłada na czynieniu najmniejszych kroków.
Masalski z hospusem swoim pod Przedciami Litewskimi
stojący donosił królowi iż, nie patrzył opierać się ujętym naszym
nie z tym nieprzyjaciela pod rozkazami generała Derfeld pod-
pisał.

[Handwritten signature and flourish]

postępującego. Kościuszko więc postad mu na pomoc Tenia,
riewiera młodego Officera na czele trzech batalionów piechoty
i kilku jazdy. Ze zai wiadomości z tej strony przechodzącej codziennie
większej go nabawiały niepokojności, postanowił wtasami wy-
mą wyzyskiwać się przypatrzyć i w tym celu postanowił wy-
wysłać Krommunda Laczelkowi sam powtą do Armii Sierakow,
skiego pobiegł.

Leżąc nadto prino tego chwycił się, Knolw. Sierakowski albo,
winną skoczony pod Wercza, nader żywą i brzożną pokójkę z dy-
wizją Derfelka cofnął się do Bruscia o 4 mile od placu bitwy
leżącego i tam ręką Bug przeszedł. Woytia jego równie Stugim
marszem utrudzone i tak amieszara swięto doznaniem niepowodze-
niem spróbowaty uszura w obrze Śiedy mocne noctych strazy strze-
żanie ostrzegato ich o nowem naborzycu Stugim. Generał Mos,
Skowski Suwarow uzbliżywszy się nagłemi marszami w te
okolicie przynawidł się przez Bug o 2 mile powyżej Polobkiego
oboru Kali, że Sierakowski nie o tem nawiedziad. Moskale nie,
równie od niego czynniymi Dniem wprzód Dawiednili się, o jego
przegranej i Stugim marszu, wnosząc sobie przeto że po Kali
niezwyczajnym wypadku woytia powstałych muszą być naku,
ralnia unirione, promieszane i w odwadze ostabione, umyślił
Koruptai z obolizności, tym celem podróżną się w noicy i o swi,
ie na przednie strazie uderzył. La przewszym Alarmem Siera,
kowski cofnął się nabarał, ale promieszanie woytia w stracie
to cofnął nie się w przeodniwo, zamienito uścibę, Krommida Mos,
Skoska trop w trop za uścibami ucigata, zabrata artyleryę
i wielu ien ciw. Sierakowski rebrawszy wzrażli armii swój
pod Janowem o pięć mil od Bruscia leżącym potw się woytia
do zackawad

[Handwritten signature]

doruczkowad, cata zad artylerya z 25 armat stozona przypadla.
Cesarstwo dopiero byt 12 mil od Warszawy uciechad, kiedy go ka
smutna Dorzda nawina. Postad wize do Laiacubia z rozkazem
wzniecia adriada Poniatkowskiego i wyznania na ty obywateli
Dziwiny do 2000 najlepszych a ciwrony spiechoty dziesiacz swa,
Poronow iaroy i 12 armat na linac w to batalionowych, dla
wzmocnienia Sierakowskiego co bez adwtobli uskutecznionem
restato. Sierakowski po tej bitwie zostonit iz milia Więprzem
i obrad sobie stanaowistwo w oblicach Sulecy, armia jego wynosi,
ta iszore 2,000 ludzi, Linia wiez na czele 1,000 najlepszych ludzi
iz sz byt z niemi stacyst, inne talire korpusy do 3,000 ludzi
nadciągato, idnali ke 6,000 ludzi nalezty dostatecznie do wstrzy-
mania liniegruch daleko i wyzartwem nadeznych Moskali.
Ale Suwarow nie na przedawiazad, polubly sz, niedawiazad z
obrotach Serena Wilory z swojej strony upatrywad mieysca
do przycia Wisty sposobnego ale wszedzie przeszed ad stor,
pusu Poniatkowskiego Dornawad. A gdy Cesarstwo do oboru Was-
szawskiego powrociszcy zatrudniad sz, wzmocnieniem Sierakow-
skiego i wyznanim do niego drugich 2,000 najlepszego woy-
ska ludziz najlepszych; najpad ciwronych Officeroiu. Serena
kpiacznymi obrotami i fatrywem do przycia milis przygo-
towaniami, tal, mata, armia Poniatkowskiego ostabid; podzielid,
ie nalicnie przywidid go do niemoznosci oparcia sz, i nagle szly
ubrawszy pod Sierakowskimi przez Wiste przeszed.

Uwiadomiony o tem Cesarstwo pobiedz stanao na czele armii
Sierakowskiego; przed dierem swoim nie kaid przed Prottakiem
i Laiacubiem ze zamysla odwarzyc sz, na stozenie bitwy dla przy-
wodzenia potazrenia sz, Serena z Suwarowem. Laiacub adstlonad

90

go alej wiaz na nieberpuceni swo niewystawiad. Przelitad mu ze
 poniewaz dywirya Sersena ist niewiome i co do ludzi i co do arty,
 kerzi niemniejra, od korpusu Sisakowskiego wypadato go konarz,
 nie przed stozaniem kilku wzmocnie; ze lepiej byto potaczenie
 sie wypl. Moskiewskich dopuscie, niz kilka przegrac. Wolff po
 part kalbre to zdanie. Ale Kroskowskie zapowiad ich ze armia Sis-
akowskiego bedzie do 14,000 mocezy, i ab przedto potaczy sie z
 nim korpus Poninskiego i awc" oddziatu Lalinowskiego co sobie
 koncznie obiecawad. Lajszel obstawad uszere przy wzmocnie nie
 przynajmniej artylerya, ale Nawelnie prozib i go niestachad.

Kroskowskie wujochad z Warszawy dnia 29 Wrzesnia a dnia
 czwartego Pandziernika 1794 rok w pod Mauicowicami kilku sto,
 ozyd, albo razez wkorzyc masiad, gdy niezastawozry w obzre Sisa-
owskiego oddziatu, z ktorym Poninskie powinian byt nadciagnac
 od Lalinowskiego zas' maizc sobie nad estane Sillia Kyllio Sawa,
 o ronow Ladaczkich, kamie chciad spolyerki uniktmac; lecz Sersen
 wolat sie, z Polakami Jetrice niz mie" w kyle armia; ktora
 by go w drodze do Warszawy ustawianie napastkowada. Bitwa
ta nader brwawa byta. Z postrzyl powiodto sz Polakom,
skasna, rzci w Silliu batalionach nieprajacielskich zrobic,
ony przymusili se do cofnicia sz i do odstapienia armat,
 gdy dywirya Moskiewska pod Kommando Denisowa napadla na
pluce Strzydto Polakow, atamata go; walke arobita samierrane. Niej,
se ktorezy Moskiale na to strzydto wpadli miata dywirya Ponin-
skiego zaymowac ale nie przypata na czas 13; Kroskowskie
wat usallich w mocy sz bez czujch usporobow do przypotocenia
sz sz, ale na proino, klitwa przegrana, zostata. W klitwa czuj w woysha

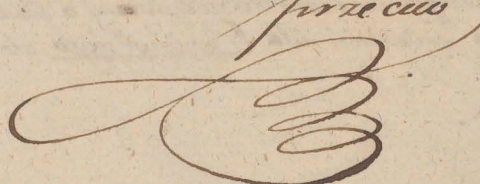
1. 179) Poniewaz publiczności Polska nie mogła się przelionac zeby woysko narodowe bez rady
 polkonnym bzd'a wiaz mogto a niec nuata o kilitonny' lnowi' pobadac Kroskowskie w kilitonny kyle
 potoryta zaymowac. Poninskiego o wrodz obwinio no atestowano go wazc atozono sad woyskowy;
 proskypak i go roztrazano. Stodra nice ten decwid W podziem sz gely w dnie bitwy poprzed zaymow
stat o 14 mila od Mauicowice; gdy dopiero o godzina w mocy odebra rozbiar udania sz do obozu
Nawelnie, nie podobna, bylo razem, zeby mbgd na czas nadciagnac. Prawdz sz zas wiodcepi rozbiar
zanagoc Kroskowskie podpisany o przenosuf godzina z rana do dnia stozonoy bitwy. Stodra nice
ta unie winnite Poninskiego, ale nie mogta przelionac uyprawzoney publicznosci.

wojska Polskiego na placu legła reszta w niewolę się dostała,
Kościuszkę na czele garstki ułanów zaciętych chciał się przez szereg
regi naprzeciwko przednie ale słabszy i krzyż rany ranny, odebrał,
szy mocne w głowę, ciężo spadał bez amputów. Pomany od nieprzyjaciela,
ciela z nieprzyjaciela do głównej kwatery Moskiewskiej rannych
wionym został. Generał Sisakowski, Smianowski i Kramierski
w niewolę się dostali. Niemcewicz przyciął Kościuszkę ciężko, rany
w karku odebrał. Mężny ten młodzieńcze pętel roruncu i obow,
cipu w setce rymotworowej Echilerowi wyroinywał, ale Gre-
cyński ten był szerszym mogąc przesłaniai wytaować krzyżem
Cyryny swojej, do którego się w bitwie Maciejowskiej drałnie
przytadał, nasz zaś młodzieńcze w powrocie Maciejowskiej w
niewolę przymany, w głębi ciemnej katasny, kłębki i nieprzyjaciela
stracił swojego optalnic. Poniewski od ułanów tych uwiadomiony
co się z Kościuszką stało cofnął się do Warszawy.

Wzrost X.

Stan powstających po przegranej pod Maciejowicami
Obranie nowego rządu. Wzięcie Pragi przedmieścia
Warszawskiego. Rozproszenie wojska.

Wigdy Polska w wielkim niebezpieczeństwie i w kark do ror,
sprawy prowadzący ostaterności nie była iab po bitwie Maciejow-
skiej. Szlachetnicy obrońcy iwi z Moskwa i Prusami woynę
koczacy wytruli uszere na wyjed nienie nieprzyjaciela Austrya orgi

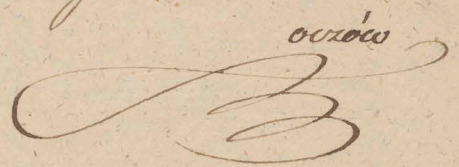
prze ciao

21.

przeciw nim przeciwna. Mocarstwo to które zdawało się mowić
 powstającym rewolucji albo i w radzie waszych nieprzyjaciół. Tam
 kargęto się w ten czas na ich zgubę i już wogólnie jego na ziemi
 Chryltek w birczyty. We wonaż w biraie krowoano mbiostwo i abicy
 intryka Roialistów w daznego kyllro piltmiazca interesu Drionie
 pomagata Brytyym Moskoy przyjacielom. Petrycy podzieleni
 mniemanem dwie utworzyli partye: Wollatoy stojacy na czele
 tych którzy dobro pospolite nad prywatny interes przedkładali,
 przedkładali się był od porażki i usure i do odwrucenia energii Narodu
 kalli daleko w mielibosci pogrozonego i unilicamniego wypadato
 serowech wrodziwio wygwac. Labrewski prezydent miasta był du-
 szą drugą partyi, zaklad rawsze ich nazywajlize umiarbowanie, i
 miał w celu bardzo przyjaciel, w radzie stronicyras Viola i Mos-
 kuy i rawsze się tacyli z daniem umiarbowanych. Ale wystramar,
 my ten wyraz. Ludzie narwani umiarbowanemi tem niebezpieczney,
 szymy w Polwa byli ze to w nich było szlachtem i tabosci charaktaru
 albo niedostatkow oswiczenia uwazano ich, szlachet rozumai i ludz,
 krowe. Taki więc w radziech tagodnosci i nieprzyawoite potwarzani,
 potlonato kioniarne potrzebna, su rowdosc. Mowiaz ze w kychrop,
 ny chwili Ignacy Potulski spojaniad się, z Wollatkiem ale to
 mniemanie rawsze na pororach iur rzucyjoskosci gruntku się.
 Wypislo powstajacych potoryjosay w Woićcuwce naograniczone
 usnosc vamo ay w sobie nie miato. Poratka Maijowiska
 ostalita w nim miztwo i statosc która nul kioniarne po-
 trzebna, byla do oparcia się, nieprzyjacielowi i do znoszenia ciast,
 placia glodu i niaygody nadhodzacy pory robuc. Wypislo bylo
 oprobz tego w najwielkzym natadzie i miotome berantannie od
 czynny zawsze fakcyi. Dowodzacy nim Generatoia rownie z danem
 rali i stonowosciami rozniłi się, od wialie. Latniera ptalbat oworogo
 od wialie wodra, a niawidzeli innego któryby podobniez na jego
 zastalij

zastawę i przypięzani. Na cybi tucyja i korpasa cześć i niasione
cześć w niewole, pymanie rostaty. Wzrost i cześć było sta, wola
i pomiaranie. Takie to było obraz Polaki po niasionej liwej bitwie
Mauijowickiej.

Doniesienie o tej silece cato, stolicy iatoba, stryto. Patrycji
z drzeniem poglądali na po niasionej, i cześć i cześć ich niasie,
cześć. Gedy ras i wotano radę Kattakcy w celu ozywienia niasie,
kwa i spótr iomliow swoich ruzit, wraicimiy moare wybornego
„woda, iudali ielqimiy wotaney narey prapnagymnicy ni iatodi,
„li sprawie paristayney i z strate Prociusali niasie ruzit wraicimiy
„i cześć niasie Prupley, obranie innego niasiey prapnagymnicy
„Staraniem Gedy iowimno. Powszechna gnawa potrzebaci cześć,
„walia ktorzyby był mitym partyom na niasie niasie narod niasie
„druziem. Prupnocy Generata Wawruskiego wacia mi i cześć do
„y cześć wiallimi i iudolnym iudolnym wraicimiy umycty
„iego wice na Wrag Marcelnia podacie. Polacy mogli byli wyprawi
„nie poltadaci niasie w niasie iudolnym charaktere popularnosci
i rozadney iatobsci Wawruskiego. Do wraicimiy iudolnym obrywa,
ielstach tagust on iudolnym iudolnym sobie samemu niasie
i iudolnym matego wraicimiy iudolnym dos iudolnym. A iudolnym do
iudolnym na niasie iudolnym, iudolnym iudolnym iudolnym na iudolnym
strone prapnagymnicy iudolnym. I iudolnym iudolnym iudolnym,
niasie iudolnym iudolnym iudolnym. Ale iudolnym iudolnym iudolnym,
niasie iudolnym iudolnym do obierania iudolnym iudolnym.
Prupnocy Stanislaw wraicimiy do niasie Michala Wielkoti
Stiego i wialu iudolnym do iudolnym iudolnym. Laiacrah Storemu
ar do prapnagymnicy Wawruskiego niasie iudolnym iudolnym,
na iudolnym na iudolnym iudolnym w iudolnym iudolnym. Stalicyonisci
ielstach iudolnym, aby iudolnym iudolnym iudolnym iudolnym iudolnym

oziwo

na chytře Chovalství pvedstvy, a tým vamy nús pravádú,
li iabúh stých sábrúho rozátronyh ná súvícami umytoú, nús
dareno prupřenosyprn wyborae obštawali. Rada Narodowa
mianowata inných ostoušáo. Których unara enota naymnyg,
semu xerutivi nús podlegata.

Prý otwarcú posúdení rady. Laiqzeli oswiadajst v probudli swoie,
190 sposobu postępowania. Gedyby vama byllio rútt on roúnosť
„mnámania Driúliťa umyly Polakú moznaby sobú pochtelbiaci
wre ná beryjicne otolier nowói potrafia i nowu potazuyi. Lez
„re bítol che wywrocú driúto prowstania a tým vamy agubú
„Oyoyym. Sadre i iuz Daley by w dotaz. Tu nímú tagod nowói wiy,
„wai ná mozna. Lez i w wywcy enotliwi Polacy bolia widrac wyjed,
„Nú radawe wtdare Nírótwstúami wronnístami raput nione.

„Sadritem sú wýe prux wrglad, winnogo opúni publikarny una,
„nowania i weonętrnogo prústionania obawigazany do uáraia,
Qdania w radúe z osobami wýeay do Monardhy nús wyayny. ^{prupřenosy} Nírot

„i wronny ego gádaia, byllio o Násipítalowanu, a woyllio byllio
„Nlysthamé anęliane z radowia, swysta wý, by nysli. Ale praw,
„Driúwi Polacy mogaz sú, ná nús padpíwai? Nús ponúwar z stony
„núspryiaúot nasuyh a o obliwú z stony Moshali radnogo

„Nírola rgodnego z sprawúdlúowostí, Monorem i dobú wíare, spo.
„Driúwai sú, nús mozemy. Nús moge adnat, púra wami kúci zú
„Nítonnowói woyllia nús wúle nam púworení obúciú, moza ná,
„wúet nús kúba sobú obúcywai po ním bych do ostatnyy roz,

„spary wústowán w których ná nuyoyrayna edwaga bywa nuy,
„úrtwem uoiúozona i których pomocú úreli ostatnyy rgu,
„by uúbtinac núsodobna moza sú prupřosnyy otuata, obny.
„Lez úreli Núspryiaúot da nam oras o etehnac nuymy ná,

„Driúci zú zústare rúdnára nasi upamúfai sú, moge. Prýstoz,
„ny wýe woyllúch do tego stara, prúwúadrajny wpty,
wawú

"wspytawami rle skłanych do wojska, Marzmy surowo tych którzy"
"by nam poddanie się dośladali, nich nakonie śiarczy a nas pędzi swoje"
"obawiać i abt najdosłtaniej, wrozie nie oglądajmy się czy prace nasze"
"pomysłny skutek uwierny albo nie, bylesmy sobie z adnego dobra,"
"wolnego błędu do wgrucenia na mieli.

Wytorzył polemi stan wojska które z tych prawu id' tożo"
nem było. Korpus ^{posy} poniatki do 6,000 ludzi, Korpus Łan
ieckiego potężony z orężkami Dziwiny Tróciarski do 5400
głów. 12,000 w Litwie Dziatajce pod dowództwem Mohra
nawstkiego; Gedrajca, 4,000 ludzi w Wielkiej Polce pod
różkami Dąbrowskiego, 4,000 z Poniatki ku Warszawie
uagnie; 3,000 pod dowództwem Grabowskiego, który ku
gru Warszy piętnował. Dwa te ostatnie Korpusa ztożo"
ne były z iot nierz kości porbitanych sztonnych do nappred"
nego zaktwozenia się; bardziej mżkwo reoty wojska ostatec'
nie uwiernie mogacych. Cały więc ogół wynosił 33,000
wojska, ponajwiecej w sztony sztych wbrojonych.
Armii tej rlywato na rzywności. Abt ludziom i abt i sztonom
potrzebny, ie zaś w Moliej z adnych nie było zapasów paui"
sztony gło mierzhan'com iuy zagroził. Łajczak pruhtad ad
i przedmiot ten paui nien wiagaie uwagę na siebie w sztony,
nich w Ład Ładajnych i adnie abt w sztony do opatrze"
nia się w rzywnosc" wysło sposobow. 1° Abt z caley sztonicy Was
szawy w sztony rzywnosc" porbitano, 2° Abt Korpusowi Poniatki
kiego rozbitano ruszyć do Kamienney 8 mil od Warszawy nad Łajczak
Łajczak ^{każdy dla wazcia z tystrona sztony} rozbitano oparai się, nie prupa"
is luei takiego i abt sztony Łajczak mozna 4° Abt uwiadomiony Dąbrows
kiego stanie rury a sztony oparai się w Moliej nie ostatek"
umocowano go do czy nie nie w mu się Łajczak Łajczak. 5° Abt jrawo"
wano oho to przedmiotem Łajczak sztonow, które w sztony z adnymi
Dąbrows

Dąbrowski
3

32.

Dopiero były. 6° Aby obwarawano bragi Wiaty i alii Kylio mozi,
 na. Wszystkie te punkta uchwalone w radzie zostały. Poniato,
alii naradzić ruszył z swoim Korpusem. Lajczak przeniósł
 się na przedmieście Pragi dla kierowania rozprawkami robotami.
 Aloli choć w szeregach dotychczasowej usiłności, do ożywienia i utrzy-
 mywania rozumu Polaków nie udało. Dobry nie można było.
Niektórzy misyjści ich odwagę, a duch patriotyczny niektórzy ru-
 pnie. Ustawicznie porażki odjęty im wszelką energią, nawet i
 nadzieją. W przebiegach powstania więcej zauważano w osobie Kros,
ciężki potężnie niż zapadł mitos Opaczyni wszystkie umysły
rodziny wodem tym idąc przypad był dla wielu
czł. Narodu idąc południ dla stuchania jego rozkazów i dra,
lenia z nim nabierając niechęci. Intrygi królewskie pracowały
naprawdę taimnie, obito wniesienia królestwa Kros ciężki,
 ale nie mogła go w publicznej opinii osłabić, vama Kylio
porażka Mał ciężki wszystko zmianca. Saboya królewskie
do umiar trawnych wspierana, hardy te sioby dzwig sta, i
powstający nie obierał ani pomocy ani postulowania, coś
w hardym brod dornawali oporu i przeciwności a wszystkie
usilowania derem niemi były. Polacy coś przecie pod daw do
Kros ciężki znający po stracie jego był nawet swój ustrali.
Trwożliwość zastąpiła męga okazywaną waleczności. Pa,
Orunia Kylio możliwy istota w niem zauważano w wodach męga
Kros ciężki zastępujących, ale do rystania każ nie pod nie
nego z szeregi Arzeka było ciuda. W wojsku lubo w niem
rozad su ordawie, całe id nab rycie na cywilnem urząd
nie straw w hardo mato una z z wojowania. Lajczak
lubo patryota lubo w wszystkie brod jego uchowane były gorli

wrona

gorliwość i młodość, Ocyryny nie mógł przeciw iść zroze po,
republik w umyślach rotniezy podobnego iab. Nos ciurtho zausa,
nia. Sprawowania się jego wciągu obżerania Warszawy i uprawie,
Dziwość w czasie przeydowania w Warszawie woennym okazywana,
nie nadta mu powszechny wzawueth, ale patrystykam jego zrobił
mu wrypkieth Royalistów nianawistnem. Był więc wystawia,
nym na wszelkie powieści bezcelney intrygi, która bezostannia
na Warszawę jego miotata oreniedta. Nadto Generał ten nigdy w
wagnie nie był, powszechność zaś prakonai się, nie może, zely cy,
kani, praca i rozmyślanie mogło Świętych Dobrym zrobić
Generatem. Dodamy w roznie re egoiści w których Polthari
nadto ofitaci wprorocowali się, całkowitego upadku rewolucji i tego
rywo pragnęli.

Wawrzełsi w chwili mianowania swajego w Litwie Pracy przybył
do Warszawy dniesiątego dnia po wywyżwieniu na stopień sta
culnicka. Wad ią, zaraz do Rady narodowej, i stego wzbierał
się przyjąć prawiętrony soba Uraz. Ale nagłony Wielkimi
prutoze siami prawiętracych, którzy leżeli się, aby nawie obie
ranie nie pomnożyto nieładu podat ią, nationie iabio ofiana
do Olmaria prawadrona. Nayparwsza myśla jego było upa
lenie i oproszenie przedmieścia Pragi, bronienie ią, przez reszty
czasu kampanii na brzegach Wisty przeiw Moskalom a waro
anie wrypkieth od przeiw Prasabom, Lajczeth popierał to
rwanie ale chiaz o calenia Warszawy która lym sprosobem
lystaly na bombardowanie wystawione pramogta i dalze cho
pywanie Pragi nataranum rozdato. Le glad coraz bardziej
stolicy dosiewrad, Wawrzełsi ponawid rozskar Poniatowskiem

Dany

Wany do zdobycia Namienniej i Stanowiska od Puzatów
 zajął tego, co Atakując, Dostanie rywności byłoby martwo Po,
tabow orywito. Lech Poniatowski leniwo podleg swoego wojownika
postępując z 6,000 ludzi od 2,000 Puzatów odpartym wład
 i wiele wiejska stracił co tym więcej martwo rodniemy ustabilo (14.)

Właśnie to się działo w ten czas Świdry mieszkanicy Warszawy wiel,
na illuminacy obchadzili uroczyście Kościuszkę radli i nad
śliwy przystad oddawali od tego ludu najczynie nie wodzowi
swa nie ynawiedliwosc. Motronowski partki od Moskali, ofn
sz ku Warszawie i dnia 24 Pandernika z potow Konpasu wowego
wszed do okopów Pragi, Druga potow stracił pod Viobytka
pi ktory mi od Warszawy, tam cala iego dywizya w rozup
te powata, a Moskale arkylery i Bagare opanovali. Strata
Kościuszkę prerazita strachem verca Woiowników, tal Dalec
ie najwaleczniejsi wprad Officerow razgłili o sobie deparcia
Wspriacista. Pozostli Motronowskiego ty bardziej isowa
krwoce pomnozyta. Wzrucy ur sobie przystupic powoli, a nie
nos w hradta sz w rozup Wich unysty do tego stopnia, ie
ur nie z tych dus wyple nionych obiecowa sobie na mozna
lyto.

Powadzenie ptaszczem swaim obrywajac krwozliwosc, potow
chwały martwo deymie. Same tylko praca ciownosci moga
wy da nie prawdriwo swi dnosc istatego i nie od miennego
charakteru, ale nie roz ciem podobne Maraktery ukazaly sz w
Palca bardzo radli mi. Chocia z Leia ozeli w Kowary szwie
Kutlu patryotów biegad od szereg do szereg, ci szty rod
ni szty i walad ie lasowe rozpieszczac nie traba, ie ty sz innych

(14.) Najmocniej ratowano Majora Stadniewicza ktory w sz nie prawdri
ny wyprawic na plac polegt.

innych innych wyprawy wielkich nabierają i chwytają wycho,
Dziękuję, że te losy i bez przytoczenia naszego niebezpieczeństwa nie
prawdę nas zbytnie rasmuczą ale adsem zagrożeni do da,
niez mocnego odporu. Wszystkie podobne przemiany nie niebezpiecz,
bowaty, do czasu i czasu ich ale waz, nimi nie przychodzą,
Wkrótce gtao kati są bardzo wzmógł że w ten czas kiedy niebezpiecz,
cy wyprawy do Warszawy wzięnąc by przypada, musiało iżozie
Korpus Georgica z Litwy przybyły do Wielko-Polski postać.
Około na Pradze rozciągnięte dla ostrożności całego miasta
których 20,000 zaledwoły obronie mogły 8,000 tylko obra,
dono, pachoły rachując wto potaw Korpusu Mohronawskiego
która z pod Wroclawia umknąć potrafiła. 2000 iardy odby,
wały stwibe jawnich strary, ale hnie cy zmomone i stru,
Orone, ledwo pod uderzami nie padaty. Naprzimno Zajazd,
przeładował Radzie potrzebę wzmocnienia strary watom pitnie,
iący odpowiedziano mu tylko że niedostatek żywności nie
porwalał większy liczbę wyprawy w stolicy utrzymać, iżili,
by zaś potrzeba wymagata zbrojni mieszczanie pobiegna Prac
Orze na pomoc. Ze wzrasia obciążenia Pruskiego mieszczanicy
miasta Dali dowody walki iżozie sobie, że katri
w obronie przeciw Moskalom również myślowo obra,
Okrop ten na przedzie obrato Pragi usypany nie mógł być
możnym. Lecz że go robiono podług planu, który inżenier,
rowie mieli za dzieło Kościuszki probuili są, o odmiennic
go, bytoby pewnym gatunkiem wyprawy; kyle to praw,
szekność miasta uszanowania dla tego rządowego ordo,
wiedza, kati to swiętemi wspaniałe Orze iżozie w oczach
Narodu byty. W kyle okropu petyteta Wista, która w przy,
padku

padku
E

33.

w przypiecku ofania się, po jednym kyllio moście przepię moina
 było. Łańcut Warad zbudował drugi przy lewej stronie wrańcu,
 i zatrudniał się dzień i noc wzmocnieniem. Tym usupłłim
 że wyupłło na wile ufato temu potoremu. Ignacy Potocki na
 pierwszem posudzeniu Shady woźney po przestyciu Moskowskiego
 go ztorionym radził, aby wyupłło wyia gnajosry z wrańcu do
Pragi zrobionego wyupłto w pole, i radcy bity w to upłto, niwłity
 miato wterum wystrymywai. Idania to Kajetaniowi zdato iż
 arcy dobrem, ale prutoryst, iż nie soba w tej czynności nie moia,
 na było obicypwai i wyupłła ratwoionego, ktorionego z wamy do
 szrotłliw różnych dywiruji ruspłnie prawa potnoszonych, i wli,
 re do 10,000 kyllio wyupłto musiatoby się 40,000 Moskali
 ofieraci. Dodad zararem, iż nanałziato by bohaterstwy my,
 sli odrucać, ale kyllio inne stradli do usłuburniania iły brać.
 Shadit pruto aby zgrupadnie pod Pragę usupłłła powstaię,
 apł Sily, i usupłłłuy zohofia, i akł hcał. Ignacy Potocki,
 wriaci z woby najlepszy Artylerya, i powstrahna bity w to upłto.
Potacy mogli byli w 7^{tych} dniach do 26,000 zgrupadnie
 ludai i zostawie 3,000 ludai dla uwarania obroci Pruski
 i zastoniana czynności swai. Ale to zdania nie podobato iż
 dadnie woźney. Uwarano 1° nie wyupłła Polska na cwi orona,
 osniomniacznemi ludami i pracami ostabione, oryhem
 Niesłami z tworzone i zgotodu prawa umaraię, nie mogły
 spolykai się z 40,000 dawnego Moskowskiego zduerna
 2° Le gdyby niepryjacił unithat bity na 10^{tych} dni, gdy
 wam cateky wyupłło uniszroyt. 3° Le Prusacy dawied raiw,
 wry się o poruszenia Polskai nalych miastky do Warszawy
 ciagnęli. 4° Le aby się Moskale kyllio przez 15 dni spornili,
 iwi nie moina są było wterumu ił w okopach Pragi oba,
 wiać

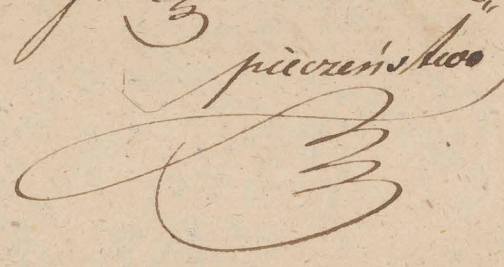
obawiać, ile że nadchodząca pora nie porwałata by im rozpoczę-
naci oblężenia 5° Le nauwieliszra horryc i wygraney li kwy z
Moskatami tustaly w odryskaniu braku między Wistą i Bugiem
terazego lez ze Naprzyciauit Dalekby sie, nie cofnąd i ab. Myllio do
brzegów ostatniej z rabi wymianionych. Se to przyoryny mize
narbył roztropne odwiodły rade od chycenia sie, wyrey armian,
Kawoanogo wroclia. Moholowit wyrey wiele w Siryfexne w
owym czasie Polabio potocenia; Moholowit uwary i uduy stro-
ny 30,000 Prupalio o 10 Mil od Wanrauy Stiazcyh, a
2 drugay 40,000 Moskali pod Stolica pod Stiazcyh, Mohol
wieł przyprawy sie Strolowi i ugo Stronistom wzywajacy
wostlich przyryny naysubtelniyszego Machiawelizmu do roz-
siewania nieufności i niezgody w wojsku; Moholowit nalle-
nie zastanowi sie nad napodobienstwem obiczwania sobilna
fikulacyi; nie uhygnieniem rapatu w Polabach, Mohy w tali
niebezpiecznych obokowosciach powiniem byt bezp do bohaterstwa
posuniomy, wina czepli dowody powstajacych kyle Stabosci oba-
rujac, na wiecy na podwate niz nagane zastecia;
Mowiono ze widrac powruchnie spaniaca Stwoye, zrobili pro-
uist przywidzenia wojska i ludu do tego stopnia, iz by im nie
nad zwyciestwo albo i miarę nieporozstawato. Podług wieści od au-
torow by polewary rozgłaszanych, miano zamordowac Mirola
iego fami lia, i Stronistow i wyrenac 6,000 inow Moskali,
Stich, a Stym yprosalem ludawi radney nadrici przebarzenia na
roztawidowry, miano przymusić go do wydobycia ostatnich sid
w obronie uwaiy. Loigowl i Moholowit mieli byd i sprawami ta-
kiego proiectu. Moze byd i ze daleko posuniomy patrytyzm
mogtby sie, podobney wscielosci dopuszcz, lez proiectu taliego
nigdy w istocie nie byto. Wto moze rozhary wac, ten radno biady
iust do ulegania przymuszonym. Patryoci Polscy na miali
sprawda

3

prawda przewagi w Radzie, mieli u siebie po sobie lud, a zatem
 i siłę. Gdyby tego rodzaju zamysł, mógł być zgodzić się z
 ich charakterem racjonalne mieli być być obywateli i takowości
 do wysłuchania tak morderczego projektu. Kojalicy wreszcie
 sposobów wykwalifikowali, do w mówienia w ten prawdziwość by postę-
 ki, ale pewna, jest rzeczą, iż na innym całym wznawiona
 i rozszerzona, postać, byłby aby tym sposobem zrobić fał-
 szę i nieuczciwość, tym mianem, w oczach Moskali, aby obłądnie
 na rację prawną prawdziwych patriotów, i tym narodzi-
 nięciem tym los przygotować. Funi utrzymują, że kapłan
 była utworzona w celu podrażnienia ludu do politykowania nad
 innym stanem bróła i przystąpienia do Argentinu i
Włoszacy, i do innych patriotów.

Cożkolwiek bądź na Radzie się bawili zleciającym tych mnie,
 mań a tym kardynal i szereż żadnego z nich bronić nie myśle-
 my. To byłby racjonalnie powiemy że gdyby Laicze wresz-
 tami sposobami maskowiony i nieszany stary był kommandy
 Partya patriotów byłaby pewnie od Kojalisków Moskali na
 ruz ujęta.

Seer officer ten nie strasz verca, ani też sobie rękawie pochleb-
 raż bioriał dobrze, ile potężnie jego na Radzie miało nieprywar-
 itości, a ile sposobów ratowania się, jeżeli nie starać się, aby kto
 inny mające jego zastąpić, to nie z innymi przynęty był, że ochra-
 niania stawy osobistej w razie śledy Ocyryna wymagata po nim,
 był nabieraniem usługi, dażąc za rzecz z swoim charakterem zgod-
 na, a także oswiadczywszy iż wyrażnie przeciw każdemu projektowi,
 wi kapitulacji, powińien był dać z siebie przystąpienie katolickiego
 postępowania osobly swoicy usługom Narodu. Przestąpił więc wresz-
 tich starań do w mówienia w wąpko ufności, w moicy racjo-
 wanego starawiska, ale usiłowania te daremnie były. Msta-
 wiać nie brzytylowania z Arony Generatów do bróła przynajmniej
 stępane wstawiały roztważność pewną i uż groźną ma niebez-

pieczeństwo

34

otrypty był dętką i paliwadami obwarowany. Druga wyppa przy
 lewej stronie obłopu kęca, anawnym oddziatem obsadzoną była.
 Wskazanie wszelkie ustrawania, i alia była gorliwość i roztopność
 Odradzić mogła, poza roslu nader przysira, bydi rozeta; a iotruar
 nie mieli namiotów, stomy, Druo ani Mleka, całym nawoet batalio,
 nom na obuwia i odzieżny abywato.

Dnia 2. Listopada Moskale pokharali się pod Praga. Ten wamey
 nowy budy się podwunli usypali baterya, a w krótce 15 armat
 raziognawosay, cały dzień mę moony ogień na Palatów usypali.
 Następnie nowy Łaiacze donioł Wawrzełcia ma, że oddziaty
 męsioran nie stanyły na narnawonych woku Anowiskach, i że
 abiegnowie Moskaleoscy zapowiadali iż Allah ten wamey nowy
 miał bydi rozproszonym. Wawrzełci przysięgł natychmiast
 na Pragę, Łaiacze i Jasinski obeyrali postępowaniu, a była
 co się z woka, o godzinie wiośky rana rozdechali wystawiały
 reginy bronii, na lewym skrzydle do Jasinskię go dawadzo,
 nym i tyrcie się daty. Łaiacze pokęgił kam natychmiast, i widział
 rozproszony ogień na całym taracuhu wżgońhou piasowuplych, kery
 cych pnie obłopem Analcami osadzonym. Blizaiac się corak
 kardziej do obłopu lewego skrzydła, potkwał kilka plutonów
 i odniary Palatich, które już zstawał pierszchaly; awrocit ich
 i Daley z nimi pokęgił, gdy znawu innu ugrat. W pralhanianu,
 że to byli pierszchalczy jego iotniere postępowył ku nim w
 celu uwrócenia ich do obłopu, ale w ten moment, ioy niar
 ny ku niemu wystżad, dał mu poznać że to byli Moskale.
 Kłótny przedartory ię przez obłop w ten stronę się, usyła,
 wali. Gdy drugi raz wystżad ten pierszchano, Łaiacze cięży
 ram, odebrał i obstrigowanym rozkad, miał przeciż i wazre być
 sity że się przez wazregi Wajmryi acieksia przedart, ale udawory
 się, w prawo napsadł na drugi batalion Moskali, który go
 Palwie,

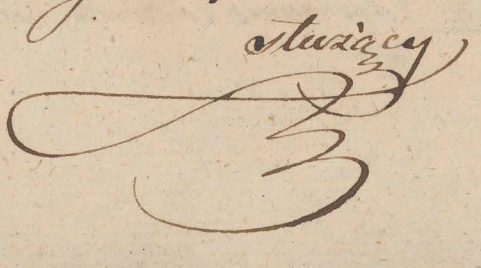
3

katwie wystrzatem przywiład. W ten czas posunął się, iż zwa
Daley w prawo strony i napotkawszy swoich bez porządku ucieka
jących. Co było on i Officerowie jego mieli sposobów do wstrzyma
nia i uszycowania pierzchających i straszy wreszcie wyszemi
łyty, ale nie wskórać nie mogli. Nakoniec gęły iż się, rozwiłni,
to Kaiser postaręł się wreszcie uszycowania na nie się, nie
przydadza, Polacy i Krowieni i zgotow prawie umierających, a do
tego zniehani intrygami, które między ich uszycowaniem ostabiałę
opowierali Stanowiska swoje i rozumieć uciekali. Mawrzełsi z
swoją stronę wresztemi witali ustrad się, wstrzymać ten
początek nieśad, ale bezskutecznie. Generałowie Jasiński i
Grabowski poległi w tem zamieszaniu. Kaiser ostabiony
wiałim i odebrany rangi brwi uciekliem, cofnął się, rów
nie i do Mawrzełsi, ale to w ten czas dopiero, kiedy iż Moskale
ukieyli się do mostu do Warszawy prowadzącego. Naprawy
iżel zabrat wreszcie co było w obłopach Pragi być i mogło.
Mieszkańcy przedmieścia tego w pięć uycięci zostali; Nobler,
Ref, drzewi, Kuzia wreszcie to bez mitowidria pomordowa
nie było. Podniecie Moskiewscy gorzałka, pięćmi obstrucienictwo
i wscielność swą uycięcia 15,000 niewinnych ofiar uycię
cia. Pod podkowit, Jabłonki dewodraczy na uycięcie las,
Kucy stępo się, a nay uycięciem bronit mykwe, i cawał daw,
Ody wielkicy walerności, bez gęły Praga wzięta zostata, i gęły
mu żadney wofnania się, nie porobstawato nadrieci podaci
się, nakoniec musiał. Le most był broniony od dwoch batery,
z hardcy jego strony wysypanych, Moskale nie mogłi się
w ten orden do naję przewieci; dopiero naxcił Miasto
w Kapitulacye, wstato. Le uwołodzony dyktremi Royaliskaw
namocami, rozpuscił się uycięcie przećis mnę maney zdradzie
nardatności

B

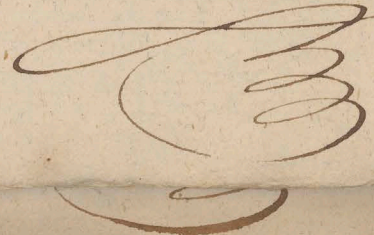
niecierpliwości i niecierpliwości dowódców którzy wzięli
 niecierpliwość swoją przypisywał. Wykazanie królewscy, na
 wzięli się rozbić się strony, tym więcej potwarzy i on,
 niedługo, im bardziej wprawy byli w, statości charakteru
 i swiata osób swierio pokonanych. Stanisław i Stronny
 jego, lubo wolni od mniemanego niecierpienia, sadzili
 przed nich ze ich catości i swiata krakow do republiki patryotów
 unierozumia. Wiedząc im byto widnieć ich pokonanych, chcieli
 uszere splamieć ich stawa. Tym clem więc rozszerzano znowie
 najszlachetniejsza i najbardziej brzydzące wiasci: Pruskiej
 wanciem radze, Morey chyba sam król z swiemi stron,
 nibyami mogły są, byt dopasici. J w znowy samej intrygi
 monarchy, statosci garnizonu stworzenia wojska, byty ady,
 myni i prawdziwemi przypisanami niecierpienia w obrotowym
 dniu wroci Pruskiej na Polakow spadlych.

Gdy więc miasto Warszawa Napoleon Wawrzelski wydzignat
 z bedacim tam wojskiem i starym w, a Korpusem Gedroyc
 praco Pruskom stojacego. Sity powstajacych wyrosity
 iszere 19,000 ludzi, król udawal ze chce udac' w, za oborem,
 ale umyslnie przed palacem jego niecierpienia postawiani wostry,
 mywali go. Synawice jego Poniatowski prawdziwym się w
 tym razie poliarat bo nie tylko ze rucit choragiew Pruskiej
 sem stwarcie, ale nadto Korpus jego nay pierwej bunt podniec
 i w rozsyple podzed. Michal Wilhowski i Motronowski
 poszli za jego przykladem, zostali w, w Warszawie i w rza
Moskali bron stozyli. Gedroyc tylko i Nasiotowski
 a wojskiem Generala az do ostatniego momentu wda,
 nu i niecierpienia, Nawaliska zastawali na odobypawali.
Polacy ruszyl do Radoszye Miasteczka w Woiwodztwie
Sandomierskim lezacego. Lotnicze szeregolnicy w Winnicy
 stwarzacy

stwarzacy

stwierdził w łazience swiety prawie ucieli. Imortione Nona wzięcie
po drodze padły, ludzom i Nionom najutnie na rywności zby-
wato. Lot nienkwo szermato praco Nawelniczowi Wawrzełkiewiczowi
i tak Daleko niesprawiedliwym było, że mi doznawane nieswójcia
przypisywato. Nacionie porrywato do reszty wodze utrzymywania,
ney isare wotrod nędry, gładu i nędadu Narności, buntowni-
cie odosy wrotety się, pomidry idad, Narodowoz a i Nnowany
wybuchnał spisek; arabowano Nasy Woystowe i wotano ogła-
we Wawrzełkiewicza. Generał Moskiewski Denisow zblizowoy się
w ten moment ziadat pomowienia. Buntownicy przymusili
Wawrzełkiewicza do w nęjcia w ułtady, i rozmowu odlysta się w
obliczu woystia Pokhiego. Wawrzełki postaradzoy że roztwarcie
iego, przed nieprzyjacielom broń ułtadac, widriat się przymu-
cionym do tej ostatkowności, że rycia swoa wazze Moskiew-
skiy porawoy, i w niewola, wiazym zostat.

Taki się ułtonoyto niewrestliwe to w Polsce juwstania.
Do Nardoy wazney szymności Kraba zely umypty przypotowa-
nemi i dozratemi byly; ale w tym bracie isare Nopnia
tego niedowity a Nawelnicz ugo Nodciwilio na miat Nym moy
charakter w litora rywym wozystkich sprazym niszczieniem
sieg wyobrazen przypisza. Pawrzełkiew gład wyppadkowite,
mu towarzyszcy dopetnit miarki nieswójcie na mieszkani,
cioo Nym rimi spadych. Byt on naturalnym ułtkiem
dułkigo sposobu wojowania Moskiewy. Wzrodie powiaz Dag,
rudaiace lub wochodzące rbozia, na Nyllo od wymowali sposob
utrzymania rycia ale nawet nacznie przaprtogo ziniwa
Noysey prawoi Polacy Moskwy w tej oblika nowoi dawali do-
woy Energii i patriotyemu w niewola, pojmani zostali.
Ignacy Potaki, Adewz Moskiewski, Wawrzełki, Tabrawski,
Napostas, i Siler'ski byli od Moskali wiaztemi do Peterbur-
go zaprowadzonemi, mimo urooycie przypiszonego im w Napi,
Pulacy

35.

w Kapitulacy bezpiacownictwa Orob nie radzono się tu uczciwości
i dobrej wiary ale tylko interesu, i zemstę Moskali w umyśle mieli:
Madaliński i inni Wielkopolscy patryoci do forteki Prasie
prowokacyonem roztali. Łottakow i Łojczak wraz z bratem swym,
im który był członkiem Rady, podobnież w krajach Austryackich
nie dorabiali losu, natomiast zawzięta tylko gawłka Polaków
umyślona Kacjan i Katowcy. Łojczak wyjeżdżając z Warszawy
w czasie zawieszenia się Kapitulacy, nie mógł dla odebrany
rany udać się do oboru, wyprawd pręko gońca do Generała
D'Harmoncourt Womenderu i jego Wajshami Austryacki
Śięgo w Gallicyi z zaplanem powołenia przyszedł aż do
czasu upełnienia się. Oficjalnie rano mu że w krajach Austryackich
nie dorna reputacy bezpiacownictwa. Lecz co tylko przyszedł
D'Harmoncourt zwał się na jego osobę prawa gościnności.
Nie tylko go aresztował, ale zaraz był taki podłym, że się z
nieuczciwicia jego natrząsał. Wto inny byłby w samym
nawet abrodniarzu wznawiał nieuczciwicia, ale że nie był w
niewinnym ostawieniu dla D'Harmoncourta świętemi, Ge-
nerał ten Austryacki taki był nieuczciwy, że mimo nar-
gońcy aż do rany i mimo najostrowszy rimy haradmu
i chac do idney lichey w Morawie fortecy.

Świętoszko lubo nie uciagnął na siebie podziwienia wosyp Alch,
iednak ist z ratowanym. W rodnie atoli o nim ca zdania. Moniar,
W owani upatrui w nim najwyższa dostojnosc i mawia zi mu
Ola tego się nie powiedzo, ze z nader matemi porwad się si stami,
ze mszjad walerye z Dwama ogromnymi mocarstwami i fak
cy ty do potionania trudnięca, ze abrodniarola i iego
stronnictwa należato urowo harac, co się przeciwiło tagodna,
mu iego charakterowi; ze należato chc nie tylko robienia,
co ty uczciwosci imie nosic mogto wosyp Alch w terca iego prumogty
uwagi. Co zad których charakter ist rywrym i który wię

uy
3

więcej mają rządu, utrzymują, że statoc i moc duszy Stoiciusz,
nie nieodpowiadają cyfry i jego zamiaru, że onoby jego mioty
nielabia farby statoc i powozek nie prawo wydziałyca, w charak-
rach Polakow; że natomiast rbykorna tagodnosć byta g łówna
Stoiciuszli wada, Do dia wreszcie że przeciw ludnie, szanowa,
li jego przeciwosc, lecz że oddalonym od pierwszastwozego
i charakteru Polakow, Aruba byto statoc i nauktarynego
w Szafanliu i prawidlowosci Nawelnika, któryby dusz abrod,
niatuy przerażit i strachem tym potrzebnywym, że bez niego
Narod w nielstosci pograżony, na potrzebną, zdoluje się, moze
Energia;

Wszystka wywiera iad swoy na wszystkie inne osoby, i aliaz
Kotwiel. w tej rewolucji rolę grające. Taki to jest wyzstoska,
leki cywiltynych zamierze, naywazniuszze restugi ida, w napramie
a naymniuszze by by tozety wyszlyhanemi bywoia. Wianawie
Koiatistaw i cyweli Narodu od nich ruadrioney, ruowita uie
rupetnie na Kotlakaia i Leiaozha. - Wyptywa to z poradzku
sprzyrodzenia, że dusze nielozumne ciurpieci nie moga, ludni uiel,
Kiego charakteru, gardzacych poltazaniem i nielerycznem u,
miarstwaniem.

To też podobno tych dwóch Polakow w oczach anawney ludzky
ich niombiow zamierze. Gorsliwosc ich i Energia, obrzydliwa iah
Koiatistom i Ustachce. Ze mocno przeciw abrodniom falkcy
Dworstwiey powstawali, wrnucili w sercach stronnictow biela
wacerna, nienawisc i ciagte pragnanie zemsky. Ze ras'zale,
cali ludzka obchodzenia sie, z ryjacami w ich iaramie nawo,
li w otosci anami, Araciti tasy tyranoa, bla se se w Pol
sa uimieracych. Poniewaz Kotlakaioi byt powierzony Mark
publiany,

publiany

publiwny w tym niezrozumiałym czasie, obwinia go o uwierze,
nie z sobą, niż miernych bogactw. Zaprzeczony od Thommasji
Cesarstwu o kę mniemana, Wladimir, oświadczyt, że niktbyby się
podobny czynności niewystyd, owszem uratowanie Wiarbów
Narodowych przed chciwością, przygotowujący za cnotę by sobie
sporytował ale nie był w tej mierze całpliwym. Lajoglia uwa
riacja, jako współwinowayca Wottafajia, a nado zarzucania, mu
nie Prage zaprzędat. Polwarne te, aże niezgrabne, i niełatwy na
moment uścę w uprzedzonych i niewiadomych umyślach.
Polwarne byle baś nie swaie powstania, że nabronie potrafili
o prawdziwości ich wiele przechonać. Szkaradne te fakty,
szkarne się, coraz, i bełdę obmiotem potocznych obron, wdaję
się, nabronie podobnem do prawdy, aże nawet uśroń czytę u
na ocerniania i zniszczenia stawy tych nieszczęśliwych ofiar
/16/ a do tego wiele ładni, że czerniąc patryotów potrafia,
stawę Narodów ocalić. Proźnowe niewolnych Polaków, woli
nawet propetnie największa niewprawiećliwość, uik pryżnacie u
do upadku wszelkiej, w niniejszym położeniu moralności.

Wskrysey i patryoci, w posród największego ziela, jedni izora w uicy
nie niach Moskiewskich, Austriackich i Pruskich, inni Włochów u
po obeych Włochach szukając przekutku z worzystkiego ogółeni,
i bez najmniejszego o familicach i przyjacielach swych wiado
mości

/17/ Sam promyśl, że Władysław cesarz Polonia powstać by mogła, uik
najproźsza Stanisławowa Agusta mużarnia, a uik na prawdziwych
Polaków pościha. Wiać u aby dowodzey powstania znawu u Władysław
nie potrafali, przewia vera nagodziwego Włocha strachem Włochy bywa
najnieznosniejsza zbrodniarzy Włochów. Stronnię u go pod i mieniem
Emigrantów, rozbijający u do Parysza, Władnia, Wenecji, i do innych
Włochowskich miast Europy, najproźszych osobności, do
ocerniania nawet tych patryotów. Dać im imiona Salobinów, Ter
rosystów, i roźne rzucania potwarze, aby oddać o nich rozczynie tych,
Włochy polityka w szarywataby widoczny w Włoszeniu Polity in terea.

wiadomości: wszyscy przyszli do ostatniego stopnia niezwycię
rodzący ludźmi uciśnionym, mogącym; stracili wszystkie prócz
honoru, przywiązania do swojej Ojczyzny, i świadectwa włas-
nego Sumienia. Los patriotów Polskich dotknął zapewne
Narędego czytającego wrogoty ich Wspaniałych Czynów, ród,
ni i ab. obok nowości ten ogrom niezwycię na głowie ich walają-
ce. Ale narazem, i ich w czynnościach tych, Dada, się, w in-
Ciebie i ab. błędy, że raczej przyjdzie im potężnie, niż mo-
ralnemu ich charakterowi ludzi nieustraszonego życia przypisać
by należało. Uwaga nie tych niezwycięliwych na wreszcie naj-
mniejszej w sercach współczesnych ich kłopotli. Obarczy nie
młodości nemi dla ludzi którzy może za swoją, sili żmogi, na-
czy, ale i dno ich wspaniałemu przedsięwzięciom a nawet samym,
nie upadliem ustrachem, niemi ostatnie chwile bystr. Mieszkań-
cy Polak.

ic
z
tas
ne
ou
ia
in
a
al
up
i
na
mym
li

